

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΜΕ ΤΙΤΛΟ «Μέτρα για την προστασία από στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2024/1069 - Νέο πλαίσιο για τη συμμόρφωση της Διοίκησης στις δικαστικές αποφάσεις - Λοιπές διατάξεις»

Επισπεύδον Υπουργείο:
Δικαιοσύνης

Στοιχεία επικοινωνίας:
Ειδική Νομική Υπηρεσία, email: grammateia@justice.gov.gr, Τηλ. 2107709 660, Λεωφ. Μεσογείων 96,
Τ.Κ.: 11527

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ

	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ¹	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ²	X
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ³	X
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ⁴	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ⁵	X
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁶	X

1 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων και Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού.

2 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Υπουργείου Εξωτερικών.

3 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Οικονομικών.

4 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υπουργείου Υγείας.

5 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Υπουργείου Δικαιοσύνης.

6 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Υπουργείου Τουρισμού.

A. Αιτιολογική έκθεση

Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης	
1.	<p>Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;</p> <p>Μέρος Α΄: Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις εμπλουτίζεται το υφιστάμενο εθνικό δικονομικό πλαίσιο για την προστασία των φυσικών και νομικών προσώπων από προδήλως αβάσιμες αγωγές ή καταχρηστικές δικαστικές διαδικασίες οι οποίες χρησιμοποιούνται ως μέσο αποθάρρυνσης της συμμετοχής του κοινού [Στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού (εφεξής: «Σ.Α.Α.Σ.Κ.»)/ Strategic lawsuits against public participation (SLAPPs)]. Μέσω της θέσπισης συγκεκριμένων κανόνων και δικονομικών εγγυήσεων, καθίσταται δυνατή η περαιτέρω θωράκιση όσων ασκούν το δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης για θέματα δημόσιου συμφέροντος, αποτρέποντας την εκμετάλλευση της ανισορροπίας της ισχύος μεταξύ των διαδίκων.</p> <p>Με τις προτεινόμενες διατάξεις ενσωματώνεται στην εσωτερική έννομη τάξη η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1069 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Απριλίου 2024 για την προστασία των προσώπων που προβαίνουν σε ενέργειες συμμετοχής του κοινού από προδήλως αβάσιμες αγωγές ή καταχρηστικές δικαστικές διαδικασίες («στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού») (L της 16.4.2024). Συγχρόνως, όμως, το προβλεπόμενο πλέγμα εγγυήσεων δεν περιορίζεται μόνο σε διασυνοριακές διαφορές (όπως προβλέπει η Οδηγία), αλλά επεκτείνεται και σε αμιγώς εσωτερικές υποθέσεις, σε εναρμόνιση με:</p> <p>α) τη Σύσταση (ΕΕ) 2022/758 της 27ης Απριλίου 2022 σχετικά με την προστασία των δημοσιογράφων και των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από προδήλως αβάσιμες ή καταχρηστικές δικαστικές διαδικασίες προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού («στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού»), αλλά και</p> <p>β) τη Σύσταση CM/Rec(2024)2 της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης για την αντιμετώπιση των SLAPPs («Strategic Lawsuits Against Public Participation») [βλ. Recommendation CM/Rec(2024)2 of the Committee of Ministers to member States on countering the use of strategic lawsuits against public participation (SLAPPs)].</p> <p>Με τον τρόπο αυτό, διασφαλίζεται για το σύνολο των σχετικών υποθέσεων, ότι η δικαστική προσφυγή αποσκοπεί εν τοις πράγμασι στην κατοχύρωση και διασφάλιση εννόμων δικαιωμάτων, όχι καταχρηστικά με στόχο τον περιορισμό, την αποτροπή ή την τιμωρία της συμμετοχής του κοινού επί ζητημάτων δημοσίου ενδιαφέροντος, διά του εκφοβισμού.</p> <p>Ειδικότερα:</p> <p>Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Α΄ τίθενται οι γενικές διατάξεις για την εφαρμογή του παρόντος, ενώ στο Κεφάλαιο Β΄ εισάγεται ειδική, ταχεία διαδικασία, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία (ΕΕ) 2064/1069, με σκοπό την άμεση</p>

ανταπόκριση απέναντι σε «στρατηγικές» αγωγές και άλλες δικαστικές ενέργειες που σκοπεύουν στην αποθάρρυνση ή ενδεχομένως την παρεμπόδιση της πληροφόρησης, ενημέρωσης ή διερεύνησης, προς παρέλκυση της διαδικασίας και οικονομική επιβάρυνση των προσώπων που συμμετέχουν στον δημόσιο διάλογο. Ειδικότερα, μέσω των προτεινόμενων ρυθμίσεων εισάγεται η δυνατότητα απόρριψης αγωγών ως προδήλως αβάσιμων ή απαράδεκτων σε πρώιμο διαδικαστικό στάδιο. Με τον ορισμό σύντομων προθεσμιών και την απαγόρευση αναβολών αποτρέπεται η μακρά δικαστική «ομηρία» του εναγομένου σε Σ.Α.Α.Σ.Κ.. Καθορίζεται, επιπλέον, ρητά ότι στην περίπτωση αιτήματος εκ μέρους του εναγομένου περί απόρριψης της αγωγής σε πρώιμο στάδιο ως προδήλως απαράδεκτης ή αβάσιμης, ο ενάγων οφείλει να τεκμηριώσει άμεσα το παραδεκτό και βάσιμο των ισχυρισμών του, προκειμένου η αγωγή να μην απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμη. Περαιτέρω, παρέχεται στον εναγόμενο και στον υπέρ αυτού παρεμβαίνοντα η δυνατότητα να αιτηθούν την απόρριψη της αγωγής ως καταχρηστικής και σε επόμενο διαδικαστικό στάδιο, με τις προτάσεις, επικαλούμενοι περιστατικά που συνιστούν ενδείξεις καταχρηστικότητας, ενισχύοντας τον έλεγχο του δικαστηρίου επί των κινήτρων της δίκης. Προβλέπονται, επίσης, δικονομικές εγγυήσεις (όπως η παροχή εγγυοδοσίας εκ μέρους του ενάγοντος για κάλυψη των εξόδων και η μη εφαρμογή διατάξεων περί συμψηφισμού εξόδων) ώστε να περιοριστεί η οικονομική επιβάρυνση του εναγομένου. Επιδιώκεται, επίσης, η αποτροπή μελλοντικών καταχρήσεων μέσω της δυνατότητας επιβολής χρηματικών ποινών και της διατάξεως για δημοσίευση της απόφασης στον τύπο με δαπάνη του ηττηθέντος ενάγοντος. Αντιμετωπίζεται το ζήτημα της μακροχρόνιας δικαστικής εκκρεμότητας μέσω της εκδίκασης των σχετικών εφέσεων κατά προτεραιότητα και του καθορισμού αποκλειστικών προθεσμιών για την άσκηση της έφεσης. Για την εκδίκαση αιτημάτων προσωρινής δικαστικής προστασίας απαιτείται κλήτευση του καθ' ου, εφόσον υπάρχουν ενδείξεις ότι η αίτηση εντάσσεται στο πλαίσιο μιας Σ.Α.Α.Σ.Κ., ενώ παρέχεται η δυνατότητα επιβολής εγγυοδοσίας και σε αυτό το στάδιο. Παράλληλα, προβλέπεται δυνατότητα υποστήριξης του εναγομένου, μέσω της παρέμβασης εκ μέρους ενώσεων ή οργανώσεων, που έχουν ως αποστολή την προάσπιση ή προώθηση των δικαιωμάτων φυσικών ή νομικών προσώπων που προβαίνουν σε ενέργειες δημόσιας συμμετοχής.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις του **Κεφαλαίου Γ'** επέρχεται η αναγκαία προσαρμογή του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, προκειμένου να υπάρξει εναρμόνιση με τις αντίστοιχες διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069. Ειδικότερα, στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182) εισάγεται νέο άρθρο 40Α, με το οποίο θεσπίζεται ειδική δωσιδικία και επιτρέπεται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που κατοικούν στην ημεδαπή να διεκδικήσουν, ενώπιον των πολιτειακών δικαστηρίων, αποζημίωση για τη βλάβη και τα έξοδα που υπέστησαν από καταχρηστική διαδικασία σε τρίτη χώρα. Επιπλέον, τροποποιούνται τα άρθρα 323 και 905 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ώστε να θεσπιστεί ρητός λόγος άρνησης αναγνώρισης δεδικασμένου ή κήρυξης εκτελεστότητας απόφασης που εκδόθηκε σε τρίτη χώρα, εφόσον αυτή εκδόθηκε επί αγωγής προδήλως αβάσιμης ή καταχρηστικής. Τέλος, με την τροποποίηση του ν. 1178/1981 (Α' 187),

αποσαφηνίζεται ότι οι απαιτήσεις που απορρέουν από την αστική ευθύνη του Τύπου εκδικάζονται κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών.

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση του **Κεφαλαίου Δ'** αντιμετωπίζεται η ανάγκη ενίσχυσης ενός υποστηρικτικού οργανωτικού πλαισίου και της διαφάνειας και της θεσμικής θωράκισης των προσώπων που τίθενται στο στόχαστρο των Σ.Α.Α.Σ.Κ. μέσω της ενημέρωσης, της συλλογής στατιστικών δεδομένων και της κατάρτισης των επαγγελματιών και της ευαισθητοποίησης του κοινού, σε συμφωνία με τα όσα προβλέπονται στη Σύσταση (ΕΕ) 2022/758 της Επιτροπής, καθώς και στη Σύσταση CM/Rec(2024)2 της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Τέλος, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις του **Κεφαλαίου Ε'** διευκρινίζεται ότι οι διατάξεις του Μέρους Α' δεν θίγουν διμερείς ή πολυμερείς συμβάσεις που έχουν συναφθεί πριν από τις 6 Μαΐου 2024, διατηρώντας σε πλήρη ισχύ κρίσιμα κείμενα, όπως η Σύμβαση του Λουγκάνο του 2007, ενώ μέσω των μεταβατικών διατάξεων αντιμετωπίζεται η ανάγκη σταδιακής και ομαλής εφαρμογής του νέου θεσμικού πλαισίου.

Μέρος Β': Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις αναμορφώνεται το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο για τη συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις, το οποίο θεσπίστηκε με τον ν. 3068/2002 (Α' 274) σε εκτέλεση της παρ. 5 του άρθρου 95 του Συντάγματος. Η μεταρρύθμιση επιχειρεί να αντιμετωπίσει το διαχρονικό πρόβλημα της μη συμμόρφωσης, της καθυστέρησης ή της πλημμελούς συμμόρφωσης των διοικητικών αρχών προς οριστικές δικαστικές αποφάσεις, ιδίως αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

Το ισχύον πλαίσιο, μολονότι αποτέλεσε σημαντικό θεσμικό βήμα, δεν κατόρθωσε να λειτουργήσει με την απαιτούμενη αποτελεσματικότητα. Όπως προκύπτει και από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), η μη συμμόρφωση της ελληνικής Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις έχει λάβει συστηματικά χαρακτηριστικά, ενώ η αίτηση συμμόρφωσης του ν. 3068/2002 (Α' 274) δεν έχει κριθεί ικανή να επιταχύνει αποτελεσματικά την εκτέλεση των αποφάσεων σε περίπτωση άρνησης ή καθυστέρησης της Διοίκησης.

Ειδικότερα, το πρόβλημα που αντιμετωπίζεται συνίσταται στην ανάγκη ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας, της ταχύτητας και της δεσμευτικότητας της διαδικασίας συμμόρφωσης. Η υφιστάμενη διαδικασία περιλαμβάνει διαδοχικά στάδια, τα οποία συχνά οδηγούν σε περαιτέρω καθυστερήσεις, ενώ τα συμβούλια συμμόρφωσης δεν διαθέτουν πάντοτε τα αναγκαία εργαλεία για την άμεση και ουσιαστική διασφάλιση της εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων.

Προς τον σκοπό αυτό, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις του Μέρους Β' μεταρρυθμίζεται το πλαίσιο σχετικά με τη συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις, με την επιτάχυνση της διαδικασίας και τη σύντμηση των σταδίων συμμόρφωσης, την πρόβλεψη ενεργούς και ουσιαστικής συμμετοχής της Διοίκησης στη διαδικασία συμμόρφωσης, την ενίσχυση των εξουσιών του Συμβουλίου συμμόρφωσης, καθώς και την ουσιαστική αξιοποίηση των εργαλείων πειθαρχικού ελέγχου από τα συμβούλια συμμόρφωσης για την ενεργοποίηση της πειθαρχικής, ποινικής και αστικής ευθύνης των αρμοδίων οργάνων.

Μέρος Γ’: Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αντιμετωπίζουν ζητήματα που αφορούν την οργάνωση και λειτουργία των δικαστηρίων και των δικαστικών υπηρεσιών, μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Ειδικότερα, ρυθμίζουν τη στελέχωση της Επιτροπής Παρακολούθησης Εφαρμογής του Οδικού Χάρτη, την έναρξη ισχύος του νέου δικαστικού χάρτη και τη διαδικασία μίσθωσης ακινήτων για τη στέγαση δικαστηρίων και των Σπιτιών του Παιδιού. Παράλληλα, εισάγουν ειδικές ρυθμίσεις για ποινικές διαδικασίες, ελέγχους του Ελεγκτικού Συνεδρίου και για την αρμοδιότητα των δικαστηρίων ως προς την εκδίκαση διαφορών από διοικητικά μέτρα και κυρώσεις. Επιπλέον, αναμορφώνουν το πλαίσιο λειτουργίας των δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων της Γενικής Επιτροπείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, με ρυθμίσεις για τη σύσταση, συγκρότηση, ανάδειξη μελών, τόπο συνεδρίασης και αρμοδιότητές τους, καθώς και για την επέκταση των αρμοδιοτήτων της Γενικής Επιτροπείας σε ζητήματα υπηρεσιακής κατάστασης και πειθαρχικών υποθέσεων. Τέλος, εκσυγχρονίζουν τη λειτουργία του Συμβουλίου της Επικρατείας, προβλέποντας τη δυνατότητα εξ αποστάσεως παράστασης και την έκδοση ανακοίνωσης για το περιεχόμενο των αποφάσεων από όλους τους δικαστικούς σχηματισμούς του.

Μέρος Δ’: Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αντιμετωπίζουν ζητήματα που αφορούν την περαιτέρω βελτίωση επιμέρους πτυχών της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, της διεθνούς δικαστικής συνεργασίας και της προστασίας των θυμάτων εγκληματικών πράξεων. Ειδικότερα, εισάγουν ρυθμίσεις σχετικά με την επαναφορά της εισήγησης στον Άρειο Πάγο, την αναίρεση κατά αποφάσεων πολιτικών δικαστηρίων, τον επαναπροσδιορισμό εκκρεμών ανακοπών κατά της εκτέλεσης και την αναγνώριση κυριότητας λόγω έκτακτης χρησικτησίας επί ακινήτων αγνώστου ιδιοκτήτη. Παράλληλα, ενισχύουν το πλαίσιο δικαστικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω της αποτελεσματικότερης διαβίβασης και ανταλλαγής πληροφοριών για τρομοκρατικά εγκλήματα προς την Ευροjust και την Eurojust, με παράλληλη πρόβλεψη εγγυήσεων για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Τέλος, αναμορφώνουν το πλαίσιο προστασίας των θυμάτων εγκληματικών πράξεων με ρυθμίσεις για την Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης Θυμάτων Εγκληματικών Πράξεων και την Ελληνική Αρχή Συνδρομής, καθώς και με τη θέσπιση ειδικών υποχρεώσεων των ιατρών σε περιπτώσεις κακοποίησης ανηλίκων.

Μέρος Ε’: Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αντιμετωπίζουν ζητήματα που αφορούν την οργάνωση και λειτουργία υπηρεσιών της δικαιοσύνης, το υπηρεσιακό καθεστώς και τις συνθήκες άσκησης καθηκόντων του προσωπικού της, καθώς και τη λειτουργία επαγγελματικών φορέων που συνδέονται με την απονομή της δικαιοσύνης. Ειδικότερα, εισάγουν ρυθμίσεις για την Ιατροδικαστική Υπηρεσία του Κράτους σχετικά με το επίδομα θέσης ευθύνης των προϊσταμένων, τη θέσπιση πρωτοκόλλων ενεργειών, τη δυνατότητα ανάθεσης εξειδικευμένων εργαστηριακών εξετάσεων σε ιδιωτικά εργαστήρια, τη διενέργεια κτηνιατροδικαστικών πράξεων και το μισθολογικό καθεστώς των ιατρών παθολογοανατόμων του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Παράλληλα, τροποποιούν το πλαίσιο λειτουργίας των

συμβολαιογραφικών συλλόγων και του επαγγέλματος του δικαστικού επιμελητή, με ρυθμίσεις για την απαρτία των γενικών συνελεύσεων, τις προϋποθέσεις συμμετοχής στους διαγωνισμούς πρόσληψης, την επικύρωση αντιγράφων και την ψηφιακή τήρηση των βιβλίων επιδόσεων και εκθέσεων. Επιπλέον, αναμορφώνουν το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τον Κλάδο ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων, με παρεμβάσεις στα προσόντα, τη διαδικασία επιλογής, τη σύνθεση της επιτροπής διαγωνισμού, τον τρόπο διεξαγωγής του διαγωνισμού, τον διορισμό και την άσκηση ιδιωτικού έργου των υπαλλήλων του κλάδου. Τέλος, τροποποιούν διατάξεις που αφορούν την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών σχετικά με τους βασικούς διδάσκοντες, την αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων δικαστικών λειτουργών, το διοικητικό προσωπικό και τις οργανικές μονάδες της.

Μέρος ΣΤ΄: Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του **Κεφαλαίου Α΄** αντιμετωπίζουν το ζήτημα της πρόσβασης ανηλίκων ηλικίας κάτω των δεκαπέντε (15) ετών σε επιγραμμικές υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης, οι οποίες ενδέχεται να δημιουργούν κινδύνους για τη σωματική και ψυχική υγεία, την ομαλή ψυχοκοινωνική ανάπτυξη και την ασφάλεια των ανηλίκων. Η ευρεία διάδοση των υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης έχει οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της καθημερινής χρήσης τους από παιδιά μικρής ηλικίας. Η πρόωπη έκθεσή τους σε αλγοριθμικά διαμορφούμενα περιβάλλοντα, τα οποία σχεδιάζονται ώστε να μεγιστοποιούν τον χρόνο παραμονής του χρήστη μέσω προσωποποιημένων συστάσεων, αδιάκοπης ροής περιεχομένου και λοιπών μηχανισμών ενίσχυσης της απασχόλησής του και της δέσμευσης της προσοχής του, συνδέεται με αυξημένους κινδύνους ανάπτυξης προβληματικών ή και εθιστικών προτύπων χρήσης. Ενδεικτικά, σύμφωνα με την πανελλαδική έρευνα του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου (Safeline, 2025), το σαράντα ένα τοις εκατό (41%) των μαθητών του Δημοτικού και το πενήντα ένα τοις εκατό (51%) των μαθητών του Γυμνασίου και του Λυκείου άρχισαν να χρησιμοποιούν μέσα κοινωνικής δικτύωσης μεταξύ δέκα (10) και δώδεκα (12) ετών, ενώ ένας στους τέσσερις μαθητές δηλώνει ότι κάνει υπερβολική χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και ότι χρειάζεται βοήθεια για τη μείωσή της.

Για την αντιμετώπιση των κινδύνων αυτών, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις, αφενός, θεσπίζουν ελάχιστο ηλικιακό όριο πρόσβασης στις επιγραμμικές υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης ως προληπτικό μέτρο προστασίας των ανηλίκων και εντάσσονται σε ευρύτερο πλαίσιο πολιτικών για την ασφαλή συμμετοχή τους στο ψηφιακό περιβάλλον, αφετέρου, εντάσσουν την εποπτεία της εφαρμογής των νέων ρυθμίσεων στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο του ν. 5099/2024, αναθέτοντας στις αρμόδιες εθνικές αρχές την άσκηση των σχετικών εποπτικών αρμοδιοτήτων, σύμφωνα με το σύστημα κατανομής αρμοδιοτήτων και τους μηχανισμούς συνεργασίας που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 2022 σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες / Digital Services Act).

Τέλος, με την αξιολογούμενη ρύθμιση του άρθρου 78 επιδιώκεται η αναβάθμιση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας της Επιτροπής Προστασίας Ψυχικής Υγείας των Ανηλίκων Καταναλωτών.

Έπειτα, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του **Κεφαλαίου Β'** αποτελούν σημειακές βελτιώσεις για λόγους επιτάχυνσης και απλούστευσης ορισμένων διαδικαστικών, με σκοπό, ιδίως, την επίλυση ζητημάτων λειτουργίας του Πειθαρχικού Συμβουλίου Ανθρώπινου Δυναμικού του Δημόσιου Τομέα μετά τη συμπλήρωση έξι (6) μηνών από την πρώτη εφαρμογή του στο μεταβατικό, δεκαπενταμελές σχήμα της παρ. 1 του άρθρου 66 του ν. 5225/2025 και ενόψει της πλήρους λειτουργίας του, με το εξηκονταμελές σχήμα του από 1η.7.2026.

Συγχρόνως, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του **Κεφαλαίου Γ'** αντιμετωπίζουν ζητήματα που σχετίζονται με:

α) την Επιτροπή Αξιολόγησης Ποιότητας της Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας του άρθρου 64 του ν. 4622/2019 (Α' 133),

β) τη μίσθωση ακινήτων χωρίς δημοπρασία και όταν η συμβατική διάρκεια της μίσθωσης ή της παράτασης της έχει λήξει και η δημόσια υπηρεσία εξακολουθεί να χρησιμοποιεί το μίσθιο,

γ) τη διοίκηση του Φορέα Αξιοποίησης Ακινήτων Ενόπλων Δυνάμεων,

δ) την επιλογή διοίκησης της ανώνυμης εταιρείας «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ανώνυμη Βιομηχανική Εμπορική Εταιρεία» (Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.),

ε) την εκπροσώπηση της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.) από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) σε υποθέσεις που δικάζονται εκτός της Περιφέρειας Αττικής,

στ) τους περιορισμούς προσλήψεων και υπηρεσιακών μεταβολών κατά την προεκλογική περίοδο προς εξυπηρέτηση των αναγκών της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ζ) την ενίσχυση της έδρας του Ναυτιλιακού Ακολούθου Λονδίνου ενόψει και κατά το χρονικό διάστημα της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.

Γιατί αποτελεί πρόβλημα;

Μέρος Α': Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις αντιμετωπίζεται στοχευμένα η παρεμπόδιση της ελεύθερης άσκησης των δημοκρατικών δικαιωμάτων των προσώπων που συμμετέχουν στον δημόσιο διάλογο. Η τυχόν εκμετάλλευση της ανισορροπίας της ισχύος μεταξύ των διαδίκων και η κακόπιστη χρήση δικονομικών τακτικών πλήττουν καίρια την ελευθερία της έκφρασης και την άσκησης του δικαιώματος ενημέρωσης του κοινωνικού συνόλου για θέματα δημόσιου συμφέροντος (όπως ενδεικτικώς η δημόσια υγεία, το περιβάλλον και η διαφθορά). Η αξιολογούμενη ρύθμιση έρχεται να ενισχύσει τις ήδη προωθημένες ισχύουσες ρυθμίσεις, ολοκληρώνοντας ένα συνεκτικό πλαίσιο προστασίας, ενσωματώνοντας την Οδηγία (ΕΕ) 2024/1069 και διασφαλίζοντας την αποτελεσματική θωράκιση των προσώπων-στόχων τόσο σε εγχώριο όσο και σε διασυνοριακό επίπεδο.

Ειδικότερα, προβλέπονται δικονομικά εργαλεία που αποτρέπουν παρελκυστικές δικαστικές διαδικασίες που στερούνται γνήσιου νομικού ερείσματος και

χρησιμοποιούνται προσχηματικά. Ειδικότερα, η μέχρι σήμερα έλλειψη ενός μηχανισμού απόρριψης σε πρώιμο διαδικαστικό στάδιο («early dismissal»), κατά την Οδηγία) αναγκάζει τους στόχους των στρατηγικών δικονομικών ενεργειών να εμπλέκονται σε πολυετείς, δαπανηρές και ψυχοφθόρες δικαστικές διαμάχες, ακόμη και όταν η σε βάρος τους αγωγή είναι προδήλως αβάσιμη. Επιπλέον, η έλλειψη πρόνοιας δικονομικών εγγυήσεων σε περιπτώσεις ύπαρξης σαφών ενδείξεων κατάχρησης, εντείνουν την οικονομική και δικονομική ανασφάλεια του εναγομένου. Το γεγονός αυτό επιτρέπει σε ισχυρούς διαδίκους να χρησιμοποιούν το κόστος της νομικής εκπροσώπησης ως μέσο πίεσης, παρεμποδίζοντας την ελεύθερη συμμετοχή του κοινού σε ζητήματα δημόσιου συμφέροντος.

Συγχρόνως, η έλλειψη προστατευτικών δικλίδων έναντι δικαστικών αποφάσεων και διαδικασιών που προέρχονται από τρίτες χώρες (εκτός Ε.Ε.) αφήνει σε κάποιες περιπτώσεις έκθετα τα πρόσωπα που κατοικούν στην Ελλάδα σε στρατηγικές αγωγές που ασκούνται σε διεθνές επίπεδο με σκοπό την παράκαμψη των ενωσιακών εγγυήσεων. Ειδικότερα, η μέχρι σήμερα αδυναμία διεκδίκησης αποζημίωσης στην ημεδαπή για ζημίες που προκλήθηκαν από καταχρηστικές δίκες στο εξωτερικό, ανάγκαζε τους εναγομένους να υφίστανται τις συνέπειες δαπανηρών διαδικασιών ενώπιον αλλοδαπών δικαιοδοτικών συστημάτων χωρίς δυνατότητα αποτελεσματικής άμυνας εντός της χώρας. Παράλληλα, η αυτόματη αναγνώριση δεδικασμένου ή η εκτέλεση αλλοδαπών αποφάσεων που δικαιώνουν πρακτικές Σ.Α.Α.Σ.Κ. εξετάζονται υπό το πρίσμα της ελληνικής δημόσιας τάξης και των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Μέρος Β΄: Η μη συμμόρφωση ή η καθυστερημένη και πλημμελής συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις αποτελεί πρόβλημα διότι υπονομεύει την αποτελεσματικότητα της δικαστικής προστασίας και, κατ' επέκταση, το κράτος δικαίου. Η εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της δίκαιης δίκης σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6 της ΕΣΔΑ, ενώ, κατά τη νομολογία του ΕΔΔΑ, το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη θα καθίστατο κενό περιεχομένου εάν οι κρατικές αρχές μπορούσαν να αγνοούν ή να καθυστερούν αδικαιολόγητα την εκτέλεση οριστικών δικαστικών αποφάσεων.

Το πρόβλημα έχει ιδιαίτερη σημασία για την ελληνική έννομη τάξη, καθώς το ΕΔΔΑ έχει διαπιστώσει ότι η μη συμμόρφωση της ελληνικής Διοίκησης προς τις αποφάσεις των δικαστηρίων έχει συστημικό χαρακτήρα. Επιπλέον, το υφιστάμενο ένδικο βοήθημα της αίτησης συμμόρφωσης του ν. 3068/2002 (Α' 274) δεν αποτελεί, κατά την ίδια νομολογία του ΕΔΔΑ, αποτελεσματικό ένδικο βοήθημα, διότι δεν είναι ικανό να επιταχύνει την εκτέλεση της απόφασης σε περίπτωση άρνησης συμμόρφωσης των αρχών, ενώ τα συμβούλια συμμόρφωσης δεν διαθέτουν, υπό το ισχύον πλαίσιο, όλες τις αναγκαίες εξουσίες για τη διασφάλιση της άμεσης εκτέλεσης. Η έλλειψη αποτελεσματικής προσφυγής για την αντιμετώπιση των καθυστερήσεων στην εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων συνιστά παραβίαση του άρθρου 13 της ΕΣΔΑ, λόγος για τον οποίο το ΕΔΔΑ υπογραμμίζει την ανάγκη εισαγωγής πιο ουσιαστικών μεταρρυθμίσεων στο σύστημα συμμόρφωσης της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εκτέλεσή τους.

Εξάλλου, η καθυστέρηση στη συμμόρφωση επιβαρύνει σημαντικά τον διοικούμενο, ο οποίος έχει ήδη δικαιωθεί δικαστικά, αλλά εξακολουθεί να μην απολαμβάνει στην πράξη τα αποτελέσματα της απόφασης. Παράλληλα, δημιουργεί ανασφάλεια δικαίου, επιβαρύνει τη λειτουργία της Διοίκησης και των δικαστηρίων και κλονίζει την εμπιστοσύνη των πολιτών στη Δικαιοσύνη και στη δημόσια διοίκηση. Η εμπειρία εφαρμογής του ν. 3068/2002 (Α' 274) έχει αναδείξει ότι η μη συμμόρφωση συνδέεται με διοικητικές παθογένειες, όπως γραφειοκρατία, βραδύτητα, αδιαφορία και ανεπάρκεια προσωπικού, αλλά και με νομικές ή πραγματικές δυσχέρειες εκτέλεσης.

Περαιτέρω, η ισχύουσα διαδικασία ελέγχου συμμόρφωσης απαρτίζεται από διαδοχικά στάδια, τα οποία συχνά επιφέρουν πρόσθετες καθυστερήσεις στην επίτευξη της συμμόρφωσης. Για τον λόγο αυτό, η μεταρρύθμιση κρίνεται αναγκαία, ώστε να επιταχυνθεί η διαδικασία, να ενισχυθούν οι εξουσίες των συμβουλίων συμμόρφωσης και να καταστεί αποτελεσματικότερη η υποχρέωση της Διοίκησης να εκτελεί χωρίς καθυστέρηση τις δικαστικές αποφάσεις.

Μέρος Γ': Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις επηρεάζουν την αποτελεσματική οργάνωση και λειτουργία του δικαστικού συστήματος και αναδεικνύουν την ανάγκη επικαιροποίησης επιμέρους διατάξεων του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου. Η εφαρμογή του νέου δικαστικού χάρτη, η επαρκής στελέχωση των αρμόδιων οργάνων, η εξασφάλιση κατάλληλων υποδομών για τη στέγαση δικαστικών υπηρεσιών, η αποσαφήνιση της δικαιοδοσίας και των αρμοδιοτήτων των δικαστηρίων, καθώς και η αποτελεσματικότερη οργάνωση των δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων αποτελούν προϋποθέσεις για την εύρυθμη λειτουργία της δικαιοσύνης. Παράλληλα, η ανάγκη αξιοποίησης σύγχρονων διαδικαστικών εργαλείων, όπως η εξ αποστάσεως παράσταση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, και η ενίσχυση της διαφάνειας μέσω της δυνατότητας ανακοίνωσης του περιεχομένου των αποφάσεων, καθιστούν αναγκαία την προσαρμογή του θεσμικού πλαισίου στις σύγχρονες λειτουργικές ανάγκες της δικαστικής εξουσίας.

Μέρος Δ': Τα ζητήματα που πραγματεύονται οι προτεινόμενες ρυθμίσεις συνδέονται με την ανάγκη διασφάλισης της αποτελεσματικής λειτουργίας της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, της ασφάλειας δικαίου και της αποτελεσματικής προστασίας θεμελιωδών δικαιωμάτων. Η ανάγκη επικαιροποίησης επιμέρους διατάξεων της πολιτικής δικονομίας αποσκοπεί στην ομαλή διεξαγωγή των διαδικασιών ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων και του Αρείου Πάγου, καθώς και στην αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση εκκρεμών υποθέσεων και ζητημάτων ιδιοκτησίας. Παράλληλα, η εξέλιξη της διασυννοριακής εγκληματικότητας και ιδίως των τρομοκρατικών εγκλημάτων καθιστά αναγκαία την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, με ασφαλή και ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών και επαρκείς εγγυήσεις προστασίας προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο. Επιπλέον, η αποτελεσματικότερη υποστήριξη των θυμάτων εγκληματικών πράξεων και η έγκαιρη αντιμετώπιση περιστατικών κακοποίησης ανηλίκων απαιτούν την επικαιροποίηση του ισχύοντος πλαισίου, ώστε να ενισχυθεί η προστασία των

δικαιωμάτων των θυμάτων και να διασφαλιστεί η αποτελεσματική ενεργοποίηση των αρμόδιων αρχών.

Μέρος Ε΄: Τα ζητήματα που πραγματεύονται οι προτεινόμενες ρυθμίσεις συνδέονται με την ανάγκη εκσυγχρονισμού της οργάνωσης και της λειτουργίας κρίσιμων υπηρεσιών και επαγγελματικών φορέων της δικαιοσύνης, καθώς και με την προσαρμογή του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου στις σύγχρονες λειτουργικές και υπηρεσιακές ανάγκες. Η αποτελεσματική λειτουργία της ιατροδικαστικής υπηρεσίας προϋποθέτει σαφείς διαδικασίες, επαρκή στελέχωση, κατάλληλα υπηρεσιακά και μισθολογικά κίνητρα και δυνατότητα αξιοποίησης εξειδικευμένων εργαστηριακών υποδομών. Παράλληλα, η εύρυθμη λειτουργία των συμβολαιογραφικών συλλόγων και του θεσμού του δικαστικού επιμελητή απαιτεί επικαιροποίηση των κανόνων που διέπουν την οργάνωση, την πρόσβαση στο επάγγελμα και την αξιοποίηση ψηφιακών μέσων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Επιπλέον, η αποτελεσματική στελέχωση του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων καθιστά αναγκαία την αναμόρφωση των διαδικασιών επιλογής και υπηρεσιακής εξέλιξης, ενώ η βελτίωση της εκπαίδευσης των μελλοντικών δικαστικών λειτουργών προϋποθέτει την επικαιροποίηση του πλαισίου λειτουργίας της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών.

Μέρος ΣΤ΄: Αναφορικά με το **Κεφάλαιο Α΄** του παρόντος Μέρους, παρατηρείται ότι η ανεξέλεγκτη πρόσβαση ανηλίκων μικρής ηλικίας σε επιγραμμικές υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης αποτελεί ζήτημα δημοσίου συμφέροντος, καθώς συνδέεται με σημαντικούς κινδύνους για θεμελιώδη δικαιώματα, όπως η σωματική, η ψυχική και η κοινωνική ανάπτυξη των ανηλίκων. Ειδικότερα, η πρώιμη και υπερβολική χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από ανηλίκους έχει συσχετισθεί με αυξημένα επίπεδα άγχους, διαταραχές ύπνου, προβλήματα συγκέντρωσης, έκθεση σε ακατάλληλο περιεχόμενο και, εν γένει, δυσμενείς συνέπειες για την ψυχική υγεία και την ομαλή ψυχοκοινωνική τους ανάπτυξη, όπως καταδεικνύεται και στην Εθνική Στρατηγική Προστασίας των Ανηλίκων από τον Εθισμό στο Διαδίκτυο. Ταυτόχρονα, οι υφιστάμενοι μηχανισμοί προστασίας έχουν αποδειχθεί ανεπαρκείς για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των κινδύνων αυτών. Επίσης, οι ανήλικοι χρήστες δεν διαθέτουν την απαραίτητη ωριμότητα για να αξιολογήσουν τους κινδύνους που συνεπάγεται αυτό το ψηφιακό περιβάλλον. Η αποκλειστική εξάρτηση από τη γονική εποπτεία ή από τις δηλώσεις ηλικίας που πραγματοποιούν οι ίδιοι οι χρήστες κατά τη δημιουργία λογαριασμού δεν διασφαλίζει αποτελεσματική προστασία των ανηλίκων. Τα διαθέσιμα στοιχεία καταδεικνύουν ότι η μεγάλη πλειονότητα των παιδιών αποκτά ήδη πρόσβαση στις υπηρεσίες αυτές, παρακάμπτοντας εύκολα τους υφιστάμενους ελέγχους ηλικίας. Λόγω της συστηματικής αύξησης της χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από ολοένα μικρότερες ηλικίες, επιβάλλεται η λήψη προληπτικών και αναλογικών μέτρων προστασίας πριν από την εκδήλωση των δυσμενών συνεπειών. Τέλος, επιτυγχάνεται η επικαιροποίηση της σύνθεσης και του τρόπου σύστασης της Επιτροπής Προστασίας Ψυχικής Υγείας των Ανηλίκων Καταναλωτών.

	<p>Συγχρόνως, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Β΄ για τη λειτουργία του Πειθαρχικού Συμβουλίου Ανθρώπινου Δυναμικού του Δημόσιου Τομέα εισάγονται προκειμένου αυτό να απαλλαγεί από γραφειοκρατικές αγκυλώσεις και προσκόμματα, χωρίς να γίνονται εκπτώσεις σε ζητήματα διαφάνειας, αντικειμενικότητας και αμεροληψίας.</p> <p>Την ίδια στιγμή, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Γ΄ ανταποκρίνονται στην ανάγκη άρσης προβλημάτων που σχετίζονται:</p> <p>α) Με την ανάγκη ενίσχυσης της επιστημονικής υποστήριξης του έργου της Επιτροπής και της αποτελεσματικότητας της αξιολόγησης της ποιότητας της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας, μέσω της διεύρυνσης της νομικής εκπροσώπησης στη σύνθεσή της.</p> <p>β) Με την έλλειψη της Επιτροπής Προστασίας Ψυχικής Υγείας των Ανηλίκων Καταναλωτών.</p> <p>γ) Με το γεγονός ότι οι όροι της πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης που αφορούν τα δύο (2) μέλη που επιλέγονται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας περιορίζουν δραστικά τη δυνατότητα του Φ.Α.Α.Ε.Δ. να εντάξει και να αξιοποιήσει στο προσωπικό διοίκησής του στελέχη με υψηλή εξειδίκευση και εμπειρία, καθώς περιορίζει τον κύκλο των υποψήφιων στελεχών.</p> <p>δ) Με το ότι η επιλογή της διοίκησης της Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε. στο πλαίσιο της αυστηρής και γραφειοκρατικής διαδικασίας του Μέρους Α΄ του ν. 5062/2023 (Α΄ 183), περί νέου συστήματος επιλογής διοικήσεων φορέων του δημοσίου τομέα, αποστερεί τη δυνατότητα ευέλικτης αξιολόγησης και επιλογής προσώπων για τη στελέχωση της διοίκησης της Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.</p> <p>ε) Με την απουσία ρητής πρόβλεψης για τη δικαστική εκπροσώπηση της Υ.Π.Α. από το Ν.Σ.Κ. στις υποθέσεις που δικάζονται εκτός της Περιφέρειας Αττικής.</p> <p>στ) Με την δυσχέρεια της έγκαιρης στελέχωσης και οργάνωσης των υπηρεσιών που είναι αρμόδιες για την προετοιμασία και την άσκηση της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επηρεάζοντας την αποτελεσματική εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεων της χώρας.</p> <p>ζ) Με τη διεύρυνση των αναγκών της έδρας του Ναυτιλιακού Ακολούθου Λονδίνου λόγω της ανάληψης της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τη χώρα μας κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2027.</p>
3.	<p>Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;</p>
	<p>Μέρος Α΄: Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αφορούν σε κάθε πρόσωπο που προβαίνει σε ενέργειες συμμετοχής του κοινού για θέματα δημόσιου συμφέροντος και, ιδίως, δημοσιογράφους και οργανισμούς μέσωσν ενημέρωσης, εκδότες, αναλυτές, αρθρογράφους, συντάκτες ιστολογίων (bloggers), ακαδημαϊκούς, ερευνητές και καλλιτέχνες, και γενικώς πρόσωπα που συμβάλλουν στον δημόσιο διάλογο μέσω της διδασκαλίας, της έρευνας ή της καλλιτεχνικής δημιουργίας, αλλά και μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ), συνδικαλιστικές οργανώσεις, μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος («whistleblowers»).</p>

Μέρος Β΄: Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αφορούν το δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (ο.τ.α.), τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.), καθώς και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ.) του ευρύτερου δημόσιου τομέα που ανήκουν εξ ολοκλήρου στο δημόσιο, τα αρμόδια διοικητικά όργανα και τους υπαλλήλους που έχουν ευθύνη συμμόρφωσης, τα συμβούλια συμμόρφωσης και τα δικαστήρια, τους πολίτες, τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που έχουν δικαιωθεί με δικαστική απόφαση και αναμένουν τη συμμόρφωση της Διοίκησης.

Μέρος Γ΄: Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αφορούν κυρίως τα δικαστήρια όλων των βαθμών, τις δικαστικές υπηρεσίες, τους δικαστικούς λειτουργούς, τους δικαστικούς υπαλλήλους, τη Γενική Επιτροπεία των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, το Συμβούλιο της Επικρατείας, το Ελεγκτικό Συνέδριο και τα αρμόδια διοικητικά όργανα του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Έμμεσα αφορά και τους πολίτες, τους διαδίκους και τους δικηγόρους, οι οποίοι συναλλάσσονται με τις δικαστικές αρχές και επωφελούνται από την αποτελεσματικότερη λειτουργία της δικαιοσύνης.

Μέρος Δ΄: Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αφορούν τα πολιτικά και ποινικά δικαστήρια, τον Άρειο Πάγο, τους δικαστικούς λειτουργούς, τους δικηγόρους, τους διαδίκους και τους πολίτες που συμμετέχουν σε διαδικασίες πολιτικής εκτέλεσης ή διεκδίκησης εμπράγματων δικαιωμάτων. Επιπλέον, αφορούν τις αρμόδιες εισαγγελικές, δικαστικές και αστυνομικές αρχές που εμπλέκονται στη διεθνή δικαστική συνεργασία για την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας, καθώς και τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς Europol και Eurojust. Παράλληλα, αφορούν την Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης Θυμάτων Εγκληματικών Πράξεων, την Ελληνική Αρχή Συνδρομής, τα θύματα εγκληματικών πράξεων, ιδίως τα θύματα διασυνοριακών εγκλημάτων, τους ανηλίκους που υφίστανται κακοποίηση και τους ιατρούς.

Μέρος Ε΄: Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αφορούν την ιατροδικαστική υπηρεσία του κράτους, τους ιατροδικαστές, τους ιατρούς παθολογοανατόμους του Υπουργείου Δικαιοσύνης, τους κτηνιάτρους που δύνανται να συμμετέχουν σε κτηνιατροδικαστικές πράξεις και τα δημόσια ή ιδιωτικά εργαστήρια που συνεργάζονται με την υπηρεσία. Επιπλέον, αφορούν τους συμβολαιογράφους και τους συμβολαιογραφικούς συλλόγους, τους δικαστικούς επιμελητές και τους υποψηφίους για την πλήρωση σχετικών θέσεων. Παράλληλα, αφορούν τους δικαστικούς υπαλλήλους του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων, τους υποψηφίους για την ένταξη στον κλάδο, τις αρμόδιες επιτροπές επιλογής και τις δικαστικές υπηρεσίες στις οποίες υπηρετούν. Τέλος, αφορούν την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών, τους διδάσκοντες, το διοικητικό προσωπικό της και τους εκπαιδευόμενους που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών λειτουργών.

Μέρος ΣΤ΄: Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του **Κεφαλαίου Α΄** αφορούν πρωτίστως στους ανηλίκους κάτω των δεκαπέντε (15) ετών, τους παρόχους επιγραμματικών υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης, και τις αρμόδιες εθνικές εποπτικές αρχές, οι

οποίες αποκτούν αρμοδιότητα για την παρακολούθηση της εφαρμογής των προτεινόμενων διατάξεων. Τέλος, αφορούν στους ανήλικους καταναλωτές.

Οι δε αξιολογούμενες διατάξεις του **Κεφαλαίου Β'** αφορούν στους υπαλλήλους του δημοσίου τομέα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου του άρθρου 119Α του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), στους οικείους φορείς και στο νέο πειθαρχικό όργανο.

Τελικώς, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του **Κεφαλαίου Γ'** αφορούν:

α) στα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης της Ποιότητας της Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας,

β) στους ιδιοκτήτες ακινήτων που μισθώνονται ή παραχωρούνται σε δημόσιες υπηρεσίες, στις δημόσιες υπηρεσίες που στεγάζονται στα μίσθια αυτά,

γ) στο προσωπικό διοίκησης του Φ.Α.Α.Ε.Δ. και, συγκεκριμένα, στα δύο (2) από τα πέντε (5) μέλη που απαρτίζουν συνολικά το διοικητικό συμβούλιο του εν λόγω Φορέα, τα οποία επιλέγονται απευθείας από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας,

δ) στο προσωπικό διοίκησης της Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε..

ε) στην Υ.Π.Α.

στ) στο προσωπικό που προσλαμβάνεται ή του οποίου η υπηρεσιακή κατάσταση μεταβάλλεται για την κάλυψη των σχετικών αναγκών.

ζ) στο προσωπικό που θα ενισχύσει την έδρα του Ναυτιλιακού Ακολούθου στο Λονδίνο.

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης	
4.	<p>Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν;</p> <p style="text-align: center;">ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐</p> <p>Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;</p> <p>Μέρη Α' και Β':</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Άρθρο 323 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182) ▪ Παρ. 3 άρθρου 905 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182) ▪ Παρ. 4 άρθρου μόνου ν. 1178/1981 (Α' 187) ▪ Παρ. 4 άρθρου 50 π.δ. 18/1989 (Α' 8) ▪ Άρθρα 1 έως 5 ν. 3068/2002 (Α' 274) <p>Μέρος Γ':</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Άρθρο 17 ν. 5028/2023 (Α' 54) ▪ Άρθρο 76 ν. 5108/2024 (Α' 65) ▪ Άρθρο 34 ν. 5119/2024 (Α' 103) ▪ Παρ. 3 άρθρου 18 και παρ. 6 άρθρου 19 ν. 5092/2024 (Α' 33) ▪ Περ. β) και γ) άρθρου 43 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68) ▪ Παρ. 3 άρθρου 44 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68) ▪ Άρθρο 84 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68) ▪ Παρ. 1 και 3 άρθρου 85 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68)

- Παρ. 2 και 8 άρθρου 87 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68)
- Άρθρο 88 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68)
- Παρ. 1 άρθρου 32 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ν. 4938/2022, Α' 109)
- Παρ. 8 άρθρου 34 π.δ. 18/1989 (Α' 8)

Μέρος Δ':

- Παρ. 8 άρθρου 126 ν. 5221/2025 (Α' 134)
- Άρθρα 552 και 560 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182)
- Άρθρα 131 και 133 ν. 5221/2025 (Α' 134)
- Άρθρο 38 ν. 4689/2020 (Α' 103)
- Άρθρο 39 ν. 4689/2020 (Α' 103)
- Παρ. 2 έως 4 άρθρου 1 ν. 3811/2009 (Α' 231)

Μέρος Ε':

- Άρθρο 47 ν. 5172/2025 (Α' 10)
- Άρθρο 2 ν. 3772/2009 (Α' 112)
- Άρθρο 72 ν. 4999/2022 (Α' 225)
- Παρ. 2 άρθρου 105 ν. 2830/2000 (Α' 96)
- Περ. β) παρ. 2 άρθρου 3 Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών (ν. 2318/1995, Α' 126)
- Άρθρο 22 Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών (ν. 2318/1995, Α' 126)
- Άρθρο 34 Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών (ν. 2318/1995, Α' 126)
- Παρ. 2 άρθρου 68 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68)
- Παρ. 2 και 3 άρθρου 69 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68)
- Άρθρο 70 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68)
- Άρθρο 71 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68)
- Άρθρο 72 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68)
- Παρ. 2 άρθρου 118 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68)
- Άρθρο 27 ν. 4871/2021 (Α' 246)
- Άρθρο 51 ν. 4871/2021 (Α' 246)

Μέρος ΣΤ':

- Άρθρα 2 και 5 του ν. 5099/2024 (Α' 48),
- Άρθρο 7α ν. 2251/1994 (Α' 191)
- Παρ. 1 άρθρου 119B Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26)
- Παρ. 3 άρθρου 119Δ Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26)
- Άρθρο 138 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26)
- Παρ. 4 και περ. (α) παρ. 6 άρθρου 64 ν. 4622/2019 (Α' 133)
- Παρ. 2 άρθρου 3 ν. 3130/2003 (Α' 76)
- Άρθρο 4 ν. 3130/2003 (Α' 76)
- Περ. δ) παρ. 1 άρθρου 17 ν. 5223/2025 (Α' 141)

5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας	
	με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης, διότι δεν υπάρχει σχετική νομοθετική εξουσιοδότηση.
	με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας, διότι απαιτείται ρύθμιση με τυπικό νόμο.
	με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων, διότι δεν απαιτούν επιχειρησιακές, αλλά ρυθμιστικές αλλαγές.

Συναφείς πρακτικές	
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ X ΟΧΙ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:
σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	<p>Ως προς το Α' Μέρος έχει μελετηθεί η σχετική νομοθεσία των Η.Π.Α., του Καναδά και του Ηνωμένου Βασιλείου.</p> <p>Ως προς το Β' Μέρος έχει μελετηθεί η σχετική νομοθεσία της Γαλλίας, Ιταλίας, Γερμανίας.</p> <p>Για το Κεφάλαιο Α' του Μέρους ΣΤ' έχουν μελετηθεί τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Η Εθνική Στρατηγική Προστασίας των Ανηλίκων από τον Εθισμό στο Διαδίκτυο ▪ Τα αποτελέσματα πανελλαδικής έρευνας σε 2.500 μαθητές για διαδικτυακές συνήθειες και DSA (SaferInternet4Kids)
σε όργανα της Ε.Ε.:	Έχει ληφθεί υπόψη η Σύσταση (ΕΕ) 2022/758 της 27ης Απριλίου 2022 σχετικά με την προστασία των δημοσιογράφων και των υπερασπιστών των ανθρωπίνων

	δικαιωμάτων από προδήλως αβάσιμες ή καταχρηστικές δικαστικές διαδικασίες προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού («στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού»).
σε διεθνείς οργανισμούς:	<p>Έχει ληφθεί υπόψη η Σύσταση CM/Rec(2024)2 της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης για την αντιμετώπιση των SLAPPs («Strategic Lawsuits Against Public Participation») [βλ. Recommendation CM/Rec(2024)2 of the Committee of Ministers to member States on countering the use of strategic lawsuits against public participation (SLAPPs).</p> <p>Ως προς το Β΄ Μέρος, έχει ληφθεί υπόψη η σχετική νομολογία του ΕΔΔΑ.</p> <p>Για το Κεφάλαιο Α΄ του Μέρους ΣΤ΄ έχουν μελετηθεί οι εξής πρακτικές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) / Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) study 2. WHO - New WHO report indicates need for healthier online habits among adolescents / 25 September 2024. Teens, screens and mental health 4. OECD How children use digital media: How's Life for Children in the Digital Age? OECD

Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης																																									
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση																																								
	<table border="0"> <tr> <td>☐</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> <td>☒</td> <td></td> <td>☒</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> <td>☐</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>☒</td> <td></td> <td>☒</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	☐		☐		☐		☐		☐		☐		☐		☒		☒		☐		☐		☐		☐		☐		☐				☒		☒					
☐		☐		☐		☐		☐																																	
☐		☐		☒		☒		☐																																	
☐		☐		☐		☐		☐																																	
		☒		☒																																					

8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;	
	βραχυπρόθεσμοι:	<p>Μέρος Α΄:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Η θεσμική αναγνώριση του φαινομένου των Σ.Α.Α.Σ.Κ. (SLAPPs) στην ελληνική έννομη τάξη, ▪ η πλήρης εναρμόνιση του εθνικού δικαίου με την Οδηγία (ΕΕ) 2024/1069, ▪ η εισαγωγή εθνικού μηχανισμού ταχείας και αποτελεσματικής εκκαθάρισης καταχρηστικών δικαστικών διαδικασιών με σκοπό την αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού, ▪ η προστασία από την εκτέλεση καταχρηστικών αποφάσεων που προέρχονται από τρίτες χώρες, ▪ η δυνατότητα αποζημίωσης των εναγομένων σε Σ.Α.Α.Σ.Κ. για ζημίες που υπέστησαν στο εξωτερικό, καθώς και ▪ η δημιουργία ενιαίου ψηφιακού σημείου πληροφόρησης για τις εγγυήσεις και τα μέσα στήριξης και ▪ η ενεργοποίηση μηχανισμού συλλογής στατιστικών δεδομένων για την ποσοτική και ποιοτική αποτίμηση του φαινομένου. <p>Μέρος Β΄:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Η άμεση ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας συμμόρφωσης της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις, ▪ η επιτάχυνση της διαδικασίας ελέγχου συμμόρφωσης, μέσω της σύντμησης των επιμέρους σταδίων, ▪ η ενίσχυση των εξουσιών των συμβουλίων συμμόρφωσης, ώστε να μπορούν να καθορίζουν με μεγαλύτερη σαφήνεια το περιεχόμενο των αναγκαίων ενεργειών συμμόρφωσης και να διασφαλίζουν την πραγματική εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων, ▪ η ενίσχυση της συμμετοχής της Διοίκησης στη διαδικασία ενώπιον των συμβουλίων συμμόρφωσης, ώστε να αποσαφηνίζονται εγκαίρως οι πρακτικές, τεχνικές ή νομικές δυσχέρειες συμμόρφωσης, ▪ η δυνατότητα λήψης κατάλληλων προσωρινών μέτρων μέχρι την πλήρη συμμόρφωση, ώστε να προστατεύονται αποτελεσματικότερα τα πρόσωπα

που ζητούν την εκτέλεση της δικαστικής απόφασης, καθώς και

- η ενίσχυση της λογοδοσίας των αρμοδίων οργάνων της Διοίκησης σε περίπτωση αδικαιολόγητης άρνησης, καθυστέρησης ή πλημμελούς συμμόρφωσης.

Μέρος Γ΄:

- η άμεση βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας των δικαστηρίων και των δικαστικών υπηρεσιών,
- η προσαρμογή του ισχύοντος πλαισίου στις πρόσφατες μεταρρυθμίσεις του δικαστικού χάρτη,
- η ενίσχυση της λειτουργίας των δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων και
- η διευκόλυνση της δικαστικής διαδικασίας μέσω σύγχρονων μέσων.

Μέρος Δ΄:

- η βελτίωση της λειτουργίας επιμέρους διαδικασιών της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης,
- η αποσαφήνιση και επικαιροποίηση του ισχύοντος δικονομικού πλαισίου,
- η αποτελεσματικότερη διαχείριση εκκρεμών υποθέσεων,
- η ενίσχυση της συνεργασίας των αρμόδιων αρχών για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και
- η ενίσχυση της προστασίας των θυμάτων εγκληματικών πράξεων και των ανηλίκων.

Μέρος Ε΄:

- η επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τις υπηρεσίες, το προσωπικό και τους επαγγελματικούς φορείς της δικαιοσύνης.

Μέρος ΣΤ΄:

- η θέσπιση σαφούς και ενιαίου νομοθετικού πλαισίου για την προστασία των ανηλίκων κατά τη χρήση επιγραμμικών υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης,
- η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της εποπτείας από τις αρμόδιες εθνικές αρχές μέσω της διεύρυνσης των αρμοδιοτήτων τους για την

	<p>παρακολούθηση της εφαρμογής των νέων διατάξεων.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ η επικαιροποίηση της σύνθεσης και η αναβάθμιση της Επιτροπής που έχει συσταθεί για την προστασία των ανηλίκων καταναλωτών από το Υπουργείου Ανάπτυξης και ειδικά όσον αφορά τη ψυχική υγεία τους. ▪ η απλούστευση και επιτάχυνση της πειθαρχικής διαδικασίας. ▪ η πρόβλεψη δυνατότητας συνέχιση χρήσης μισθωμένων ακινήτων από δημόσιες υπηρεσίες, χωρίς δημοπρασία, όταν η συμβατική διάρκεια της μίσθωσης ή της παράτασής της έχει λήξει και η δημόσια υπηρεσία εξακολουθεί να χρησιμοποιεί το μίσθιο. ▪ η ευέλικτη, ταχεία και αποτελεσματική επιλογή προσωπικού διοίκησης στον Φ.Α.Α.Ε.Δ. και στην Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε., που θα στελεχώνεται από πρόσωπα υψηλής εξειδίκευσης και εμπειρίας. ▪ η εκπροσώπηση της Υ.Π.Α. από το Ν.Σ.Κ. σε δίκες εκτός της Περιφέρειας Αττικής. ▪ η απρόσκοπτη διενέργεια των αναγκαίων προσλήψεων και υπηρεσιακών μεταβολών για την έγκαιρη στελέχωση των υπηρεσιών που υποστηρίζουν την ανάληψη της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. ▪ η ενίσχυση της έδρας του Ναυτιλιακού Ακολούθου Λονδίνου ενόψει των αυξημένων αναγκών που προκύπτουν από την ανάληψη της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Ελλάδα το δεύτερο εξάμηνο του 2027.
<p>μακροπρόθεσμοι:</p>	<p>Μέρος Α΄:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Η θωράκιση του δημοκρατικού πολιτεύματος και των αξιών μέσω της διασφάλισης ενός ασφαλούς περιβάλλοντος για την ακώλυτη συμμετοχή του κοινού στον δημόσιο λόγο, ▪ η εμπέδωση της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων της έκφρασης και της πληροφόρησης στην εγχώρια έννομη τάξη σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, ▪ η αποτροπή εργαλειοποίησης της δικαιοσύνης για σκοπούς εκφοβισμού, ▪ η εμπέδωση της εμπιστοσύνης των πολιτών και των λειτουργών της ενημέρωσης στην απονομή της δικαιοσύνης, μέσω της εξάλειψης του

«αποτρεπτικού αποτελέσματος» (chilling effect) που προκαλούν οι καταχρηστικές αγωγές,

- η οριστική αποσυμφόρηση των δικαστηρίων από προδήλως αβάσιμες αγωγές,
- η αναβάθμιση της χώρας στους διεθνείς δείκτες ελευθερίας του τύπου και κράτους δικαίου, μέσω της τακτικής αποστολής ποιοτικών στατιστικών δεδομένων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Μέρος Β':

- Η εμπέδωση της υποχρέωσης της Διοίκησης να συμμορφώνεται πλήρως, έγκαιρα και ουσιαστικά προς τις δικαστικές αποφάσεις και η οριστική αντιμετώπιση του προβλήματος μη συμμόρφωσης της ελληνικής Διοίκησης, όπως αυτό έχει αναδειχθεί στη νομολογία του ΕΔΔΑ,
- η ενίσχυση του κράτους δικαίου και της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, δεδομένου ότι η εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της δίκαιης δίκης κατά το άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ,
- η καλλιέργεια διοικητικής κουλτούρας συμμόρφωσης, με την αντίληψη ότι η εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων δεν αποτελεί πεδίο αντιπαράθεσης μεταξύ δικαστικής και εκτελεστικής εξουσίας, αλλά στοιχείο συνεργασίας και συνταγματικής αποστολής της Διοίκησης,
- η δημιουργία ενός σταθερότερου, ταχύτερου και αποτελεσματικότερου μηχανισμού συμμόρφωσης, ικανού να προλαμβάνει επαναλαμβανόμενες παραβιάσεις και να περιορίζει την ανάγκη νέων προσφυγών για την εκτέλεση ήδη εκδοθεισών δικαστικών αποφάσεων

Μέρος Γ':

- Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, της ταχύτητας, της διαφάνειας και της ποιότητας της απονομής της δικαιοσύνης και
- η δημιουργία ενός πιο σύγχρονου και λειτουργικού πλαισίου οργάνωσης των δικαστηρίων.

Μέρος Δ':

- Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της ασφάλειας δικαίου στις δικαστικές διαδικασίες,

- η βελτίωση της διεθνούς δικαστικής συνεργασίας για την πρόληψη και καταστολή σοβαρών μορφών εγκληματικότητας,
- η πλήρης συμμόρφωση της ελληνικής έννομης τάξης με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο και
- η διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου και αποτελεσματικού συστήματος προστασίας των θυμάτων εγκληματικών πράξεων και των ανηλίκων.

Μέρος Ε΄:

- Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, της ποιότητας και της διαφάνειας των υποστηρικτικών υπηρεσιών της δικαιοσύνης,
- η προσέλκυση και διατήρηση κατάλληλα καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού,
- η αξιοποίηση σύγχρονων διοικητικών και ψηφιακών εργαλείων, καθώς και
- η αναβάθμιση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης των δικαστικών λειτουργών και των λοιπών επαγγελματιών που συμμετέχουν στην απονομή της δικαιοσύνης.

Μέρος ΣΤ΄:

- Η δημιουργία ασφαλέστερου ψηφιακού περιβάλλοντος για τα παιδιά,
- η ενίσχυση της πρόληψης έναντι του ψηφιακού εθισμού,
- η ενίσχυση της προστασίας της ψυχικής υγείας των ανηλίκων,
- η υλοποίηση συνεκτικής εθνικής στρατηγικής για την προστασία των ανηλίκων στο ψηφιακό περιβάλλον, η οποία περιλαμβάνει δράσεις ενημέρωσης, ψηφιακής παιδείας και γονικής υποστήριξης,
- η σταδιακή διαμόρφωση κουλτούρας ασφαλούς και υπεύθυνης χρήσης των ψηφιακών υπηρεσιών,
- η προστασία της ψυχικής υγείας των ανηλίκων κταναλωτών,
- η βελτίωση λειτουργίας του δημοσίου τομέα και των παρεχόμενων στους πολίτες υπηρεσιών,
- Η οικονομική, τεχνολογική ανάπτυξη και η ενίσχυση της επιχειρησιακής ισχύος των Ενόπλων Δυνάμεων.
- η διασφάλιση της αποτελεσματικής προετοιμασίας και άσκησης της Ελληνικής Προεδρίας.

Ψηφιακή διακυβέρνηση	
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ☐ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ☐
	Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:
	Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Εξηγήστε:
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Εξηγήστε:

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης					
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Άρθρο</th> <th>Στόχος</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	Άρθρο	Στόχος		
Άρθρο	Στόχος				

<p style="text-align: center;">Άρθρο 1 Σκοπός</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζεται ο κεντρικός σκοπός του Μέρους Α', ο οποίος εστιάζει στη θέσπιση ενός προστατευτικού πλαισίου για τα (φυσικά ή νομικά) πρόσωπα που συμμετέχουν στον δημόσιο διάλογο. Ειδικότερα, μέσω της ενσωμάτωσης στην εθνική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, για την προστασία των προσώπων που προβαίνουν σε ενέργειες συμμετοχής του κοινού από προδήλως αβάσιμες αγωγές ή καταχρηστικές δικαστικές διαδικασίες («στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού») (L της 16.4.2024), επιδιώκεται η συμπλήρωση του υφιστάμενου πλαισίου προστασίας της ελευθερίας της έκφρασης, και ιδίως της δημοσιογραφίας (πβλ. παρ. 5 άρθρου μόνου ν. 1178/1981 (Α' 187)). Η αναγκαιότητα της ρύθμισης απορρέει από την αυξανόμενη συχνότητα εμφάνισης των στρατηγικών αγωγών προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού (εφεξής: «Σ.Α.Α.Σ.Κ.»), οι οποίες χρησιμοποιούνται ως εργαλείο εκφοβισμού της κοινής γνώμης.</p> <p>Έτι περαιτέρω, και με σκοπό την πολύπλευρη θωράκιση της ελευθερίας της έκφρασης, προκρίνεται η επέκταση της προστασίας και σε αμιγώς εσωτερικές διαφορές, σε συμφωνία με:</p> <p>α) τη Σύσταση (ΕΕ) 2022/758, της 27ης Απριλίου 2022, σχετικά με την προστασία των δημοσιογράφων και των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από προδήλως αβάσιμες ή καταχρηστικές δικαστικές διαδικασίες προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού («στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού») και με</p> <p>β) τη Σύσταση CM/Rec(2024)2 της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης για την αντιμετώπιση των SLAPPs («Strategic Lawsuits Against Public Participation»).</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 2 Αντικείμενο (άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)</p>	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση προσδιορίζεται το αντικείμενο του Μέρους Α', το οποίο συνίσταται στην εισαγωγή ενός πλέγματος κανόνων και εγγυήσεων για την αντιμετώπιση του φαινομένου των Σ.Α.Α.Σ.Κ..</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 3 Πεδίο εφαρμογής (άρθρα 2, 3 και 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση οριοθετείται το πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α', καθορίζοντας τις κατηγορίες υποθέσεων που υπάγονται στις νέες προστατευτικές ρυθμίσεις, καθώς και εκείνες που εξαιρούνται λόγω της φύσης τους. Ειδικότερα, ορίζεται ότι το Μέρος Α' καταλαμβάνει κάθε ιδιωτική υπόθεση που εκδικάζεται ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων, συμπεριλαμβανομένων</p>

	<p>των ασφαλιστικών μέτρων και των ανταγωγών. Με τον τρόπο αυτό, διασφαλίζεται ότι ο εναγόμενος προστατεύεται σε κάθε στάδιο της πολιτικής δίκης, ανεξάρτητα από το εάν η διαφορά είναι αμιγώς εσωτερική ή διασυνοριακή. Αντιθέτως, προβλέπεται πως εκφεύγουν του πεδίου εφαρμογής του υποθέσεις όπου το κράτος ασκεί δημόσια εξουσία (acta jure imperii) καθώς και οι ποινικές υποθέσεις. Συγχρόνως, οι ρυθμίσεις δεν καταλαμβάνουν τη διαιτησία, καθώς αυτή διέπεται από το οικείο αυτοτελές θεσμικό πλαίσιο.</p>
<p>Άρθρο 4 Ορισμοί (άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγονται οι απαραίτητοι ορισμοί για την εφαρμογή του Μέρους Α'. Ειδικότερα, μέσω του άρθρου 4 επιδιώκεται ο προσδιορισμός των εξής εννοιών:</p> <p>α) «Θέματα δημόσιου συμφέροντος»: Παρέχεται ένας ενδεικτικός αλλά ευρύς κατάλογος τομέων (όπως δημόσια υγεία, περιβάλλον, διαφθορά και θεμελιώδη δικαιώματα), οι οποίοι δικαιολογούν το ενδιαφέρον του κοινωνικού συνόλου για ενημέρωση και ανταλλαγή απόψεων. Με τον τρόπο αυτό, διευκολύνεται ο δικαστής να αναγνωρίσει τον δημόσιο χαρακτήρα της παρέμβασης του εναγομένου.</p> <p>β) «Καταχρηστικές δικαστικές διαδικασίες προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού»: Πρόκειται για τις δικαστικές διαδικασίες που κατατείνουν στην εργαλειοποίηση της δίκης με σκοπό τον εκφοβισμό και τη φίμωση των κοινωνιών. Η διάταξη, ακολουθώντας τις κατευθύνσεις της Σύστασης CM/Rec(2024)2 εισάγει κρίσιμα αντικειμενικά κριτήρια και ενδείξεις κατάχρησης, όπως η ανισορροπία ισχύος μεταξύ των διαδίκων, ο δυσανάλογος ή υπερβολικός χαρακτήρας των αξιώσεων (π.χ. υπέρογκα ποσά αποζημίωσης), η χρήση κακόπιστων δικονομικών τακτικών (ιδίως παρέλκυση και άγρα δικαστηρίου), καθώς και η ύπαρξη πολλαπλών διαδικασιών ή απειλών.</p> <p>γ) «Συμμετοχή του κοινού»: Καθορίζεται το εύρος των δραστηριοτήτων που προστατεύονται, καλύπτοντας κάθε δήλωση ή ενέργεια που σχετίζεται με την άσκηση θεμελιωδών ελευθεριών. Σημαντική καινοτομία αποτελεί η συμπερίληψη των προπαρασκευαστικών και υποστηρικτικών ενεργειών, διασφαλίζοντας ένα πλήρες πλέγμα προστασίας για το σύνολο της δράσης των προσώπων που στοχοποιούνται με τις Σ.Α.Α.Σ.Κ..</p>
<p>Άρθρο 5 Απόρριψη αγωγής ως προδήλως απαράδεκτης ή</p>	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγεται ένας κρίσιμος μηχανισμός, ο οποίος επιτρέπει την ταχεία εκκαθάριση της δικαστικής ύλης από καταχρηστικές αγωγές που στερούνται εμφανώς νομικού ή ουσιαστικού ερείσματος. Η ρύθμιση αποτελεί την κεντρική εγγύηση κατά των Σ.Α.Α.Σ.Κ., καθώς</p>

<p>αβάσιμης σε πρώιμο στάδιο (άρθρα 6, 7, 11 και 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)</p>	<p>στοχεύει στην αποδέσμευση του εναγομένου από το βάρος μιας μακρόχρονης αντιδικίας, ήδη από την αρχή της διαδικασίας.</p> <p>Ειδικότερα, μέσω του άρθρου 5 προβλέπονται:</p> <p>α) Η δυνατότητα απόρριψης της αγωγής σε πρώιμο διαδικαστικό στάδιο («early dismissal»): παρέχεται στον εναγόμενο το δικαίωμα να ζητήσει, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της αγωγής, την απόρριψή της ως προδήλως απαράδεκτης ή προδήλως αβάσιμης, δικόγραφο αίτησης απόρριψης της αγωγής σε πρώιμο στάδιο (εφεξής: «αίτηση»). Στο πλαίσιο αυτό, δύναται, ενδεικτικά, η αγωγή να απορριφθεί ως προδήλως απαράδεκτη ελλείψει παθητικής νομιμοποίησης ή, ως προδήλως αβάσιμη, όταν η επίδικη αξίωση έχει ήδη υποπέσει σε παραγραφή. Εφόσον το αίτημα γίνει δεκτό, τερματίζεται σε σύντομο χρονικό διάστημα η δικαστική «ομηρία» του εναγομένου που προβαίνει σε ενέργειες δημόσιας συμμετοχής, προτού επέλθουν σε αυτόν οι υλικά και ψυχολογικά επιβαρυντικές συνέπειες μιας μακράς δικαστικής διαμάχης.</p> <p>β) Η επιτάχυνση της διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων, μέσω του ορισμού εξαιρετικά σύντομων προθεσμιών i) για τον ορισμό δικασίμου (εντός μηνός) και ii) για την έκδοση απόφασης [εντός τριάντα (30) ημερών από τη δικάσιμο]. Η απαγόρευση αναβολής της ρητής δικασίμου και η εκδίκαση χωρίς μάρτυρες σε αυτό το στάδιο διασφαλίζουν ότι η κρίση του δικαστηρίου θα είναι άμεση και έγκαιρη.</p> <p>γ) Η διασφάλιση των δικαιωμάτων του ενάγοντος: προβλέπεται η δυνατότητα του ενάγοντος να αντικρούσει το αίτημα, διασφαλίζοντας το δικαίωμα ακρόασης. Με την απόρριψη του αιτήματος του εναγομένου, η υπόθεση συνεχίζεται κανονικά στη δικάσιμο που είχε αρχικά οριστεί.</p> <p>δ) Η προσαρμογή των προθεσμιών στην τακτική διαδικασία: Εάν το αίτημα της απόρριψης της αίτησης σε πρώιμο στάδιο απορριφθεί με μη οριστική απόφαση, εισάγονται ειδικές προθεσμίες για την κατάθεση προτάσεων και προσθηκών, ώστε η κύρια δίκη να προχωρήσει χωρίς καθυστερήσεις.</p>
<p>Άρθρο 6 Αναγνώριση αγωγής ως καταχρηστικής</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρέχεται στον εναγόμενο, καθώς και στον παρεμβαίνοντα υπέρ αυτού, η δυνατότητα να ζητήσει την απόρριψη της αγωγής ως καταχρηστικής. Η ρύθμιση αυτή λειτουργεί συμπληρωματικά προς τον μηχανισμό της απόρριψης σε πρώιμο στάδιο του άρθρου 5, καλύπτοντας περιπτώσεις όπου η καταχρηστικότητα</p>

	<p>αναδεικνύεται κατά την εξέλιξη της διαδικασίας. Ειδικότερα, στο άρθρο 6:</p> <p>1) Ορίζεται ρητά ότι ο εναγόμενος, καθώς και ο υπέρ αυτού παρεμβαίνων, μπορούν να ζητήσουν την απόρριψη της αγωγής, εφόσον αυτή δεν αποσκοπεί στη γνήσια προστασία δικαιώματος, αλλά στην αποθάρρυνση της δημόσιας συμμετοχής.</p> <p>2) Προβλέπεται η χρήση από τον αιτούντα την απόρριψη των «ενδείξεων καταχρηστικότητας» της περ. β) του άρθρου 4 για τη θεμελίωση του αιτήματος. Σε εναρμόνιση με τη Σύσταση CM/Rec(2024)2 του Συμβουλίου της Ευρώπης, προβλέπονται ενδεικτικά πραγματικά και περιστατικά και καταστάσεις που ο εναγόμενος πρέπει να επικαλεστεί και να αποδείξει, όπως η δυσαναλογία των αξιώσεων, η ανισορροπία ισχύος ή η κακόπιστη χρήση δικονομικών τακτικών, τα οποία, εφόσον συντρέχουν, στοιχειοθετούν τον καταχρηστικό χαρακτήρα της διαδικασίας.</p> <p>3) Προβλέπεται ότι το αίτημα αναγνώρισης της καταχρηστικότητας υποβάλλεται με τις προτάσεις, κατά τους γενικούς κανόνες της πολιτικής δικονομίας (άρθρα 237 έως 238 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Με τον τρόπο αυτό, η εξέταση της καταχρηστικότητας ενσωματώνεται ομαλά στη ροή της δίκης, διασφαλίζοντας ότι το δικαστήριο θα διαθέτει πλήρη αποδεικτική εικόνα πριν αποφανθεί.</p>
<p>Άρθρο 7 Βάρος απόδειξης (άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση κατανέμεται το βάρος της απόδειξης στις Σ.Α.Α.Σ.Κ.. Ειδικότερα, προβλέπεται η αντιστροφή του βάρους απόδειξης στο πρώιμο διαδικαστικό στάδιο του άρθρου 5. Ορίζεται, δηλαδή, ότι, εφόσον ο εναγόμενος υποβάλει αίτημα πρόωρης απόρριψης της αγωγής, το βάρος να αποδείξει του παραδεκτού και του βασίμου της αγωγής φέρει ο ενάγων ότι η αγωγή του είναι παραδεκτή και βάσιμη μετακυλίεται στον ενάγοντα. Με τον τρόπο αυτό, ο ενάγων υποχρεούται να τεκμηριώσει άμεσα τη σοβαρότητα των ισχυρισμών του, εμποδίζοντας τη χρήση αόριστων ή αβάσιμων δικογράφων ως μέσων πίεσης της κοινής γνώμης. Η ρύθμιση επιτρέπει στο δικαστήριο να αξιολογήσει ταχύτερα εάν η αγωγή στερείται νομικού ή πραγματικού ερείσματος, καθώς ο ενάγων οφείλει να προσκομίσει τα στοιχεία εκείνα που δικαιολογούν τη συνέχιση της δίκης.</p> <p>Επί του άρθρου 6, διευκρινίζεται ότι ο εναγόμενος που αιτείται την απόρριψη της αγωγής ως καταχρηστικής με τις προτάσεις του, φέρει το βάρος να αποδείξει τα πραγματικά περιστατικά που στοιχειοθετούν την κατάχρηση.</p>

	<p>Συνολικά, η ρύθμιση συνάδει με τις προβλέψεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069 και αποσκοπεί στην εξισορρόπηση της δικονομικής θέσης των διαδίκων, λαμβάνοντας υπόψη την ανισορροπία ισχύος που συχνά χαρακτηρίζει τις υποθέσεις Σ.Α.Α.Σ.Κ..</p>
<p>Άρθρο 8 Εγγυοδοσία για τα δικαστικά έξοδα (άρθρο 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται ένα προληπτικό μέτρο οικονομικής εξασφάλισης του εναγομένου, το οποίο αποσκοπεί στην αποτροπή της άσκησης αγωγών ως μέσο οικονομικής εξόντωσης. Ειδικότερα, με το άρθρο 8 παρέχεται στο δικαστήριο η δυνατότητα να υποχρεώσει τον ενάγοντα να καταβάλει εγγυοδοσία για τα εκτιμώμενα δικαστικά έξοδα. Με τον τρόπο αυτό, διασφαλίζεται ότι ο εναγόμενος δεν θα υποστεί ανεπανόρθωτη οικονομική βλάβη από μια διαδικασία που ενδέχεται να αποδειχθεί καταχρηστική, καθώς το ποσό της εγγυοδοσίας καλύπτει ρητά και τα έξοδα της νομικής του εκπροσώπησης.</p> <p>Η υποχρέωση προκαταβολικής διασφάλισης των εξόδων λειτουργεί ως ανάχωμα για τους «στρατηγικούς» ενάγοντες, οι οποίοι συχνά βασίζονται στην οικονομική υπεροχή τους για να εξαναγκάσουν τον εναγόμενο σε υποχώρηση ή σιωπή. Το δικαστήριο εξοπλίζεται με την εξουσία να διατάξει την εγγυοδοσία όχι μόνο κατόπιν αιτήματος, αλλά και αυτεπαγγέλτως. Αυτό επιτρέπει στον δικαστή να παρέμβει προστατευτικά όταν διαγνώσει ανισορροπία ισχύος ή ενδείξεις κατάχρησης.</p> <p>Η ρύθμιση αποκαθιστά την ισότητα των όπλων στη δίκη, καθώς εμποδίζει τη χρήση του δικαστικού συστήματος ως μέσου επιβολής οικονομικού άχθους σε πρόσωπα που ασκούν το δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου.</p>
<p>Άρθρο 9 Κυρώσεις έναντι καταχρηστικών δικαστικών διαδικασιών (άρθρα 14 και 15 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)</p>	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζονται οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση που μια αγωγή διαγνωσθεί ως καταχρηστική αγωγή. Στόχος της ρύθμισης είναι η πλήρης αποκατάσταση του εναγομένου, η δημόσια αποκατάσταση της αλήθειας και η επιβολή αποτρεπτικών κυρώσεων που θα εμποδίζουν την επανάληψη παρόμοιων πρακτικών στο μέλλον.</p> <p>Ειδικότερα, μέσω του άρθρου 9 επιδιώκονται τα εξής:</p> <p>1) Καθιερώνεται η υποχρέωση του ενάγοντος να καταβάλει το σύνολο των εξόδων (δικαστικά έξοδα, αμοιβές τεχνικών συμβούλων και πλήρη δικηγορική αμοιβή), αίροντας τον περιορισμό των νόμιμων αμοιβών που ισχύει συνήθως. Η ρητή εξαίρεση από τον συμψηφισμό των εξόδων (άρθρο 179 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας) διασφαλίζει ότι ο</p>

	<p>εναγόμενος δεν θα επιβαρυνθεί οικονομικά ούτε στο ελάχιστο για μια δίκη που δεν προκάλεσε ο ίδιος.</p> <p>2) Ορίζεται ρητώς ότι η κάλυψη των δαπανών επιβάλλεται στον ενάγοντα ακόμη και αν παραιτηθεί από την αγωγή ή ανακαλέσει διαδικαστικές πράξεις, αποτρέποντας τη στρατηγική «εξάντλησης» του αντιδίκου και την επακόλουθη απόσυρση της αγωγής πριν την έκδοση απόφασης για την αποφυγή των εξόδων.</p> <p>Συγχρόνως, παρέχεται η δυνατότητα στο δικαστήριο να διατάξει τη δημοσίευση της απόφασης με έξοδα του ενάγοντος. Αυτό αποτελεί κρίσιμο μέτρο για την προστασία της φήμης του εναγομένου, η οποία συχνά πλήττεται από τη δημοσιότητα που λαμβάνει μια κακόβουλη αγωγή.</p> <p>3) Εισάγεται η δυνατότητα επιβολής χρηματικής ποινής υπέρ του Δημοσίου, η οποία λειτουργεί ως κύρωση για την κατάχρηση του δικαστικού συστήματος. Η σύνδεση της ποινής με το αντικείμενο της αγωγής ή η πρόβλεψη παγίου ποσού, σε συνδυασμό με την οικονομική κατάσταση των μερών, διασφαλίζει ότι η ποινή θα είναι αναλογική αλλά και ουσιαστικά αποτρεπτική.</p>
<p>Άρθρο 10 Ένδικα μέσα (άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)</p>	<p>Με την προτεινόμενη διάταξη εξασφαλίζεται ο έλεγχος των αποφάσεων που εκδίδονται κατόπιν αιτήματος απόρριψης σε πρώιμο στάδιο με το ένδικο μέσο της έφεσης σε συμφωνία με το άρθρο 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069. Στόχος της ρύθμισης είναι η εξισορρόπηση μεταξύ του δικαιώματος δικαστικής προστασίας του ενάγοντος και της ανάγκης για ταχεία και οριστική εκκαθάριση των Σ.Α.Α.Σ.Κ. ώστε να μην διαιωνίζεται η «δικαστική ομηρία» του εναγομένου.</p> <p>Ειδικότερα, μέσω του άρθρου 10 επιδιώκονται τα εξής:</p> <p>1) Ορίζεται ότι η απόφαση που αποδέχεται το αίτημα πρόωρης απόρριψης υπόκειται μόνο σε έφεση. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η ταχύτερη τελεσιδικία της κρίσης επί του προδήλως αβάσιμου χαρακτήρα της αγωγής.</p> <p>2) Καθορίζονται σαφείς και σύντομες προθεσμίες για την άσκηση της έφεσης, ήτοι τριάντα (30) ημέρες για κατοίκους ημεδαπής και εξήντα (60) για κατοίκους εξωτερικού, οι οποίες εκκινούν από την επίδοση της απόφασης. Η ρύθμιση αυτή αποσκοπεί στην αποφυγή μακρόχρονων περιόδων αβεβαιότητας για τον εναγόμενο.</p> <p>3) Εισάγεται η υποχρέωση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου να προσδιορίζει την έφεση κατά προτεραιότητα στην πλησιέστερη δυνατή δικάσιμο. Η πρόνοια αυτή είναι κρίσιμη, καθώς διασφαλίζει ότι η προστασία που παρέχεται στον</p>

	<p>εναγόμενο σε πρώτο βαθμό δεν θα ακυρωθεί στην πράξη από τυχόν καθυστερήσεις στο Εφετείο.</p> <p>4) Παρά την γενικότερη κατεύθυνση της επιτάχυνσης που επιλέγεται στην αξιολογούμενη διαδικασία, διατηρείται το δικαίωμα του ενάγοντος να ζητήσει την επανεξέταση της υπόθεσης από ανώτερο δικαστήριο, διασφαλίζοντας ότι η πρόωγη απόρριψη δεν θα οδηγήσει σε στέρηση του δικαιώματος δικαστικής προστασίας σε περιπτώσεις που δεν συντρέχει πράγματι κατάχρηση.</p>
<p align="center">Άρθρο 11 Ειδικές διατάξεις για τη διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων</p>	<p>Με την προτεινόμενη διάταξη εισάγονται ειδικές εγγυήσεις για την αντιμετώπιση των Σ.Α.Α.Σ.Κ. ήδη από το στάδιο της προσωρινής δικαστικής προστασίας.</p> <p>Ειδικότερα, μέσω του άρθρου 11:</p> <p>1) Καθιερώνεται η υποχρέωση του δικαστή να προβαίνει στην εκδίκαση αιτημάτων προσωρινής προστασίας μόνο κατόπιν κλήτευσης του καθ' ου, εφόσον υπάρχουν ενδείξεις ότι η αίτηση συνιστά Σ.Α.Α.Σ.Κ.. Με τον τρόπο αυτό, διασφαλίζεται το δικαίωμα ακρόασης και αποτρέπεται η χρήση της προσωρινής διαταγής ως εργαλείου άμεσου εκφοβισμού.</p> <p>2) Ορίζεται ότι σε περιπτώσεις διαπιστωμένης ένδειξης κατάχρησης, η συζήτηση προσδιορίζεται υποχρεωτικά στην πλησιέστερη δυνατή δικάσιμο, ώστε να μη λειτουργεί η δικαστική εκκρεμότητα ως μέσο διαρκούς πίεσης.</p> <p>3) Παρέχεται η δυνατότητα στον καθ' ου να αντιδράσει αποτελεσματικά είτε με αυτοτελές δικόγραφο ανταίτησης είτε με προφορικό αίτημα κατά τη συζήτηση, ζητώντας την εφαρμογή των προστατευτικών μέτρων του παρόντος Μέρους.</p> <p>4) Εξοπλίζεται το δικαστήριο με τη δυνατότητα επιβολής εγγυοδοσίας για τα δικαστικά έξοδα και τη νομική εκπροσώπηση, καθώς και με τη δυνατότητα λήψης μέτρων όπως η πλήρης επιδίκαση εξόδων, η καταβολή αποζημίωσης και η επιβολή αποτρεπτικών κυρώσεων σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 9. Η πρόνοια αυτή λειτουργεί ως ανάχωμα σε προδήλως αβάσιμες αιτήσεις που στοχεύουν στην οικονομική και ψυχολογική εξουθένωση του εναγομένου.</p>
<p align="center">Άρθρο 12 Παρέμβαση υπέρ του εναγομένου επί προδήλως απαράδεκτης, αβάσιμης ή καταχρηστικής</p>	<p>Με την προτεινόμενη διάταξη εισάγεται η δυνατότητα συμμετοχής τρίτων φορέων στη δικαστική διαδικασία, αναγνωρίζοντας ότι οι Σ.Α.Α.Σ.Κ. δεν αποτελούν μόνο ατομικές διαφορές, αλλά ζητήματα με ευρύτερο κοινωνικό και δημοκρατικό αντίκτυπο. Η ρύθμιση αποσκοπεί στην ενίσχυση της θέσης του εναγομένου μέσω της αξιοποίησης</p>

<p>αγωγής ή αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων</p>	<p>της εξειδικευμένης γνώσης φορέων που προασπίζονται τη δημόσια συμμετοχή.</p> <p>Ειδικότερα, μέσω του άρθρου 12:</p> <p>Επιτρέπεται σε ενώσεις, οργανώσεις, συνδικαλιστικούς φορείς ή άλλες νομικές οντότητες να παρεμβαίνουν υπέρ του εναγομένου (κατόπιν συναίνεσής του), εφόσον έχουν έννομο συμφέρον για την προστασία των δικαιωμάτων δημόσιας συμμετοχής. Με τον τρόπο αυτό, ο εναγόμενος αποκτά πρόσβαση σε νομική και τεχνική υποστήριξη από φορείς με εμπειρία στην αντιμετώπιση τέτοιων πρακτικών. Προβλέπεται ότι εάν η παρέμβαση ασκηθεί κατά το στάδιο της πρόωρης απόρριψης, οι συνέπειές της διατηρούνται και στην κύρια δίκη. Αυτό αποτρέπει την ανάγκη για επανειλημμένες δικονομικές ενέργειες και εξασφαλίζει τη διαρκή υποστήριξη του εναγομένου. Η συμμετοχή Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών (Ο.Κοι.Π.) ή επαγγελματικών ενώσεων προσφέρει στο δικαστήριο εξειδικευμένες γνώσεις επί των διεθνών προτύπων και της δεοντολογίας, ενισχύοντας την ποιότητα της δικαστικής κρίσης.</p>
<p>Άρθρο 13 Δωσιδικία περιουσιακών αξιώσεων λόγω στρατηγικών αγωγών προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού (άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)</p>	<p>Με την προτεινόμενη διάταξη εισάγεται στο ελληνικό δικονομικό δίκαιο μια νέα, ειδική δωσιδικία, η οποία αποσκοπεί στην προστασία των προσώπων που κατοικούν στην Ελλάδα από τις οικονομικές και νομικές επιπτώσεις των στρατηγικών αγωγών προς αποτροπή της συμμετοχής του κοινού (Σ.Α.Α.Σ.Κ.). Ειδικότερα, παρέχεται η δυνατότητα σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα με κατοικία ή έδρα στην Ελλάδα, τα οποία στοχοποιήθηκαν από καταχρηστικές διαδικασίες να προσφύγουν στα ελληνικά δικαστήρια για να διεκδικήσουν αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή καλύπτει τόσο την υλική ζημία όσο και το σύνολο των δικαστικών εξόδων που προέκυψαν Με τη δημιουργία της δωσιδικίας στον τόπο κατοικίας ή στην έδρα του θύματος, αίρεται το δυσβάσταχτο βάρος που αντιμετωπίζει ο εναγόμενος όταν καλείται να αμυνθεί σε απομακρυσμένα και συχνά άγνωστα νομικά συστήματα. Η ρύθμιση επιτρέπει στον εναγόμενο (και «θύμα») της Σ.Α.Α.Σ.Κ. να «φέρει» τη διαφορά για την αποκατάστασή του ενώπιον των οικείων του δικαστηρίων. Η δυνατότητα του εναγομένου να στραφεί κατά του ενάγοντος στην Ελλάδα για την ανάκτηση των εξόδων του, λειτουργεί ως ισχυρό αντικίνητρο για όσους σχεδιάζουν να χρησιμοποιήσουν τα δικαστήρια ως μέσο εκφοβισμού και οικονομικής εξάντλησης πολιτών και οργανώσεων που ασκούν το δικαίωμα της δημόσιας συμμετοχής.</p>

<p style="text-align: center;">Άρθρο 14 Άρνηση αναγνώρισης και εκτέλεσης αλλοδαπής δικαστικής απόφασης – Τροποποίηση άρθρου 323 και παρ. 3 άρθρου 905 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)</p>	<p>Με την προτεινόμενη διάταξη τροποποιούνται οι θεμελιώδεις κανόνες του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (άρθρα 323 και 905) που αφορούν την αναγνώριση δεδικασμένου και την κήρυξη εκτελεστότητας αλλοδαπών αποφάσεων. Η ρύθμιση αποσκοπεί στη θωράκιση της ελληνικής έννομης τάξης έναντι αποφάσεων που εκδίδονται στο πλαίσιο στρατηγικών αγωγών (SLAPPs), διασφαλίζοντας ότι η εγχώρια δικαιοσύνη δεν θα καταστεί μοχλός εκτέλεσης καταχρηστικών αποφάσεων. Ειδικότερα, μέσω του άρθρου 14 επιδιώκεται η προσθήκη ειδικού λόγου άρνησης αναγνώρισης (Άρθρο 323 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας): Εισάγεται περ. 6, η οποία επιτρέπει στα ελληνικά δικαστήρια να αρνηθούν την αναγνώριση δεδικασμένου αλλοδαπής απόφασης, εφόσον αυτή προέρχεται από δικαστική διαδικασία που κρίνεται καταχρηστική. Με τον τρόπο αυτό, προστατεύονται τα πρόσωπα που κατοικούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση από την εκτέλεση «αλλοδαπών» δικαστικών κρίσεων που στοχεύουν στην καταστολή της δημόσιας συμμετοχής. Επίσης, επιδιώκεται η επέκταση του ελέγχου στην εκτελεστότητα (Άρθρο 905 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας) με την τροποποίηση της διαδικασίας κήρυξης αλλοδαπού τίτλου ως εκτελεστού στην Ελλάδα. Πλέον, τα δικαστήρια οφείλουν να ελέγχουν, πέραν της δημόσιας τάξης, και τη συνδρομή του νέου λόγου άρνησης που αφορά στις Σ.Α.Α.Σ.Κ.. Έτσι, εμποδίζεται η αναγκαστική εκτέλεση και η δέσμευση περιουσιακών στοιχείων στην ημεδαπή βάσει αποφάσεων επί καταχρηστικών αγωγών. Η ρύθμιση εξειδικεύει την έννοια της δημόσιας τάξης στις περιπτώσεις των Σ.Α.Α.Σ.Κ., αναγνωρίζοντας ότι μια απόφαση που εκδίδεται κατά παράβαση των αρχών της ελευθερίας του λόγου και της δημόσιας συμμετοχής δεν μπορεί να παράγει έννομα αποτελέσματα στην Ελλάδα. Διευκρινίζεται ότι η αναγνώριση δεν αποκλείεται καθολικά, αλλά μόνο στο μέτρο που η διαδικασία κρίνεται πράγματι ή καταχρηστική. Αυτό διασφαλίζει ότι γνήσιες δικαστικές αξιώσεις που εκδικάστηκαν στο εξωτερικό θα συνεχίσουν να τυγχάνουν αναγνώρισης.</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 15 Διατάξεις για τις διαφορές από δημοσιεύματα ή ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές - Προσθήκη άρθρου 622Γ στον Κώδικα</p>	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 622Γ στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας σχετικά με τις διαφορές από δημοσιεύματα ή ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι η αγωγή επιδίδεται στον εναγόμενο εντός τριάντα (30) ημερών από την κατάθεσή της επί ποινή απαραδέκτου της αγωγής [και όχι τριάντα (30) ημέρες πριν τη συζήτηση] προκειμένου ο εναγόμενος να μην καθίσταται «όμηρος» και να μπορεί άμεσα να προσφύγει στην</p>

<p>Πολιτικής Δικονομίας</p>	<p>διαδικασία του άρθρου 5 του παρόντος. Επίσης ορίζεται ρητά ότι το άρθρο 591 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζεται υπό την επιφύλαξη των ρυθμίσεων για τις Σ.Α.Α.Σ.Κ..</p>
<p>Άρθρο 16 Εκδίκαση απαιτήσεων από αστική ευθύνη του τύπου - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου μόνου ν. 1178/1981</p>	<p>Με την προτεινόμενη διάταξη τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου μόνου του ν. 1178/1981 (Α' 187), περί αστικής ευθύνης του τύπου, προκειμένου να εναρμονιστεί η διαδικασία εκδίκασης των σχετικών διαφορών με τις σύγχρονες δικονομικές απαιτήσεις. Η ρύθμιση κρίνεται απαραίτητη για την εξάλειψη ερμηνευτικών αμφισβητήσεων και την επιτάχυνση της απονομής δικαιοσύνης σε υποθέσεις που κατά κύριο λόγο αποτελούν το αντικείμενο Σ.Α.Α.Σ.Κ..</p> <p>Ειδικότερα, μέσω του άρθρου 15 προβλέπεται η υπαγωγή στη διαδικασία των περιουσιακών διαφορών. Καθορίζεται ρητά ότι οι απαιτήσεις που απορρέουν από τον ν. 1178/1981 εκδικάζονται κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η διαδικασία αυτή, λόγω της ευελιξίας και της ταχύτητάς της, θεωρείται η πλέον πρόσφορη για την εκκαθάριση διαφορών που σχετίζονται με τη δημόσια έκφραση και τον τύπο. Με την τροποποίηση της παρ. 4, επιτυγχάνεται η ταχύτερη διεκπεραίωση των υποθέσεων αστικής ευθύνης τύπου, αποτέλεσμα ιδιαίτερα κρίσιμο στις Σ.Α.Α.Σ.Κ., όπου η μακρόχρονη δικαστική εκκρεμότητα λειτουργεί ως μέσο πίεσης και οικονομικής εξάντλησης του εναγομένου δημοσιογράφου ή εκδότη. Η παραπομπή στις γενικές διατάξεις των περιουσιακών διαφορών διασφαλίζει τη συνοχή του δικονομικού συστήματος, καθώς οι διάδικοι και τα δικαστήρια θα εφαρμόζουν ένα ενιαίο και γνωστό πλαίσιο κανόνων, αποφεύγοντας τις παρεκκλίσεις που δυσχεραίνουν την απονομή του δικαίου, ενώ παράλληλα επιτυγχάνεται η εναρμόνιση με τους στόχους της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069. Τέλος, η τροποποίηση αυτή κινείται στην κατεύθυνση της παροχής ταχέων δικονομικών μέσων προστασίας, διασφαλίζοντας ότι οι αγωγές που αφορούν τη δημόσια συμμετοχή δεν θα λιμνάζουν στα δικαστήρια, αλλά θα κρίνονται σε εύλογο χρόνο.</p>
<p>Άρθρο 17 Συλλογή δεδομένων και ενημέρωση του κοινού (άρθρα 19 και 20 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)</p>	<p>Με την προτεινόμενη διάταξη εισάγεται ένας μηχανισμός συστηματικής παρακολούθησης και καταγραφής του φαινομένου των Σ.Α.Α.Σ.Κ. στην Ελλάδα. Η διάταξη αποσκοπεί στη δημιουργία μιας αξιόπιστης βάσης δεδομένων που θα επιτρέπει την παρακολούθηση της εφαρμογής του νόμου, την εξαγωγή τεκμηριωμένων συμπερασμάτων για την έκταση και τα χαρακτηριστικά του</p>

	<p>φαινομένου, καθώς και την ενίσχυση της διαφάνειας και της δημόσιας λογοδοσίας.</p> <p>Ειδικότερα, μέσω του άρθρου 16 ανατίθεται στο Αυτοτελές Τμήμα Συλλογής και Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων του Υπουργείου Δικαιοσύνης η συγκέντρωση ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων για τις Σ.Α.Α.Σ.Κ., όπως ο αριθμός των αγωγών, ο αριθμός των πρώων απορρίψεων, το είδος των εναγομένων, το ύψος των αποζημιώσεων και η διάρκεια των δικών. Παράλληλα, προβλέπεται η συλλογή συμπληρωματικών πληροφοριών, αν αυτό είναι δυνατό, όπως η νομική βάση των αγωγών, το είδος του ενάγοντος και η ύπαρξη διασυννοριακών στοιχείων, που επιτρέπουν την πληρέστερη κατανόηση των χαρακτηριστικών των υποθέσεων.</p> <p>Το φαινόμενο των Σ.Α.Α.Σ.Κ., μετατρέπεται έτσι σε ποσοτικά μετρήσιμο μέγεθος, γεγονός που συμβάλει στη λήψη μελλοντικών πολιτικών και νομοθετικών πρωτοβουλιών καθώς επιτρέπει την εξαγωγή τεκμηριωμένων συμπερασμάτων, αναφορικά με το ποιοι κλάδοι πλήττονται περισσότερο και ποιες δικονομικές οδοί χρησιμοποιούνται συχνότερα για την άσκηση πίεσης. Παράλληλα, η ανάρτηση των σχετικών στοιχείων, σε δημόσια προσβάσιμο διαδικτυακό χώρο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, συμβάλει στην ενημέρωση των πολιτών και των ενδιαφερόμενων φορέων. Τέλος, η υποχρέωση ετήσιας υποβολής στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή διασφαλίζει ότι η Ελλάδα συμμετέχει ενεργά στον κοινό ευρωπαϊκό μηχανισμό εποπτείας, ενισχύοντας τη θέση της χώρας στους διεθνείς δείκτες του Κράτους Δικαίου.</p>
<p>Άρθρο 18 Εξουσιοδοτικές διατάξεις</p>	<p>Με τη διάταξη εισάγονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του Μέρους Α'.</p>
<p>Άρθρο 19 Σχέσεις με διμερείς και πολυμερείς συμβάσεις και συμφωνίες - Συμπληρωματική εφαρμογή του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (άρθρο 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)</p>	<p>Με την αξιολογούμενη διάταξη ρυθμίζεται η σχέση των διατάξεων του Μέρους Α' με το υφιστάμενο πλαίσιο διεθνών δεσμεύσεων της χώρας. Η ρύθμιση είναι απαραίτητη για την ασφάλεια δικαίου και την αποφυγή συγκρούσεων μεταξύ των νέων προστατευτικών κανόνων κατά των Σ.Α.Α.Σ.Κ. και των προγενέστερων διεθνών συμφωνιών που διέπουν τη δικαστική συνεργασία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Ειδικότερα, μέσω του άρθρου 19 διευκρινίζεται ρητά ότι οι διατάξεις που ενσωματώνουν την Οδηγία (ΕΕ) 2024/1069 δεν θίγουν την εφαρμογή συμβάσεων που έχουν συναφθεί με τρίτα κράτη πριν από την 6η Μαΐου 2024. Με τον τρόπο αυτό, η Ελλάδα παραμένει συνεπής προς τις διεθνείς υποχρεώσεις της, διατηρώντας την αξιοπιστία της στις διακρατικές</p>

	<p>σχέσεις. Η διάταξη λειτουργεί ως ερμηνευτική δικλείδα, διασφαλίζοντας ότι οι ειδικοί κανόνες για την άρνηση αναγνώρισης αποφάσεων από τρίτες χώρες (όπως ενδεικτικά στο άρθρο 14) θα εφαρμόζονται χωρίς να παραβιάζονται οι ειδικότερες ρυθμίσεις των προγενέστερων πολυμερών συμφωνιών, στο μέτρο που αυτές υπερσχύουν κατά το Σύνταγμα. Με τη ρύθμιση αυτή, οι δικαστικοί λειτουργοί αποκτούν έναν σαφή οδηγό για την ιεράρχηση των κανόνων δικαίου σε υποθέσεις με διασυνοριακά χαρακτηριστικά, αποφεύγοντας νομικά κενά ή αντιφάσεις κατά την εκδίκαση στρατηγικών αγωγών.</p>
Άρθρο 20 Σκοπός	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση προσδιορίζεται ο σκοπός του Μέρους Β΄.</p>
Άρθρο 21 Αντικείμενο	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζεται το αντικείμενο του Μέρους Β΄. Ειδικότερα, μεταρρυθμίζεται το νομοθετικό πλαίσιο για τη συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις, με την επιτάχυνση της διαδικασίας και τη σύντμηση των σταδίων συμμόρφωσης, την πρόβλεψη ενεργούς και ουσιαστικής συμμετοχής της Διοίκησης στη διαδικασία συμμόρφωσης, την ενίσχυση των εξουσιών του Συμβουλίου συμμόρφωσης, καθώς και την ουσιαστική αξιοποίηση των εργαλείων πειθαρχικού ελέγχου από τα συμβούλια συμμόρφωσης για την ενεργοποίηση της πειθαρχικής, ποινικής και αστικής ευθύνης των αρμοδίων οργάνων.</p>
Άρθρο 22 Υποχρέωση συμμόρφωσης προς τις δικαστικές αποφάσεις	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση επαναδιατυπώνεται και ενισχύεται η βασική υποχρέωση των φορέων του δημόσιου τομέα (εφεξής: «φορείς διοίκησης»), όπως αυτοί ορίζονται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 173) να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις. Παράλληλα, αποσαφηνίζεται ότι η υποχρέωση συμμόρφωσης περιλαμβάνει όλες τις αναγκαίες πράξεις και υλικές ενέργειες για την πλήρη εκτέλεση των αποφάσεων.</p>
Άρθρο 23 Συγκρότηση συμβουλίου συμμόρφωσης	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζονται τα αρμόδια συμβούλια συμμόρφωσης ανάλογα με το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση. Προβλέπεται η λειτουργία συμβουλίων συμμόρφωσης στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, στο Συμβούλιο της Επικρατείας, στον Άρειο Πάγο, στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια και σε κάθε ειδικό δικαστήριο, ώστε ο έλεγχος της συμμόρφωσης να διενεργείται από το τριμελές συμβούλιο του οικείου δικαστηρίου ή του ανώτατου δικαστηρίου του οικείου κλάδου (στην περίπτωση των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων). Ορίζεται, επίσης, ρητά ότι τα μέλη του</p>

	<p>συμβουλίου συμμόρφωσης μπορεί να ανήκουν στο σχηματισμό που εξέδωσε την απόφαση, δεδομένου ότι το συμβούλιο συμμόρφωσης δεν επανεξετάζει την υπόθεση στην ουσία, αλλά ελέγχει τη συμμόρφωση προς αυτήν. Επομένως, δεν τίθενται ζητήματα μεροληψίας από τη συμμετοχή στο συμβούλιο συμμόρφωσης των δικαστών που εξέδωσαν τη δικαστική απόφαση, αλλά, αντιθέτως, η συμμετοχή τους ενθαρρύνεται, καθώς οι δικαστές αυτοί γνωρίζουν ήδη την υπόθεση σε βάθος</p>
<p>Άρθρο 24 Διαδικασία συμμόρφωσης</p>	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση αναμορφώνεται η διαδικασία συμμόρφωσης, με σκοπό την επιτάχυνση και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς της. Καταρχάς, προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής αίτησης συμμόρφωσης μετά την παρέλευση τρίμηνης προθεσμίας από την επίδοση της δικαστικής απόφασης στον υπόχρεο φορέα. Κρίνεται σκόπιμη η πρόβλεψη του εύλογου αυτού χρονικού διαστήματος προκειμένου ο υπόχρεος σε συμμόρφωση φορέας να προβεί εκουσίως στις αναγκαίες ενέργειες συμμόρφωσης.</p> <p>Περαιτέρω, ενισχύεται η συμμετοχή της Διοίκησης στη διαδικασία, μέσω της παράστασης υπηρεσιακού εκπροσώπου και της υποβολής απόψεων και στοιχείων. Ειδικότερα, προβλέπεται η παράσταση στη διαδικασία ενώπιον του συμβουλίου συμμόρφωσης τόσο του υπηρεσιακού εκπροσώπου του υπόχρεου φορέα και του αιτούντος, οι οποίοι καλούνται σε κάθε περίπτωση, καθώς και του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ), το οποίο καλείται, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο. Ειδικότερα, η σύμπραξη της Διοίκησης κρίνεται αναγκαία προκειμένου το συμβούλιο συμμόρφωσης να μπορεί να διερευνήσει πλήρως τις πτυχές της μη συμμόρφωσης και να ασκεί αποτελεσματικά τις διευρυμένες εξουσίες που προβλέπονται στις παρ. 3 και 6, δηλαδή να προσδιορίζει το περιεχόμενο της πράξης ή της ενέργειας, το αρμόδιο όργανο, καθώς και τα προσωρινά μέτρα που ενδείκνυται να ληφθούν. Η υπό τη μορφή αυτή συμμετοχή της Διοίκησης αναμένεται να συμβάλει στην αποτελεσματικότητα και την επιτάχυνση της διαδικασίας, καθώς η εμπειρία εφαρμογής του υφιστάμενου καθεστώτος, το οποίο προβλέπει μόνο την υποβολή έγγραφου φακέλου (υποχρέωση η οποία διατηρείται και στο νέο πλαίσιο) κατέδειξε ότι η ανάγκη αποσαφήνισης όλων των πτυχών της συμμόρφωσης οδηγούσε πολλές φορές σε επανειλημμένα αιτήματα συμπλήρωσης του φακέλου και σημαντικές καθυστερήσεις στη διαδικασία.</p>

Περαιτέρω, δεδομένου του θεσμικού ρόλου του ΝΣΚ ως νομικού παραστάτη και αρωγού της Διοίκησης, το τελευταίο καλείται ενώπιον του συμβουλίου συμμόρφωσης, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο, ιδίως σε υποθέσεις δυσχερείς ή ιδιαίτερου ενδιαφέροντος. Στο πλαίσιο αυτό, ο ρόλος του ΝΣΚ είναι ευρύτερος από τη δικαστική εκπροσώπηση του Δημοσίου ή άλλων φορέων. Συνίσταται στη διαφώτιση του αρμόδιου συμβουλίου σε σχέση με παραμέτρους της συμμόρφωσης που ενδεχομένως δεν μπορούν ευχερώς να διαπιστωθούν και να αξιολογηθούν από το συμβούλιο. Με τον τρόπο καθίσταται σαφής ο πλέον ενδεδειγμένος τρόπος συμμόρφωσης προς τη δικαστική απόφαση, προκειμένου η Διοίκηση να μπορέσει να εκπληρώσει εγκαίρως και αποτελεσματικώς το συνταγματικό της καθήκον.

Επίσης, η κλήση και του αιτούντος ενώπιον του συμβουλίου συμμόρφωσης προτείνεται για λόγους διαφάνειας της διαδικασίας και πληρέστερης έκθεσης όλων των κρίσιμων στοιχείων ενώπιον του συμβουλίου από όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές.

Διευκρινίζεται ότι η κλήση του υπόχρεου σε συμμόρφωση φορέα και του αιτούντος γίνεται στο πλαίσιο της διαδικασίας συμμόρφωσης, η οποία έχει χαρακτήρα διοικητικό και όχι δικαστικό. Ο υπόχρεος φορέας εκπροσωπείται στη διαδικασία αυτή από αρμόδιο υπηρεσιακό εκπρόσωπο, δηλαδή από διοικητικό όργανο, το οποίο ανήκει στην υπηρεσία που είναι καθ' ύλην αρμόδια για την υλοποίηση της συμμόρφωσης ή σε υπηρεσιακή μονάδα που έχει ειδική αρμοδιότητα για την πραγματοποίηση της συμμόρφωσης του προς τις δικαστικές αποφάσεις. Δεν αποκλείεται η συμπάρασταση του υπηρεσιακού (διοικητικού) εκπροσώπου του φορέα με νομικό παραστάτη κατά τις οικείες για τη νομική του εκπροσώπηση διατάξεις. Ο αιτών μπορεί να παρίσταται στη συνεδρίαση του συμβουλίου αυτοπροσώπως ή και με δικηγόρο. Αν ο αιτών δεν είναι παρών στη συνεδρίαση, ο δικηγόρος που τον εκπροσωπεί πρέπει να έχει πληρεξούσιο κατ' εφαρμογή των οικείων δικονομικών διατάξεων (του δικαστηρίου στο οποίο ανήκει το συμβούλιο συμμόρφωσης), εκτός αν ήταν ήδη πληρεξούσιος του αιτούντος κατά τη σχετική δίκη, οπότε πρέπει κατ' αρχήν να θεωρείται ως πληρεξούσιος και για τη διαδικασία της συμμόρφωσης. Η πληρεξουσιότητα πρέπει πάντως να ισχύει και να προσκομίζεται κατά τη συνεδρίαση του συμβουλίου.

Ως προς τη διαδικασία συμμόρφωσης, με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιτυγχάνεται η σύντμηση των σταδίων και την

ενίσχυση των εξουσιών του συμβουλίου. Με το πρακτικό που διαπιστώνει τη μη συμμόρφωση ή την πλημμελή συμμόρφωση το συμβούλιο, αφού εκτιμήσει τα στοιχεία που έχουν τεθεί υπόψη του και τυχόν κατευθύνσεις που περιέχει η ίδια η δικαστική απόφαση ως προς τον τρόπο συμμόρφωσης, καθορίζει κατά τρόπο δεσμευτικό το συγκεκριμένο περιεχόμενο της πράξης ή ενέργειας, στην οποία ο υπόχρεος φορέας διατάσσεται να προβεί, και προσδιορίζει το αρμόδιο όργανο του υπόχρεου φορέα. Με τον τρόπο αυτό συγκεκριμενοποιούνται οι υποχρεώσεις του φορέα, αποτρέπεται η έκδοση πράξεων που συνιστούν πλημμελή συμμόρφωση και καθίσταται εφικτή η αποτελεσματική λειτουργία του μηχανισμού απόδοσης ευθυνών. Εξάλλου, εάν έχει εκδοθεί πράξη που συνιστά πλημμελή συμμόρφωση, το συμβούλιο διατηρεί τη δυνατότητα να διαπιστώσει την πλημμελή συμμόρφωση, ανεξαρτήτως αν η νεότερη διοικητική πράξη υπόκειται αυτοτελώς σε ένδικο βοήθημα. Δεν προβλέπεται πλέον δυνατότητα παράτασης της προθεσμίας (τρίμηνης ή κατ' εξαίρεση εξάμηνης) που τίθεται στον υπόχρεο φορέα για να συμμορφωθεί, δεδομένου ότι μια τέτοια δυνατότητα, όπως έχει καταδειχθεί από την εμπειρία, λειτουργεί ανασταλτικά σε σχέση με την ταχεία προώθηση των ενεργειών συμμόρφωσης εκ μέρους των υπόχρεων φορέων διοίκησης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης επιβάλλονται οι προβλεπόμενες χρηματικές κυρώσεις (κατ' αποκοπήν και επαναλαμβανόμενη), οι οποίες είναι επαρκώς αποτρεπτικές.

Η απόφαση του συμβουλίου συμμόρφωσης με την οποία προσδιορίζεται η κατ' αποκοπήν χρηματική κύρωση, καθώς και οι πράξεις με τις οποίες εκκαθαρίζεται η επαναλαμβανόμενη χρηματική κύρωση, εκτελούνται κατά τις οικείες διατάξεις περί εντάλματος πληρωμής, ενώ η είσπραξη του ποσού μπορεί να επιδιωχθεί και με αναγκαστική εκτέλεση.

Εξάλλου, προβλέπεται η ενίσχυση των αποφασιστικών εξουσιών του συμβουλίου συμμόρφωσης με τη δυνατότητα επιβολής μέτρων για την προσωρινή ρύθμιση της κατάστασης μέχρι την πλήρη συμμόρφωση με τη δικαστική απόφαση. Τα προσωρινά μέτρα μπορούν να επιβάλλονται ανεξαρτήτως της φύσης και του περιεχομένου της διοικητικής πράξης (ατομικής, κανονιστικής) που πρέπει να εκδοθεί προς συμμόρφωση ή του περιεχομένου των υλικών ενεργειών που πρέπει να επιχειρηθούν για τον ίδιο σκοπό.

Τα προσωρινά, εξ άλλου, μέτρα αφορούν τα πρόσωπα που ζητούν τη συμμόρφωση και μπορεί να έχουν οποιαδήποτε μορφή και περιεχόμενο (όπως κανόνες που αναφέρονται στη συμπεριφορά ή την πρακτική της Διοίκησης έναντι των ενδιαφερομένων και υλικές ενέργειες).

Χάριν της επιτάχυνσης αλλά και της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας, καταργείται η δυνατότητα υποβολής νέων αιτήσεων λόγω συνεχιζόμενης μη συμμόρφωσης της Διοίκησης, δεδομένου ότι με τις προτεινόμενες διατάξεις η διαδικασία επί της αίτησης του ενδιαφερομένου δεν «κλείνει» με την έκδοση απόφασης που επιβάλλει τη χρηματική κύρωση, αλλά παραμένει ανοικτή μέχρι την πλήρη συμμόρφωση, η οποία διαπιστώνεται από το συμβούλιο μετά από αίτηση της αρμόδιας αρχής. Διατηρείται όμως η κατ' εξαίρεση δυνατότητα του ενδιαφερομένου, αίτηση του οποίου έχει απορριφθεί, να υποβάλει νέα, υπό τις καθοριζόμενες στον νόμο προϋποθέσεις.

Παρέχεται, πάντως, η δυνατότητα στον υπόχρεο σε συμμόρφωση φορέα να υποβάλει, οποτεδήποτε, αίτηση για την παροχή διευκρινίσεων, όταν διατηρεί αμφιβολίες ή αντιμετωπίζει δυσχέρειες αναφορικά με τον ενδεικνυόμενο τρόπο συμμόρφωσης. Επιπλέον, διατηρείται ο θεσμός του εντεταλμένου δικαστή, τον οποίο μπορεί να ορίζει το συμβούλιο, οποτεδήποτε, όταν συντρέχουν ειδικές περιστάσεις που απαιτούν τη συνεχή συνδρομή και καθοδήγηση του υπόχρεου φορέα.

Επισημαίνεται ότι πλέον, το παραδεκτό της αίτησης συμμόρφωσης δεν εξαρτάται από την προηγούμενη επίσπευση αναγκαστικής εκτέλεσης (όταν επρόκειτο για καταψηφιστική απόφαση με αντικείμενο χρηματική παροχή). Η απάλειψη της προϋπόθεσης αυτής κρίνεται αναγκαία, λαμβανομένου κυρίως υπόψη του χρονοβόρου χαρακτήρα της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, ο οποίος αντιστρατεύεται τον βασικό σκοπό της προτεινόμενης μεταρρύθμισης, που συνίσταται στην ταχεία και απρόσκοπτη συμμόρφωση στις δικαστικές αποφάσεις (βλ. Συμβούλιο Συμμόρφωσης Συμβουλίου της Επικρατείας πρακτικά 27/2009, 88/2010, 89/2010). Για την διασφάλιση εξάλλου των συμφερόντων του ο υπόχρεος φορέας (ιδίως στις περιπτώσεις που η καταψηφιστική απόφαση υπόκειται σε ένδικα μέσα) διαθέτει επαρκή μέσα προστασίας κατά το ισχύον δικονομικό πλαίσιο, το οποίο του παρέχει τη

	<p>δυνατότητα να επιδιώξει την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης, αποτρέποντας έτσι και τον κίνδυνο βλάβης από τη λήψη μέτρων στο πλαίσιο της διαδικασίας συμμόρφωσης.</p>
<p>Άρθρο 25 Περιορισμένη δικαστική υποκατάσταση</p>	<p>Η διάταξη εισάγει περιορισμένο μηχανισμό δικαστικής υποκατάστασης ως μέτρο έσχατης ανάγκης (ultimum remedium), αποκλειστικά σε περιπτώσεις επίμονης και αδικαιολόγητης μη συμμόρφωσης, όταν το περιεχόμενο της πράξης είναι νομικά προδιαγεγραμμένο. Δεν καταλύεται η διακριτική ευχέρεια της Διοίκησης ούτε επεκτείνεται η δικαστική λειτουργία σε πεδία άσκησης διοικητικής πολιτικής. Η ρύθμιση αποσκοπεί στη διασφάλιση της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και στην πλήρωση των υποχρεώσεων του Κράτους κατά το άρθρο 13 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.</p>
<p>Άρθρο 26 Εντολές προς συμμόρφωση - Αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 50 π.δ. 18/1989</p>	<p>Με την προτεινόμενη διάταξη ενισχύονται οι εξουσίες του ακυρωτικού δικαστή ώστε να διασφαλίζεται η αρτιότερη συμμόρφωση της Διοίκησης στο σκεπτικό και το διατακτικό της δικαστικής απόφασης, η οποία είναι κρίσιμη για τον σεβασμό του θεμελιώδους δικαιώματος σε πλήρη και αποτελεσματική δικαστική προστασία. Ειδικότερα, εισάγεται στο ελληνικό δίκαιο ο θεσμός των «διαταγών» (injonctions) προς τη Διοίκηση, ο οποίος εφαρμόζεται με ιδιαίτερη επιτυχία από το γαλλικό Conseil d' État και απηχεί εξελισσόμενη νομολογιακή τάση (βλ. ΣτΕ 4326/2010, 2355-2361/2017 Ολομ., 573/2019, 1110/2023, πρβλ. ΣτΕ 1287/2022 Ολομ.). Το δικαστήριο της κύριας διαφοράς, το οποίο διαθέτει και την πληρέστερη δυνατή γνώση της υπόθεσης που επιλύει, μπορεί, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος του αιτούντος, να υποδείξει με δεσμευτικό τρόπο στα αρμόδια διοικητικά όργανα τα συγκεκριμένα μέτρα ή ενέργειες που προσέχει να ληφθούν ώστε να εφαρμοστεί με τον καλύτερο τρόπο η δικαστική κρίση. Οι εν λόγω «διαταγές» δύνανται να συνοδεύονται από συγκεκριμένη προθεσμία εντός της οποίας οφείλει η Διοίκηση να συμμορφωθεί. Με τον τρόπο αυτό θεραπεύονται μείζονες αδυναμίες του υφιστάμενου συστήματος συμμόρφωσης. Πρώτον, η έλλειψη κοινού σημείου επαφής μεταξύ της δικαστικής κρίσης και της διαδικασίας συμμόρφωσης, καθώς η τήρηση της δικαστικής απόφασης επαφιόταν αποκλειστικά στο Τριμελές Συμβούλιο Συμμόρφωσης, δηλαδή σε όργανο, το οποίο, αν και συγκροτούμενο αποκλειστικά από δικαστικούς λειτουργούς, δεν είχε αναγκαστικά ενεργό ανάμειξη στην παραγωγή της δικαστικής κρίσης, μη έχοντας επαρκή γνώση του φακέλου της υπόθεσης. Με την προτεινόμενη διάταξη, το Δικαστήριο υποδεικνύει τα</p>

	<p>κατάλληλα μέτρα συμμόρφωσης, η προσήκουσα τήρηση των οποίων ελέγχεται από το Τριμελές Συμβούλιο Συμμόρφωσης. Έτσι, το Δικαστήριο ούτε αγνοεί τις συνέπειες της ακύρωσης που το ίδιο έχει απαγγείλει, ούτε όμως υποκαθίσταται στα έργα της Διοίκησης. Δεύτερον, οι καθυστερήσεις της Διοίκησης στη συμμόρφωση οφείλονταν συχνά στο γεγονός ότι αυτή αγνοούσε καλόπιστα τον τρόπο προσήκουσας συμμόρφωσης στη δικαστική απόφαση, λόγω της εντελώς ελλειπτικής διατύπωσης του διατακτικού της τελευταίας. Με την προτεινόμενη ρύθμιση, το Δικαστήριο χαράσσει τον «οδικό χάρτη» της συμμόρφωσης, αίροντας εκ των προτέρων τυχόν παρερμηνείες ή ασάφειες, ώστε αφενός μεν να διευκολύνεται το έργο της Διοίκησης, χωρίς ενδεχομένως να απαιτείται η προσφυγή των ενδιαφερομένων στο Τριμελές Συμβούλιο Συμμόρφωσης, αφετέρου δε να αποφεύγονται νέες δικαστικές αμφισβητήσεις.</p>
<p>Άρθρο 27 Αναγκαστική εκτέλεση</p>	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται το πλαίσιο για την αναγκαστική εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων ή εκτελεστών τίτλων. Εξάλλου, η απόφαση του συμβουλίου συμμόρφωσης με την οποία προσδιορίζεται η κατ' αποκοπήν χρηματική κύρωση, καθώς και οι πράξεις με τις οποίες εκκαθαρίζεται η επαναλαμβανόμενη χρηματική κύρωση, εκτελούνται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 26, κατά τις οικείες διατάξεις περί εντάλματος πληρωμής. Ωστόσο, η είσπραξη του ποσού αυτού μπορεί να επιδιωχθεί και με αναγκαστική εκτέλεση.</p>
<p>Άρθρο 28 Πειθαρχική, ποινική και αστική ευθύνη</p>	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση αυστηροποιείται το πλαίσιο ευθύνης των αρμοδίων οργάνων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης. Εφόσον διαπιστώνεται η αδικαιολόγητη μη συμμόρφωση της Διοίκησης, η διερεύνηση της πειθαρχικής ευθύνης των αρμοδίων οργάνων καθίσταται υποχρεωτική με το πέρας της διαδικασίας που καταλήγει στην απόφαση για την επιβολή χρηματικής κύρωσης. Ειδικότερα, προβλέπεται πειθαρχική ευθύνη των υπαλλήλων που παραλείπουν να προβούν στις αναγκαίες ενέργειες συμμόρφωσης και των ιεραρχικώς προϊσταμένων αυτών, καθώς και προθεσμία για την έκδοση της πειθαρχικής απόφασης. Παράλληλα, η μη εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεων, όταν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, συνδέεται με ποινική ευθύνη, ενώ προβλέπεται και αστική ευθύνη των υπαιτίων υπαλλήλων.</p>
<p>Άρθρο 29 Εξουσιοδοτικές διατάξεις</p>	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση τίθενται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του Μέρους Β'.</p>
<p>Άρθρο 30 Τελικές</p>	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση τίθενται οι αναγκαίες τελικές διατάξεις για την εφαρμογή του Μέρους Β'.</p>

διατάξεις	
Άρθρο 31 Μεταβατικές διατάξεις	Με την προτεινόμενη ρύθμιση τίθενται οι αναγκαίες μεταβατικές διατάξεις για την εφαρμογή του Μέρους Β'.
Άρθρο 32 Καταργούμενες διατάξεις	Με την προτεινόμενη ρύθμιση τίθενται οι καταργούμενες διατάξεις του Μέρους Β'.
Άρθρο 33 Σκοπός	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται ο σκοπός του Μέρους Γ'.
Άρθρο 34 Αντικείμενο	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται το αντικείμενο του Μέρους Γ'.
Άρθρο 35 Στελέχωση Επιτροπής Παρακολούθησης Εφαρμογής Οδικού Χάρτη και από επίτιμους δικαστικούς λειτουργούς - Τροποποίηση άρθρου 17 ν. 5028/2023	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η δυνατότητα στελέχωσης της Επιτροπής για την παρακολούθηση και εφαρμογή του Οδικού Χάρτη των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων από τον Επίτροπο της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και από ένα μέλος του Συμβουλίου της Επικρατείας (Σύμβουλο ή Αντιπρόεδρο), είτε εν ενεργεία είτε επί τιμή. Με τον τρόπο αυτό, παρέχεται η δυνατότητα ανάθεσης του πρόσθετου αυτού καθήκοντος και σε αφυπηρητήσαντες δικαστικούς λειτουργούς, προκειμένου οι εν ενεργεία δικαστές να αφοσιωθούν στα κύρια καθήκοντά τους, χάριν και της επιταχύνσεως της απονομής της Δικαιοσύνης. Συγχρόνως, ήδη ορισθέντες δικαστικοί λειτουργοί μπορούν να συνεχίσουν απρόσκοπτα το επιτυχημένο έργο τους και μετά την προαγωγή ή την αφυπηρέτησή τους, με αποτέλεσμα να εξασφαλίζεται η συνέχιση της εύρυθμης λειτουργίας της Επιτροπής.
Άρθρο 36 Έναρξη ισχύος δικαστικού χάρτη - Τροποποίηση άρθρου 76 ν. 5108/2024	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 76 του ν. 5108/2024 (Α' 64) ως προς τις ημερομηνίες έναρξης ισχύος επιμέρους διατάξεων του νέου δικαστικού χάρτη, ιδίως αναφορικά με την πλήρη υλική αρμοδιότητα της περιφερειακής έδρας Πόρου, την πλήρη τοπική αρμοδιότητα του Πρωτοδικείου Πειραιώς, καθώς και την έναρξη ισχύος του άρθρου 12 του ν. 5108/2024 αναφορικά με τη μεταφορά διαχειριστικών αρμοδιοτήτων από τους προϊσταμένους πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και εισαγγελιών στο Ταμείο Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων. Στόχος της ρύθμισης είναι η αναπροσαρμογή του χρονοδιαγράμματος εφαρμογής της δικαστικής μεταρρύθμισης, ώστε η μετάβαση στο νέο οργανωτικό και λειτουργικό πλαίσιο των δικαστηρίων να πραγματοποιηθεί σταδιακά και με τρόπο που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες προσαρμογής των δικαστικών υπηρεσιών.

<p>Άρθρο 37 Επιτροπή μισθώσεων - Μισθώσεις ακινήτων για τη στέγαση δικαστηρίων και Σπιτιών του Παιδιού - Τροποποίηση άρθρου 34 ν. 5119/2024</p>	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 34 του ν. 5119/2024 (Α' 103). Αρχικά, ως προς την Επιτροπή μισθώσεων, επέρχεται εξορθολογισμός της σύνθεσής της με αντικατάσταση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Προμηθειών και Διοικητικής Μέριμνας από τον Προϊστάμενο του Αυτοτελούς Τμήματος Περιουσίας. Έπειτα, προβλέπεται η επέκταση της διάταξης στις μισθώσεις ακινήτων για τη στέγαση δικαστηρίων και Σπιτιών του Παιδιού, όπου τελούνται πράξεις σχετιζόμενες με την ποινική διαδικασία ενώ, τέλος, τίθεται παράταση της ισχύος της διάταξης έως τη 15η Σεπτεμβρίου 2027.</p>
<p>Άρθρο 38 Ποινικές διαδικασίες και έλεγχοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου – Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 76 και παρ. 1Α στο άρθρο 163 του ν. 4820/2021</p>	<p>Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις προστίθενται παρ. 4 στο άρθρο 76 του ν. 4820/2021 (Α' 130), με σκοπό την πληρέστερη οριοθέτηση της σχέσης μεταξύ των ελέγχων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των ποινικών, προανακριτικών και ανακριτικών διαδικασιών και την ενίσχυση της θεσμικής συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων ελεγκτικών, εισαγγελικών, ανακριτικών, δικαστικών και ανεξάρτητων αρχών.</p> <p>Ειδικότερα, στην παρ. 4 του άρθρου 76 του ν. 4820/2021 προβλέπεται υποχρέωση διαβίβασης προς το Ελεγκτικό Συνέδριο των στοιχείων που συγκεντρώνονται από τις αρμόδιες γενικές ή ειδικές προανακριτικές αρχές, τους εισαγγελικούς ή δικαστικούς λειτουργούς, αλλά και από την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, όταν, κατά τη διερεύνηση αδικημάτων σε βάρος της περιουσίας ή των οικονομικών συμφερόντων του Δημοσίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή και ενωσιακούς πόρους, προκύπτουν ενδείξεις για παρατυπίες στην οικεία διαχείριση. Η διάταξη κρίνεται αναγκαία, καθόσον το Ελεγκτικό Συνέδριο, ως ανώτατο δημοσιονομικό Δικαστήριο και ανώτατος θεσμός δημοσιονομικού ελέγχου στη χώρα, για την εκπλήρωση της συνταγματικά κατοχυρωμένης δικαιοδοτικής και διοικητικής - ελεγκτικής του αποστολής (βλ. άρθρο 98 του Συντάγματος), οφείλει να έχει πρόσβαση σε κρίσιμα πραγματικά δεδομένα που αναδεικνύονται στο πλαίσιο άλλων νόμιμων διαδικασιών, ώστε να διακριβώνεται έγκαιρα τυχόν δημοσιονομική βλάβη, να αναζητούνται τάχιστα τα υπεύθυνα - υπόλογα πρόσωπα και να καθίσταται αποτελεσματική η ανάκτηση των σχετικών πόρων κατ' εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων.</p>

	<p>Περαιτέρω, στην παρ. 2 ορίζεται ότι η υποχρέωση διαβίβασης της παρ. 4 του άρθρου 76 του ν. 4820/2021 καταλαμβάνει και τις ήδη εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του νόμου προανακριτικές ή ανακριτικές διαδικασίες, έρευνες και ελέγχους. Η πρόβλεψη αυτή εισάγεται για λόγους άμεσης πρακτικής αποτελεσματικότητας της ρύθμισης της παρ. 4, ώστε να μην εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της υποθέσεις ιδιαιτέρως σημαντικές, οι οποίες ήδη ερευνώνται και ως προς τις οποίες ενδέχεται να έχουν συγκεντρωθεί κρίσιμα στοιχεία για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Συνοπτικά, με τις προτεινόμενες διατάξεις, χωρίς να θίγεται η θεσμική αυτοτέλεια των επιμέρους προβλεπόμενων στην έννομη τάξη διαδικασιών, επιδιώκεται η διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και η αποτελεσματική προστασία των εθνικών και ενωσιακών πόρων.</p>
<p>Άρθρο 39 Αρμοδιότητα Δικαστηρίου προς εκδίκαση διαφορών κατά των επιβαλλόμενων διοικητικών μέτρων προστασίας της κοινοχρησίας και σχετικών διοικητικών κυρώσεων – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 18 και παρ. 6 άρθρου 19 ν. 5092/2024</p>	<p>Σύμφωνα με την υφιστάμενη διάταξη αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση των διοικητικών πράξεων, οι οποίες αφορούν την επιβολή διοικητικών μέτρων προστασίας της κοινοχρησίας (πράξη απομάκρυνσης και διαταγή σφράγισης και διακοπή λειτουργίας) είναι τα κατά τόπους Διοικητικά Εφετεία ενώ οι διαφορές που αναφύονται είναι ακυρωτικές. Περαιτέρω, η αμφισβήτηση της νομιμότητας των επιβαλλόμενων διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 19 του ν. 5092/2024 δημιουργεί, επίσης, ακυρωτική διαφορά υπαγόμενη στο κατά τόπον αρμόδιο Διοικητικό Εφετείο.</p> <p>Με τις αξιολογούμενες διατάξεις, οι ως άνω ακυρωτικές διαφορές μετατρέπονται σε διαφορές ουσίας και υπάγονται πλέον στην αρμοδιότητα των κατά τόπον Διοικητικών Πρωτοδικείων.</p> <p>Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι αναγκαίες,</p> <p>α) πρώτον, προκειμένου να αποφευχθεί πιθανή συμφόρηση στα Διοικητικά Εφετεία της χώρας, ιδίως κατά τη θερινή περίοδο, όπου επιβάλλονται ο μεγαλύτερος αριθμός των επίμαχων διοικητικών μέτρων και κυρώσεων, και παρίσταται ανάγκη χορήγησης προσωρινών διαταγών από τους Πρόεδρους των Διοικητικών Εφετείων, ενώ</p> <p>β) δεύτερον, αποφεύγεται η ταλαιπωρία των διοικουμένων, καθώς παρέχεται προσωρινή και οριστική δικαστική προστασία στον τόπο που βρίσκεται η επιχείρηση (ή πλησίον του τόπου) και δεν αναγκάζεται ο ενδιαφερόμενος να μεταβεί στα κατά τόπους αρμόδια Διοικητικά Εφετεία.</p> <p>Το μεγαλύτερο πρόβλημα, μάλιστα, εντοπίζεται στο Διοικητικό Εφετείο Πειραιά, το οποίο είναι κατά τόπον</p>

	<p>αρμόδιο για οκτώ (8) Δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Νοτίου Τομέα Αθηνών, για τέσσερις (4) Δήμους της ΠΕ Πειραιώς, για τους Δήμους της Περιφερειακής Ενότητας (ΠΕ) Νήσων Αττικής, για τον Δήμο Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης της ΠΕ Ανατολικής Αττικής, για τέσσερις (4) Δήμους της ΠΕ Δυτικής Αττικής και για τον Δήμο Χαϊδαρίου της ΠΕ Δυτικού Τομέα Αθηνών. Επίσης, στην περιφέρεια του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά εμπίπτουν οι περιφέρειες των Διοικητικών Πρωτοδικείων Λαμίας, Λιβαδειάς, Μυτιλήνης, Πειραιά, Ρόδου, Σύρου και Χαλκίδας.</p> <p>Με τα δεδομένα αυτά, τα κατά τόπους Διοικητικά Πρωτοδικεία αποτελούν τα καθ' ύλην αρμόδια δικαστήρια να εκδικάσουν ως διαφορές ουσίας τις αναφυόμενες διαφορές, όπως άλλωστε συμβαίνει με τις διαφορές που προκύπτουν από την έκδοση διοικητικών πράξεων, οι οποίες αφορούν την επιβολή διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 66 του ν. 4055/2012 (Α' 51). Ως εκ τούτου, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις είναι αναγκαίες προς την εύρυθμη και ομαλή λειτουργία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων της χώρας.</p>
<p>Άρθρο 40 Προσθήκη υπηρεσιακών συμβουλίων της Γενικής Επιτροπείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων – Τροποποίηση περ. β' και γ' άρθρου 43 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 43 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων λόγω της σύστασης υπηρεσιακών συμβουλίων στη Γενική Επιτροπεία των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, τα οποία έχουν αρμοδιότητα για τους δικαστικούς υπαλλήλους των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των υπαλλήλων που υπηρετούν στην Γενική Επιτροπεία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.</p>
<p>Άρθρο 41 Προσθήκη υπηρεσιακών συμβουλίων της Γενικής Επιτροπείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 44 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων</p>	<p>Η τροποποίηση του άρθρου 44 του ν. 4798/2021 κρίνεται απαραίτητη προκειμένου οι ρυθμίσεις του να καταλάβουν και τα υπηρεσιακά συμβούλια της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.</p>

Άρθρο 42
Σύσταση
δικαστικού και
υπηρεσιακών
συμβουλίων στη
Γενική Επιτροπεία
των Τακτικών
Διοικητικών
Δικαστηρίων -
Τροποποίηση
άρθρου 84 Κώδικα
δικαστικών
υπαλλήλων

Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις προτείνεται η σύσταση και συγκρότηση πενταμελούς και επταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας, συγκροτούμενα από μέλη της και δικαστικούς λειτουργούς (Πρόεδρους Εφετών και Εφέτες) των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, με αρμοδιότητα τις υποθέσεις των υπαλλήλων της και των υπαλλήλων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων που προηγουμένως υπάγονταν στα υπηρεσιακά συμβούλια του Συμβουλίου της Επικρατείας. Ωστόσο, η δευτεροβάθμια κρίση αναφορικά με την επιλογή των προϊσταμένων γενικών διευθύνσεων και διευθύνσεων παραμένει στην αρμοδιότητα του επταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου του Συμβουλίου της Επικρατείας, λόγω της ιδιαίτερης σημασίας τους. Επίσης, προτείνεται η σύσταση και συγκρότηση πενταμελούς δικαστικού συμβουλίου της Γενικής Επιτροπείας με αρμοδιότητα τις υποθέσεις των υπαλλήλων της.

Οι λόγοι για τους οποίους προτείνονται οι ανωτέρω νομοθετικές μεταβολές είναι οι ακόλουθοι: Τα υπηρεσιακά συμβούλια της Γενικής Επιτροπείας έχουν καλύτερη γνώση του αντικειμένου, το οποίο αφορά υπαλλήλους που υπηρετούν σ' αυτήν και στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια. Η Γενική Επιτροπεία δεν επιβαρύνεται, διότι μέχρι τώρα μέλος της συνέτασσε γνώμη προς τα υπηρεσιακά συμβούλια του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατόπιν μελέτης του φακέλου, ενώ πλέον με την εισήγηση θα επιφορτίζεται, κατά κανόνα, δικαστικός λειτουργός διοικητικού εφετείου. Ως εκ τούτου, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις εξυπηρετούν πρωτίστως την ανάγκη ορθολογικότερης και αποτελεσματικότερης άσκησης των αρμοδιοτήτων που αφορούν τις υπηρεσιακές μεταβολές των υπαλλήλων της Γενικής Επιτροπείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Επιπλέον, η μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων αυτών από τα υπηρεσιακά συμβούλια του Συμβουλίου της Επικρατείας σε αυτά της Γενικής Επιτροπείας θα λειτουργήσει προς όφελος της επιτάχυνσης του δικαιοδοτικού έργου του Δικαστηρίου, διότι η μεταφορά αφορά υποθέσεις που δεν αξιολογούνται ως μείζονος σημασίας.

Για τους ίδιους ως άνω λόγους, προτείνεται επίσης η σύσταση πενταμελούς δικαστικού συμβουλίου της Γενικής Επιτροπείας με αρμοδιότητα μόνο τις υποθέσεις των υπαλλήλων της, που στοιχεί με τη σύσταση των υπηρεσιακών συμβουλίων της. Διευκρινίζεται, πάντως, ότι η αρμοδιότητα του επταμελούς δικαστικού συμβουλίου του Συμβουλίου της Επικρατείας δεν θίγεται, λόγω της σπουδαιότητας των υποθέσεων που του έχουν ανατεθεί.

<p style="text-align: center;">Άρθρο 43 Συγκρότηση δικαστικού και υπηρεσιακών συμβουλίων στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων – Τροποποίηση παρ. 1 και 3 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 85 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων</p>	<p>Η προτεινόμενη ρύθμιση αφορά στη συγκρότηση του δικαστικού συμβουλίου της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, το οποίο συγκροτείται από τον αρχαιότερο Αντεπίτροπο ως πρόεδρο, δύο (2) Προέδρους Εφετών και δύο (2) Εφέτες που υπηρετούν στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών ως μέλη.</p> <p>Περαιτέρω, προβλέπεται και η συγκρότηση του πενταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, το οποίο συγκροτείται από τον νεότερο Αντεπίτροπο ως πρόεδρο, έναν Πρόεδρο Εφετών, έναν Εφέτη που υπηρετούν στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών και δύο (2) υπαλλήλους της Γενικής Επιτροπείας, εφόσον πρόκειται για θέματα που αφορούν τους υπαλλήλους της, και σε κάθε άλλη περίπτωση, δύο (2) υπαλλήλους των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, ως μέλη. Εφόσον πρόκειται για υποθέσεις που αφορούν υπαλλήλους του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών ή επί διαφωνίας του Υπουργού Δικαιοσύνης ή προσφυγής υπαλλήλου κατά των αποφάσεων του πενταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, στη σύνθεση του πενταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου της Γενικής Επιτροπείας, μετέχουν ένας Πρόεδρος Εφετών και ένας Εφέτης που υπηρετούν στο Διοικητικό Εφετείο Πειραιά.</p> <p>Όσον αφορά στο επταμελές υπηρεσιακό συμβούλιο, αυτό συγκροτείται από τον Επίτροπο ως πρόεδρο, τον αρχαιότερο Αντεπίτροπο, έναν Πρόεδρο Εφετών, δύο (2) Εφέτες που υπηρετούν στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών και δύο (2) υπαλλήλους της Γενικής Επιτροπείας, εφόσον πρόκειται για θέματα που αφορούν τους υπαλλήλους της και σε κάθε άλλη περίπτωση, δύο (2) υπαλλήλους των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, ως μέλη. Εφόσον πρόκειται για υποθέσεις που αφορούν υπαλλήλους του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, στη σύνθεση του επταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου της Γενικής Επιτροπείας μετέχουν ένας Πρόεδρος Εφετών και δύο (2) Εφέτες που υπηρετούν στο Διοικητικό Εφετείο Πειραιά.</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 44 Ανάδειξη μελών δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων της Γενικής Επιτροπείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων – Προσθήκη παρ. 4Α</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προβλέπεται ο τρόπος ανάδειξης των μελών δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων της Γενικής Επιτροπείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.</p>

<p>στο άρθρο 86 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων</p>	
<p>Άρθρο 45 Τόπος συνεδρίασης του δικαστικού και των υπηρεσιακών συμβουλίων της Γενικής Επιτροπείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων – Τροποποίηση παρ. 2 και 8 άρθρου 87 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, διευκρινίζεται ότι το δικαστικό και τα υπηρεσιακά συμβούλια της Γενικής Επιτροπείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων συνεδριάζουν στο κατάστημα της Γενικής Επιτροπείας.</p>
<p>Άρθρο 46 Καθορισμός αρμοδιοτήτων δικαστικού και υπηρεσιακών συμβουλίων Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων - Τροποποίηση άρθρου 88 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, καθορίζονται οι αρμοδιότητες του δικαστικού και των υπηρεσιακών συμβουλίων της Γενικής Επιτροπείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.</p>
<p>Άρθρο 47 Επέκταση αρμοδιοτήτων της Γενικής Επιτροπείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων σε θέματα υπηρεσιακής κατάστασης και σε πειθαρχικές υποθέσεις – Τροποποίηση παρ.</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προτείνεται η επέκταση των αρμοδιοτήτων της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων σε θέματα υπηρεσιακής κατάστασης και σε πειθαρχικές υποθέσεις των υπαλλήλων της και των υπαλλήλων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, σύμφωνα με το άρθρο 88 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68).</p> <p>Οι λόγοι για τον οποίους προτείνεται η ανωτέρω επέκταση αρμοδιοτήτων είναι οι ακόλουθοι:</p> <p>α) Τα υπηρεσιακά συμβούλια της Γενικής Επιτροπείας έχουν καλύτερη γνώση του αντικειμένου, το οποίο αφορά υπαλλήλους που υπηρετούν σ' αυτήν και στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια.</p>

<p>1 άρθρου 32 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών</p>	<p>β) Η Γενική Επιτροπεία δεν επιβαρύνεται, διότι μέχρι τώρα μέλος της συνέτασσε γνώμη προς τα υπηρεσιακά συμβούλια του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατόπιν μελέτης του φακέλου, ενώ πλέον με την εισήγηση θα επιφορτίζεται, κατά κανόνα, δικαστικός λειτουργός διοικητικού εφετείου.</p> <p>γ) Ως εκ τούτου, με την προτεινόμενη ρύθμιση εξυπηρετείται πρωτίστως η ανάγκη ορθολογικότερης και αποτελεσματικότερης άσκησης των αρμοδιοτήτων που αφορούν τις υπηρεσιακές μεταβολές των υπαλλήλων της Γενικής Επιτροπείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.</p> <p>δ) Επιπλέον, εξυπηρετείται η ανάγκη επιτάχυνσης του δικαιοδοτικού έργου του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς το Δικαστήριο αποφορτίζεται από σημαντικό φόρτο υποθέσεων, που δεν είναι μείζονος σημασίας.</p> <p>Για τους ίδιους ως άνω λόγους, προτείνεται, επίσης, η σύσταση και δικαστικού συμβουλίου στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των ΤΔΔ με αρμοδιότητα μόνο για υποθέσεις των υπαλλήλων της.</p>
<p>Άρθρο 48 Δυνατότητα εξ αποστάσεως παράστασης στο Συμβούλιο της Επικρατείας – Προσθήκη άρθρου 26Α στο π.δ. 18/1989</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, και λαμβάνοντας υπόψη τα ισχύοντα σε άλλες έννομες τάξεις και στα λοιπά δικαστήρια της χώρας σχετικά με τη δυνατότητα απομακρυσμένης παράστασης των διαδικών στη δίκη, εισάγεται η δυνατότητα εξ αποστάσεως παράστασης δικηγόρων στις δίκες ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, μετά από υποβολή αιτήματος προς τον Πρόεδρο του αρμόδιου δικαστικού σχηματισμού μέχρι την προτεραιότητα της δικασίμου, εφόσον συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις που το δικαιολογούν, όπως λόγοι ανωτέρας βίας.</p>
<p>Άρθρο 49 Δυνατότητα έκδοσης ανακοίνωσης για το περιεχόμενο της απόφασης από όλους τους δικαστικούς σχηματισμούς του Συμβουλίου της Επικρατείας - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 34 π.δ. 18/1989</p>	<p>Η δυνατότητα που έδινε η παρ. 8 του άρθρου 34 του π.δ. 18/1989 στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας, να δημοσιεύει, μετά το πέρας της διάσκεψης, σύντομη ανακοίνωση για το περιεχόμενο της απόφασης αξιοποιήθηκε σε πολλές και σημαντικές υποθέσεις (όπως Νέος Οικοδομικός Κανονισμός, ασφαλής τρίτη χώρα, τεκμήρια ελευθέρων επαγγελματιών, γάμος ομόφυλων ζευγαριών και Νομικά Πρόσωπα Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης) και έτυχε θετικής ανταπόκρισης από όλους τους ενδιαφερόμενους (όπως ιδιώτες διαδικούς, Διοίκηση και ΜΜΕ) καθώς απέτρεψε τις διαρροές και έδωσε στο ευρύ κοινό και στους ιδιώτες διαδικούς τη δυνατότητα να ενημερωθούν ταχύτατα και έγκυρα για το αποτέλεσμα της δίκης αλλά και στη Διοίκηση τον χρόνο να προετοιμαστεί για να συμμορφωθεί γρήγορα και αποτελεσματικά με την απόφαση του Δικαστηρίου.</p> <p>Με τα δεδομένα αυτά, στην προτεινόμενη ρύθμιση, κρίνεται σκόπιμο να δοθεί η δυνατότητα έκδοσης σύντομης</p>

	<p>ανακοίνωσης για το περιεχόμενο της απόφασης σε όλους τους δικαστικούς σχηματισμούς.</p>
<p>Άρθρο 50 Μεταβατική διάταξη σχετικά με την επαναφορά της εισήγησης στον Άρειο Πάγο - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 126 ν. 5221/2025</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 8 του άρθρου 126 του ν. 5221/2025 (Α' 133) σχετικά με τη μεταβατική διάταξη για την επαναφορά της εισήγησης στον Άρειο Πάγο προκειμένου να εξασφαλιστεί ομαλά η επαναφορά της και σε αναιρέσεις κατατεθείσες πριν από την 16η.9.2026.</p>
<p>Άρθρο 51 Προσβολή αποφάσεων πολιτικών δικαστηρίων με αναίρεση - Τροποποίηση άρθρων 552 και 560 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται ποσοτικός περιορισμός στη δυνατότητα άσκησης αναίρεσης ενώπιον του Άρειου Πάγου. Ειδικότερα, είναι αναγκαίο για το κύρος του ανώτατου ακυρωτικού δικαστηρίου, να τεθεί χρηματικό όριο στις αποφάσεις, που μπορούν να προσβληθούν με αναίρεση, καθόσον μεγάλος αριθμός αναιρέσεων αφορά σε υποθέσεις όπου επιδικάζεται ποσό ύψους χιλίων (1.000) έως και δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ και σε ορισμένες περιπτώσεις και των διακοσίων πενήντα (250) και πεντακοσίων (500) ευρώ. Όλες αυτές οι υποθέσεις εκδικάζονται από Μονομελή Δικαστήρια τόσο στον πρώτο όσο και στον δεύτερο βαθμό, ενώ στον Άρειο Πάγο εκδικάζονται από πέντε (5) Αρεοπαγίτες. Ο συνακόλουθος περιορισμός των αιτήσεων αναίρεσης θα δώσει την ευκαιρία στο αναιρετικό δικαστήριο να απασχολείται μόνο με τις πιο σοβαρές περιπτώσεις σφαλμάτων των δικαστηρίων της ουσίας, και θα εξοικονομήσει πολύτιμο δικαστικό χρόνο. Ο εν λόγω περιορισμός, δεν αντίκειται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 95 του Συντάγματος, διότι δεν κωλύεται ο κοινός νομοθέτης, ενόψει της επιφύλαξης νόμου, που περιέχεται σε αυτήν, αλλά και στην παρ. 4 του ίδιου άρθρου, να θεσπίζει, με βάση αντικειμενικά κριτήρια, δικονομικές προϋποθέσεις για την άσκηση της αίτησης αναίρεσης, όπως είναι το ύψος του επιδικαζόμενου ποσού της διαφοράς. Εξάλλου, οι περιορισμοί αυτοί στοχεύουν, άλλωστε, στην ανάγκη αποσυμφόρησης του Αρείου Πάγου, από μεγάλο όγκο αναιρετικών υποθέσεων, που είτε είναι μικρού χρηματικού αντικειμένου είτε θέτουν νομικά ζητήματα, τα οποία έχουν ήδη επιλυθεί. Με τον τρόπο αυτό εξυπηρετείται ο προορισμός αυτού ως ανώτατου δικαστηρίου και επιτυγχάνεται μεγαλύτερη ταχύτητα στην απονομή της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, εφόσον, άλλωστε, υφίσταται τελεσίδικη κρίση του δικαστηρίου της ουσίας με αποτέλεσμα να διαφυλάσσεται το κατά την παρ. 1 του άρθρου 20 του Συντάγματος δικαίωμα παροχής έννομης προστασίας.</p>

	<p>Σε κάθε περίπτωση, διατάξεις, με τις οποίες ο νομοθέτης διαμορφώνει τις προϋποθέσεις του παραδεκτού της αίτησης αναίρεσης, σταθμίζοντας το δικαίωμα των διαδίκων να ακουσθεί η υπόθεσή τους από το αναιρετικό δικαστήριο με σκοπό τη διόρθωση τυχόν νομικών σφαλμάτων της προσβαλλόμενης απόφασης του δικαστηρίου της ουσίας με την κατά τα ανωτέρω ανάγκη αποσυμφόρησης του Αρείου Πάγου από μεγάλο όγκο αναιρετικών υποθέσεων και επιτάχυνσης στην απονομή της δικαιοσύνης, δεν αντίκεινται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), όπως κυρώθηκε με το ν.δ. 53/1974 (Α' 256). Ειδικότερα, όπως έχει δεχθεί και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), με την απόφαση της 2.6.2016 (Παπαϊωάννου κ. Ελλάδας), αναφορικά με τους τεθέντες με το άρθρο 12 του ν. 3900/2010 (Α' 213) περιορισμούς στην άσκηση αίτησης αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας όταν το ποσό της διαφοράς που άγεται ενώπιόν του είναι κατώτερο από σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ, οι τεθέντες χρηματικοί περιορισμοί είναι αφενός σαφείς και αντικειμενικοί, αφετέρου επιδιώκουν τη σύμφωνη με τις επιταγές του άρθρου 6 της ΕΣΔΑ επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης, τελούν δε σε συνάφεια και αναλογία με τον ανωτέρω επιδιωκόμενο σκοπό, δεδομένου ότι οι προϋποθέσεις του παραδεκτού του ενδίκου μέσου της αίτησης αναίρεσης μπορεί να είναι πιο αυστηρές σε σχέση με τις προϋποθέσεις παραδεκτού του ενδίκου μέσου της έφεσης.</p> <p>Εξάλλου, είναι δεκτικές αναίρεσης οι απορριπτικές της αγωγής αποφάσεις, αφού με αυτές δεν επιδικάζεται κάποιο χρηματικό ποσό, οι αποφάσεις με αναγνωριστικό διατακτικό, μη δεκτικό ακολούθως καταψήφισης με την έκδοση διαταγής πληρωμής κ.ο.κ., καθώς και οι αποφάσεις που εκδίδονται επί υποθέσεων με αντικείμενο ανεπίδεκτο χρηματικής αποτίμησης.</p>
<p>Άρθρο 52 Αίτηση επαναπροσδιορισμ ού εκκρεμών ανακοπών κατά της εκτέλεσης - Τροποποίηση άρθρων 131 και 133 ν. 5221/2025</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 131 και το άρθρο 133 του ν. 5221/2025 (Α' 133) με το οποίο επέρχονται οι αναγκαίες βελτιώσεις ενόψει της θέσης σε παραγωγική λειτουργία της πλατφόρμας για τον επαναπροσδιορισμό των ανακοπών.</p>
<p>Άρθρο 53 Αναγνώριση κυριότητας λόγω</p>	<p>Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζονται οι περιπτώσεις όπου έχει ασκηθεί αγωγή για αναγνώριση κυριότητας λόγω</p>

<p>έκτακτης χρησικτησίας επί ακινήτων αγνώστου ιδιοκτήτη</p>	<p>έκτακτης χρησικτησίας επί ακινήτων που εμφανίζονται στις κτηματολογικές εγγραφές ως αγνώστου ιδιοκτήτη.</p> <p>Συγκεκριμένα, προβλέπεται η υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης μεταξύ ενάγοντος και Ελληνικού Δημοσίου στην περίπτωση που πρόκειται να ασκηθεί αναγνωριστική κυριότητας αγωγή αφορώσα σε ακίνητο για το οποίο έχει καταχωρισθεί στο Κτηματολόγιο η ένδειξη «αγνώστου ιδιοκτήτη» και πριν την κατάθεση της αγωγής. Η παράλειψη της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας διαμεσολάβησης συνεπάγεται το απαράδεκτο της αγωγής. Ειδικότερα, εφόσον κατά τη διαδικασία της διαμεσολάβησης το Ελληνικό Δημόσιο δεν προβάλλει εμπράγματα δικαιώματα επί του επίδικου ακινήτου, τα μέρη δύνανται να καταρτίσουν πρακτικό διαμεσολάβησης κατά το άρθρο 8 του ν. 4640/2019 (Α' 190), διά του οποίου διά του οποίου το Ελληνικό Δημόσιο δηλώνει ότι δεν αντιλέγει στη διόρθωση της κτηματολογικής εγγραφής, λόγω μη προβολής εμπραγμάτων δικαιωμάτων, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενάγων θα προσκομίσει τα προβλεπόμενα στον νόμο αποδεικτικά στοιχεία και ο διαμεσολαβητής θα διαπιστώσει την ύπαρξή τους.</p> <p>Αντιθέτως, εάν το Ελληνικό Δημόσιο προβάλλει αντιρρήσεις ή αξίωση κυριότητας, η αγωγή εισάγεται προς εκδίκαση, κατά την τακτική διαδικασία, στο αρμόδιο καθ' ύλην και κατά τόπον Πρωτοδικείο.</p> <p>Τέλος, προβλέπονται οι περιπτώσεις των εκτάσεων εκείνων που εξαιρούνται του πεδίου εφαρμογής της διάταξης, ως εξ ορισμού υπαγόμενες στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου.</p>
<p>Άρθρο 54 Ενίσχυση του πλαisiού διαβίβασης πληροφοριών για τρομοκρατικά εγκλήματα προς Eurorol και Eurojust και θέσπιση εγγυήσεων προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Τροποποίηση άρθρου 38 ν. 4689/2020</p>	<p>Η τροποποίηση του άρθρου 38 του ν. 4689/2020 (Α' 103) κρίθηκε επιβεβλημένη, προκειμένου η ελληνική έννομη τάξη να συμμορφωθεί με τις προβλέψεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2123 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Οκτωβρίου 2023, για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου όσον αφορά την εναρμόνισή της με τους κανόνες της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (L της 11ης.10.2023). Τα προσωπικά αυτά δεδομένα υποβάλλονται σε επεξεργασία για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, περιλαμβανομένων της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους.</p> <p>Κατά την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2123 ελήφθησαν υπόψη και</p>

**(Άρθρο 1 περ. 1
στοιχ. β' και περ. 2
στοιχ. β', γ' και δ'
Οδηγίας (ΕΕ)
2023/2123)**

α) ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2131 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Οκτωβρίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου, όσον αφορά την ψηφιακή ανταλλαγή πληροφοριών σε υποθέσεις τρομοκρατίας (L της 11ης.10.2023), καθώς και

β) η Απόφαση 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία όσον αφορά τα τρομοκρατικά αδικήματα (L 253/22 της 29ης.9.2005), ιδίως ως προς το πλαίσιο επεξεργασίας και διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ώστε να διασφαλίζεται συστηματική συνοχή του εθνικού δικαίου.

Συγκεκριμένα, οι προτεινόμενες προσθήκες βασίζονται στις προβλέψεις της παρ. 2 του άρθρου 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου (L 119/89 της 4ης.5.2016), που επιφυλάσσει στο δίκαιο του κράτους μέλους τον καθορισμό των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία και τους σκοπούς της επεξεργασίας τους, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις επιχειρησιακές ανάγκες των οικείων αρχών του.

Στις παρ. 1 και 2 οριοθετούνται δεσμευτικά οι κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που, για την επίτευξη των παραπάνω σκοπών, διαβιβάζονται στην Ευρώπη ή σε άλλα κράτη μέλη στο πλαίσιο ανταλλαγής πληροφοριών, με απευθείας παραπομπή σε εκείνες που αναφέρονται στο σημείο 2 του τμήματος Β του παραρτήματος II του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/794, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ) και την αντικατάσταση και κατάργηση των αποφάσεων του Συμβουλίου 2009/371/ΔΕΥ, 2009/934/ΔΕΥ, 2009/935/ΔΕΥ, 2009/936/ΔΕΥ και 2009/968/ΔΕΥ (L 135/53 της 24ης.5.2016). Στην παρ. 2Α, καθορίζονται ως στόχοι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η πρόληψη, διερεύνηση, ανίχνευση και δίωξη τρομοκρατικών εγκλημάτων και άλλων αξιόποινων πράξεων που εμπíπτουν

	<p>στην αρμοδιότητα της Ευρωπόλ, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/794, όπως απαριθμούνται στο παράρτημα Ι αυτού. Παράλληλα, διευκρινίζεται πως η επεξεργασία των ανωτέρω δεδομένων δεν θίγει τους περιορισμούς που ισχύουν για την επεξεργασία δεδομένων δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/794.</p> <p>Στην παρ. 2B, καθορίζονται το πλαίσιο και οι σκοποί της διαβίβασης και επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και δη οι αρχές που πρέπει να τηρούνται. Επίσης, προβλέπεται η υποχρέωση για την λήψη κατάλληλων μέτρων ασφαλείας.</p> <p>Στην παρ. 2Γ ορίζεται ο υπεύθυνος επεξεργασίας για τη διαβίβαση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τα κριτήρια προσδιορισμού του αναγκαίου ανά περίπτωση χρόνου διατήρησης των εν λόγω δεδομένων.</p> <p>Τέλος, στην παρ. 3 επέρχεται νομοτεχνική επικαιροποίηση, ώστε η παραπομπή στην κοινή θέση 2001/931/ΚΕΠΠΑ να καλύπτει τις εκάστοτε ισχύουσες επικαιροποιήσεις του καταλόγου του Συμβουλίου.</p>
<p>Άρθρο 55 Ενίσχυση της διασυννοριακής ανταλλαγής πληροφοριών για τρομοκρατικά εγκλήματα, με πρόβλεψη εξαιρέσεων, ψηφιακών διαύλων και εγγυήσεων προστασίας δεδομένων – Τροποποίηση άρθρου 39 ν. 4689/2020 (Άρθρο 1 περ. 2 στοιχ. β', γ' και δ' Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2123)</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επικαιροποιείται το άρθρο 39 του ν. 4689/2020 (Α' 103) προκειμένου να εναρμονιστεί με το ενωσιακό πλαίσιο ανταλλαγής πληροφοριών σε υποθέσεις τρομοκρατίας, όπως αυτό διαμορφώνεται μετά την έκδοση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2123 και του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2131.</p> <p>Συγκεκριμένα, αποσαφηνίζονται οι όροι και οι εγγυήσεις υπό τις οποίες πραγματοποιείται η διαβίβαση πληροφοριών προς άλλα κράτη-μέλη, ιδίως ως προς τον σκοπό της επεξεργασίας και τον περιορισμό των κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ενωσιακού δικαίου για την προστασία δεδομένων στον τομέα της ποινικής συνεργασίας.</p> <p>Ειδικότερα, προβλέπεται ότι η ανταλλαγή πληροφοριών διενεργείται αποκλειστικά για σκοπούς πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης ή δίωξης τρομοκρατικών εγκλημάτων και συναφών αξιόποινων πράξεων, με τήρηση των αρχών αναγκαιότητας και αναλογικότητας, καθώς και των εφαρμοστέων εθνικών διατάξεων προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τομέα επιβολής του νόμου.</p> <p>Παράλληλα, εισάγεται ρητή αναφορά στη χρήση ασφαλών διαύλων επικοινωνίας και, όπου είναι τεχνικά εφικτό, στη χρήση δομημένης ή ημιαυτοματοποιημένης διαβίβασης πληροφοριών, σε συμφωνία με το ενωσιακό πλαίσιο ψηφιακής ανταλλαγής δεδομένων σε υποθέσεις τρομοκρατίας και στη</p>

	<p>λειτουργική διασύνδεση με τους μηχανισμούς συνεργασίας της Ευγοροί και της Eurojust.</p> <p>Συγχρόνως, καθιερώνεται ρητός περιορισμός των ανταλλασσόμενων κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε εκείνες που προβλέπονται από τα οικεία ενωσιακά κανονιστικά πλαίσια, ώστε να διασφαλίζεται ενιαίο επίπεδο προστασίας και συνέπεια με τις αντίστοιχες ρυθμίσεις που εισάγονται στο άρθρο 38 του ν. 4689/2020 (Α' 103). Ιδίως, προβλέπεται ο αποκλεισμός της εφαρμογής της παρ. 1 και της διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είτε σε περίπτωση διακινδύνευσης τρέχουσας έρευνας ή της ασφάλειας φυσικού προσώπου, είτε σε περίπτωση σύγκρουσης με ουσιώδη συμφέροντα εθνικής ασφάλειας.</p> <p>Τέλος, προβλέπεται η υποχρέωση τήρησης αρχείων καταγραφής πρόσβασης, διαβίβασης και περαιτέρω χρήσης των δεδομένων από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές.</p>
<p>Άρθρο 56 Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης Θυμάτων Εγκληματικών Πράξεων και Ελληνική Αρχή Συνδρομής – Τροποποίηση παρ. 2 έως 4 άρθρου 1 ν. 3811/2009</p>	<p>Η προτεινόμενη προσθήκη στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3811/2009 κρίνεται σκόπιμη προκειμένου να αποσαφηνιστεί ότι η μέριμνα για έκδοση των διοικητικών πράξεων συγκρότησης της Ελληνικής Αρχής Αποζημίωσης, καθώς και για τη συγκέντρωση και προώθηση αιτήσεων αποζημίωσης στην εν λόγω Αρχή, η οποία σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 3811/2009 λειτουργεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης από έναν Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, έναν Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και έναν υπάλληλο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που είναι τουλάχιστον Προϊστάμενος Διεύθυνσης (με τους αντίστοιχους αναπληρωτές και γραμματέα υπάλληλο της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης), εξακολουθεί να ανήκει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Παράλληλα, κρίνεται σκόπιμη ώστε να προσδιοριστεί η οργανική μονάδα του Υπουργείου που θα ασκεί τις ως άνω αρμοδιότητες, δεδομένων των ερμηνευτικών ζητημάτων που προέκυψαν από τη μεταφορά, δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 2 του π.δ. 77/2023 (Α' 130), στο Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας του Τμήματος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ως συνόλου αρμοδιοτήτων (και θέσεων προσωπικού), στις οποίες περιλαμβάνονταν και οι προεκτεθείσες συνεχόμενες με την Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης. Αντιστοίχως, κρίνεται σκόπιμη η αντικατάσταση της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 3811/2009, προκειμένου να συνάδει και με τις νέες οργανικές διατάξεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης και ειδικότερα της παρ. 4 του άρθρου 36 του π.δ. 30/2025 (Α' 52).</p>

**Άρθρο 57
Κακοποίηση
ανηλίκου –
Υποχρεώσεις
ιατρών – Προσθήκη
άρθρου 11Α στον ν.
4837/2021**

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθιερώνεται η υποχρέωση των ιατρών να προβαίνουν σε αναφορά των περιστατικών κακοποίησης ανηλίκων, όταν στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων του κατά την παροχή των υπηρεσιών τους σε ανήλικο, πληροφορούνται ή διαπιστώνουν με οποιονδήποτε τρόπο την ύπαρξη σχετικών ενδείξεων κακοποίησης. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία των περιστατικών κακοποίησης ανηλίκων στην Ελλάδα, ο σχετικός δείκτης παραμένει σήμερα σε υψηλό επίπεδο ενώ παράλληλα η πραγματική εικόνα σχετικά με τα μεγέθη του φαινομένου της κακοποίησης ανηλίκων στην χώρα ενδέχεται να διαφέρει καθόσον ο σχετικός δείκτης αποτυπώνει μόνο τις περιπτώσεις των επίσημων καταγγελιών.

Περαιτέρω, οι ιατροί, ως επαγγελματίες του τομέα της περίθαλψης και υγείας, έρχονται καθημερινά σε επαφή με περιπτώσεις όπου, κατά την κλινική εξέταση του ανήλικου ασθενούς, διαπιστώνουν ιατρικά ευρήματα που υποδηλώνουν κακοποιητική μεταχείριση τόσο από το οικογενειακό περιβάλλον του ασθενούς όσο και από τρίτους, ενώ παράλληλα δεν απουσιάζουν οι περιπτώσεις που ο ίδιος ο ανήλικος πληροφορεί τον ιατρό κατά τη διάρκεια της εξέτασης σχετικά με τα περιστατικά που συνιστούν κακοποιητική μεταχείριση σε βάρος του. Παρά την ύπαρξη ενδείξεων κακοποιητικής μεταχείρισης του ανήλικου ασθενούς, οι ιατροί, υπό το κράτος του φόβου της ποινικής, αστικής ή πειθαρχικής καταδίωξής τους από τους φερόμενους δράστες της κακοποίησης, παραλείπουν να προβούν σε αναφορά του περιστατικού προς τις αρμόδιες αρχές. Για τον λόγο αυτό και προς τον σκοπό της ενίσχυσης της προστασίας των ανηλίκων θυμάτων κακοποίησης, με την προτεινόμενη ρύθμιση αφενός θεσπίζεται ρητή και ιδιαίτερη νομική υποχρέωση των ιατρών να προβούν σε αναφορά των περιστατικών κακοποίησης ανηλίκων που υποπίπτουν στην αντίληψή τους κατά την παροχή υπηρεσιών περίθαλψης και υγείας σε ανηλίκους. Αφετέρου, κατοχυρώνεται η προστασία τους από αντεκδικητικές νομικές ενέργειες των φερόμενων ως δραστών κακοποίησης, οι οποίες δύνανται να αποβλέπουν στην συγκάλυψη των εγκληματικών πράξεών τους.

Παράλληλα, μέσω της καθιέρωσης ειδικής ρύθμισης περί «α-καταδίωκτου» των ιατρών για το αναφερόμενο από τους ίδιους περιστατικό κακοποίησης ανηλίκου (με εξαίρεση την περίπτωση της εν γνώσει τους αναληθούς αναφοράς), κατά τα πρότυπα και με ανάλογη εφαρμογή του θεσμού που προβλέπεται για τις περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας του

	<p>άρθρου 23 του ν. 3500/2006 (Α' 232), αποσκοπείται η ενθάρρυνση των ιατρών να αναφέρουν τα περιστατικά κακοποίησης ανηλίκου και η κάμψη κάθε αναστολής τους, λόγω της στάθμισης ενδεχόμενου κινδύνου εμπλοκής τους σε χρονόβρες, δαπανηρές και ψυχοφθόρες δικαστικές διαμάχες, με την αποτελεσματική κατ' αυτόν τον τρόπο προστασία τους από τον νόμο.</p>
<p>Άρθρο 58 Επίδομα θέσης ευθύνης Προϊσταμένων των οργανικών μονάδων της ιατροδικαστικής Υπηρεσίας του Κράτους - Προσθήκη περ. Δ' στην παρ. 9 του άρθρου 58 του ν. 4999/2022</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται το επίδομα θέσης ευθύνης για τους ιατροδικαστές οι οποίοι προϊστάονται των οργανικών μονάδων της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Σύμφωνα και με πλήθος γνωμοδοτήσεων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΓνμΝΣΚ 57/2020, 369/2014, 443/2013, 151/2012) οι προϊστάμενοι των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών ασκούν τις αρμοδιότητες των προϊσταμένων Διευθύνσεων και Τμημάτων. Ωστόσο, η μέχρι προσφάτως υφιστάμενη διοικητική δομή της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας του Κράτους δημιούργησε νομικό κώλυμα στην αναγνώριση σχετικού επιδόματος θέσεως ευθύνης, καθόσον οι υπηρεσίες που συγκροτούσαν την Ιατροδικαστική Υπηρεσία του Κράτους δεν διέθεταν συγκεκριμένη οργανική διάρθρωση κατά τρόπο αντίστοιχο με τις υπηρεσίες του Δημοσίου (βλ. ΓνμΟλΝΣΚ 150/2020). Με το π.δ. 30/2025 «Οργανισμός του Υπουργείου Δικαιοσύνης» (Α' 52), έλαβε χώρα η διοικητική αναδιοργάνωση της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας του Κράτους, η οποία πλέον οργανώνεται σε Γενική Διεύθυνση, Διευθύνσεις και Τμήματα, με τις εν λόγω οργανικές μονάδες να υπάγονται τελικώς στον Υπηρεσιακό Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Κατά συνέπεια, καθίσταται αναγκαία η αναγνώριση του επιδόματος θέσεως ευθύνης για τους τα προϊσταμένους των επιμέρους οργανικών μονάδων που συγκροτούν την Ιατροδικαστική Υπηρεσία του Κράτους, σύμφωνα με τον Οργανισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης.</p>
<p>Άρθρο 59 Πρωτόκολλα ενεργειών της ιατροδικαστικής Υπηρεσίας του Κράτους και δυνατότητα ανάθεσης τοξικολογικών, ιστολογικών και παθολογοανατομικών εξετάσεων σε ιδιωτικά</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση συμπληρώνεται η εξουσιοδότηση στον Υπουργό Δικαιοσύνης και τον εκάστοτε τον συναρμόδιο Υπουργό προκειμένου να καθορίσουν με κοινή απόφασή τους το περιεχόμενο των πρωτοκόλλων ενεργειών για τη διαχείριση των περιπτώσεων μαζικών καταστροφών, εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, ενδοοικογενειακής βίας, εγκλημάτων με θύματα ανηλίκους, καλής και ασφαλούς λειτουργίας του νεκροτομείου και των εργαστηρίων, διαχείρισης άγνωστων και αζήτητων σορών, καθώς και για την εν γένει ιατροδικαστική διερεύνηση. Η ανάγκη έκδοσης κοινής υπουργικής απόφασης θεμελιώνεται στο γεγονός ότι, στις περιπτώσεις των προβλεπόμενων πρωτοκόλλων, καθίσταται αναγκαία η συμμετοχή και άρα ο συντονισμός</p>

**εργαστήρια -
Τροποποίηση
άρθρου 47 ν.
5172/2025 και
άρθρου 2 ν.
3772/2009**

υπηρεσιών που υπάγονται οργανωτικά και θεσμικά σε διαφορετικά Υπουργεία. Περαιτέρω, επέρχεται νομοτεχνική βελτίωση προκειμένου να επικαιροποιηθεί ο τίτλος του Κώδικα Δεοντολογίας που διέπει την άσκηση του ιατροδικαστικού έργου και υπογραμμίζεται ο χαρακτήρας αυτού ως «λειτουργήματος» που αποσκοπεί στην υποβοήθηση του έργου των διωκτικών και δικαστικών αρχών.

Έπειτα, με την παρ. 2 εισάγεται η δυνατότητα ανάθεσης της διενέργειας τοξικολογικής ανάλυσης ή και ιστολογικής – παθολογοανατομικής εξέτασης από ιδιωτικό εργαστήριο του εσωτερικού ή του εξωτερικού προς τον σκοπό της αξιοποίησης των αποτελεσμάτων για τις ανάγκες διενέργειας ιατροδικαστικής πραγματογνωμοσύνης στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας. Τη δεδομένη στιγμή και υπό το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, η διενέργεια τοξικολογικών αναλύσεων ή και ιστολογικών παθολογοανατομικών εξετάσεων δύναται να ανατεθεί σε δημόσιους φορείς και εργαστήρια, σύμφωνα με το άρθρο 184 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), την παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3772/2009 (Α' 112) και του έκτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 30 του ν. 4139/2013 (Α' 74). Παρά το γεγονός ότι οι ανωτέρω δημόσιοι φορείς και τα εργαστήρια διαθέτουν κατάλληλη υποδομή και στελέχωση για τη διαχείριση σημαντικού μέρους των υποθέσεων που καλούνται να διεκπεραιώσουν, εντούτοις, ολοένα και περισσότερο καθίσταται αναγκαία η διενέργεια ειδικών αναλύσεων και εξετάσεων τοξικολογικής ή και ιστολογικής – παθολογοανατομικής φύσης η οποία και προϋποθέτει όλως εξειδικευμένο εξοπλισμό αλλά και προσωπικό για την παραγωγή αξιόπιστων αποτελεσμάτων. Ακόμη και όταν ο δημόσιος φορέας και το εργαστήριο δεν απαιτείται να έχουν στη διάθεσή τους εξειδικευμένο εξοπλισμό και προσωπικό προκειμένου να διενεργήσει τη συγκεκριμένη τοξικολογική ανάλυση ή και την ιστολογική - παθολογοανατομική εξέταση, διαπιστώνεται αδυναμία έγκαιρης ολοκλήρωσης των σχετικών αναλύσεων και εξετάσεων, η οποία παρακωλύει την εξέλιξη της ποινικής διαδικασίας δημιουργώντας ακόμη και κίνδυνο παραγραφής των ποινικά διερευνώμενων πράξεων με τις οποίες οι πρώτες συνδέονται. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, απαιτείται η διεύρυνση του κύκλου των φορέων στους οποίους δύναται να ανατίθεται η διενέργεια τοξικολογικών αναλύσεων ή και ιστολογικών – παθολογοανατομικών εξετάσεων, με την προσθήκη της δυνατότητας ανάθεσής τους σε ιδιωτικά εργαστήρια του εσωτερικού αλλά και του εξωτερικού. Η εν λόγω δυνατότητα τελεί σε απόλυτη συμφωνία με το προβάδισμα των δημόσιων εργαστηρίων, καθόσον

	<p>στην προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι για τη συγκεκριμένη ανάθεση απαιτείται να λαμβάνεται υπόψη η δυνατότητα διενέργειας των κρίσιμων τοξικολογικών αναλύσεων ή και των ιστολογικών – παθολογοανατομικών εξετάσεων από τα δημόσια εργαστήρια. Περαιτέρω, η ανάθεση των ανωτέρω αναλύσεων και εξετάσεων σε ιδιώτες τελεί σε κανονιστική αρμονία με τις προβλέψεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας οι οποίες καθιερώνουν τη δυνατότητα ιδιωτών να διορίζονται πραγματογνώμονες, ανεξαρτήτως της συμπερίληψής τους στον πίνακα πραγματογνωμόνων (βλ. άρθρα 185 και 186 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας).</p> <p>Τέλος, ενόψει της ιδιομορφίας του αποδέκτη της παραγγελίας για τη διενέργεια των σχετικών αναλύσεων και εξετάσεων (ο οποίος δεν τυγχάνει φυσικό αλλά νομικό πρόσωπο και με συγκεκριμένη οργανωτική δομή), οι διατάξεις του Τρίτου Κεφαλαίου του Δεύτερου Βιβλίου του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας περί πραγματογνωμόνων εφαρμόζονται αναλογικά.</p>
<p>Άρθρο 60 Διενέργεια κτηνιατροδικαστικών πράξεων – Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 2 του ν. 3772/2009</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επεκτείνονται οι αρμοδιότητες των ιατροδικαστικών υπηρεσιών που υπάγονται στην Ιατροδικαστική Υπηρεσία του Κράτους, με την θέσπιση της αρμοδιότητας διενέργειας κτηνιατροδικαστικής διερεύνησης. Ήδη με τον ν. 4039/2012 (Α' 15), η κακοποίηση ζώων καθιερώθηκε ως ποινικά άδικη πράξη ενώ με τον ν. 4830/2021 (Α' 169) το θεσμικό πλαίσιο αναδιαρθρώθηκε και η ποινική απαξία των εν λόγω συμπεριφορών αναβαθμίστηκε. Για την αποτελεσματική ποινική διερεύνηση των σχετικών υποθέσεων απαιτείται η διενέργεια πράξεων που κατατείνουν στον εντοπισμό και την αξιολόγηση των αιτιών και των συνθηκών υπό τις οποίες προκλήθηκε η βλάβη ή ο θάνατος του ζώου, ζητήματα τα οποία αποτελούν αντικείμενο της κτηνιατροδικαστικής ως ειδικότερου κλάδου της ιατροδικαστικής επιστήμης. Ωστόσο, υπό το ισχύον νομικό πλαίσιο η διενέργεια κτηνιατροδικαστικών πράξεων και τελικά η αποτελεσματική απονομή της ποινικής δικαιοσύνης και η προστασία των ζώων καθίσταται ανέφικτη καθόσον δεν υφίσταται δημόσιος φορέας στην αρμοδιότητα του οποίου να ανήκει η διενέργεια των εν λόγω ιατροδικαστικών πράξεων ενώ παράλληλα, οι ανάγκες σε επίπεδο υποδομής για τη διενέργεια των εν λόγω πράξεων δεν επιτρέπουν τη διενέργειά τους από ιδιώτες πραγματογνώμονες, καθιστώντας πρακτικά ανεφάρμοστο το άρθρο 183 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας στη συγκεκριμένη κατηγορία ποινικών υποθέσεων. Συναφώς, προς τον σκοπό της ομαλής μετάβασης της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας του Κράτους στο νέο καθεστώς των αρμοδιοτήτων της, κρίνεται</p>

	<p>αναγκαία η ενίσχυση της συνεργασίας δια μέσου μνημονίων συνεργασίας με τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), το προσωπικό των οποίων διαθέτει τις ειδικές γνώσεις που απαιτούνται για την υποστήριξη του ιατροδικαστικού έργου όταν αυτό έχει ως υλικό αντικείμενο τα ζώα και όχι τον άνθρωπο. Κατά συνέπεια, η προτεινόμενη ρύθμιση διασφαλίζει την αποτελεσματική απονομή της ποινικής δικαιοσύνης επί υποθέσεων κακοποίησης ζώων μέσω της διασφάλισης της δυνατότητας διενέργειας κτηνιατροδικαστικής εξέτασης, υπό την αιγίδα της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας του Κράτους και των Α.Ε.Ι.</p>
<p>Άρθρο 61 Μισθολόγιο ιατρών παθολογοανατόμων του Υπουργείου Δικαιοσύνης – Προσθήκη άρθρου 58Α και τροποποίηση άρθρου 72 του ν. 4999/2022</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση οι υπάλληλοι του Κλάδου ΠΕ Ιατρών (ειδικότητας Παθολογοανατόμων) του Υπουργείου Δικαιοσύνης εντάσσονται στις ειδικές μισθολογικές διατάξεις που αφορούν τους υπόλοιπους ιατρούς του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) με ειδικότητα την παθολογοανατομία, όσον αφορά την μισθολογική κατάταξη και εξέλιξή τους και όσον αφορά τα παρεχόμενα επιδόματα. Υπό το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (και σε αντίθεση με τα όσα ισχύουν για τους παθολογοανατόμους που στελεχώνουν το Ε.Σ.Υ.) οι υπάλληλοι του Κλάδου ΠΕ Ιατρών (ειδικότητας Παθολογοανατόμων) του Υπουργείου Δικαιοσύνης υπάγονται στο μισθολογικό καθεστώς του ενιαίου μισθολογίου (ν. 4354/2015, Α' 176). Η εν λόγω διαφοροποίηση στην μισθολογική αντιμετώπιση των δύο κατηγοριών υπαλλήλων του Κλάδου ΠΕ Ιατρών (ειδικότητας Παθολογοανατόμων) δεν παρίσταται δικαιολογημένη υπό το πρίσμα της αρχής της ίσης μεταχείρισης καθόσον το έργο και οι συνθήκες υπό τις οποίες καλούνται να το παράσχουν οι ανωτέρω υπάλληλοι προσομοιάζουν με εκείνες που ισχύουν για τους παθολογοανατόμους που στελεχώνουν το Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.). Υπό το πρίσμα της ίδιας αρχής, η μισθολογική αντιμετώπιση των υπαλλήλων του Κλάδου ΠΕ Ιατρών (ειδικότητας Παθολογοανατόμων) του Υπουργείου Δικαιοσύνης απαιτείται να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες της ιατροδικαστικής υπηρεσίας στην οποία και εντάσσονται οργανικά. Μέσω της καθιέρωσης ειδικών μισθολογικών ρυθμίσεων που ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες συνθήκες της απασχόλησής τους αποκαθίσταται η μισθολογική ανισότητα που είχε διαμορφωθεί με την ένταξη των υπαλλήλων του Κλάδου ΠΕ Ιατρών (ειδικότητας Παθολογοανατόμων) του Υπουργείου Δικαιοσύνης στις ρυθμίσεις του ενιαίου μισθολογίου.</p>
<p>Άρθρο 62 Απαρτία Γενικής Συνέλευσης</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εξορθολογίζονται οι προϋποθέσεις επίτευξης απαρτίας της Γενικής Συνέλευσης των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων, με σκοπό τη διασφάλιση της</p>

<p>Συμβολαιογραφικώ ν Συλλόγων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 105 ν. 2830/2000</p>	<p>απρόσκοπτης λειτουργίας τους και της αντιπροσωπευτικότητας κατά τη λήψη αποφάσεων που αφορούν την άσκηση του συμβολαιογραφικού λειτουργήματος. Η ρύθμιση λαμβάνει υπόψη ότι ο συμβολαιογράφος αποτελεί, κατά το Σύνταγμα και τη νομολογία του Συμβούλιο της Επικρατείας, άμισθο δημόσιο λειτουργό, ο οποίος ασκεί δημόσια εξουσία και επιτελεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, οιονεί δικαιοδοτικά καθήκοντα.</p>
<p>Άρθρο 63 Εξορθολογισμός προϋποθέσεων συμμετοχής στον διαγωνισμό για την πλήρωση κενών θέσεων δικαστικών επιμελητών - Αντικατάσταση περ. β) παρ. 2 άρθρου 3 Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών</p>	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση επέρχεται εξορθολογισμός των προϋποθέσεων συμμετοχής στο διαγωνισμό για την πλήρωση κενών θέσεων δικαστικών επιμελητών, προβλέπεται η δυνατότητα επικύρωσης αντιγράφων από τον δικαστικό επιμελητή, ενώ καθιερώνεται η ψηφιακή τήρηση των βιβλίων επιδόσεων και εκθέσεων.</p> <p>Ειδικότερα, τροποποιείται το άρθρο 3 του Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών (ν. 2318/1995, Α' 126), προκειμένου οι διατάξεις του Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών να εναρμονιστούν με την Οδηγία (ΕΚ) 98/5 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Φεβρουαρίου 1998 για τη διευκόλυνση της μόνιμης άσκησης του δικηγορικού επαγγέλματος σε κράτος μέλος διάφορο εκείνου στο οποίο αποκτήθηκε ο επαγγελματικός τίτλος (L 77 της 14ης.3.1998) και την Οδηγία (ΕΚ) 2005/36 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων (L 255 της 30ης.9.2005), απηχώντας παράλληλα τις παραδοχές της σκέψης 15 της υπ' αρ. 178/2023 απόφασης της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Στην απόφαση αυτή της Ολομέλειας επήλθε αναγνώριση της «επαγγελματικής ισοδυναμίας», δηλαδή η αναγνώριση από το Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων (ΣΑΕΠ), ως αρμόδια ελληνική αρχή ότι ο χορηγηθείς από άλλο κράτος-μέλος τίτλος είναι ισοδύναμος, ως προς την κατ' αρχήν ικανότητα άσκησης από τον κάτοχο του συγκεκριμένης επαγγελματικής δραστηριότητας, με τίτλους του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, παρέχοντες την αντίστοιχη ικανότητα, δεν αποτελεί και αναγνώριση της ακαδημαϊκής αξίας του τίτλου, αλλά απλώς παρέχει στον κάτοχο του τίτλου που έχει αναγνωρισθεί από το ΣΑΕΠ «την δυνατότητα να αποκτήσει στην Ελλάδα πρόσβαση και να ασκήσει συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα» με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις υπό τους οποίους δύνανται να ασκήσουν τη δραστηριότητα αυτή οι κάτοχοι «συγκρίσιμων τίτλων του ημεδαπού εκπαιδευτικού συστήματος». Τέλος συμμορφώνεται με την υπ' αρ. 3/2023 γνωμοδότηση της Πλήρους Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία</p>

	<p>έκρινε ότι η διοίκηση οφείλει να διορίσει ως δικαστική επιμελήτρια, παρά την έλλειψη της αναγνώρισης της ακαδημαϊκής ισοδυναμίας του πτυχίου Νομικής του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, επιτυχούσα που είχε την ιδιότητα του δικηγόρου δικηγορικού συλλόγου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εγγεγραμμένης στον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών.</p>
<p>Άρθρο 64 Επικύρωση αντιγράφων από τον δικαστικό επιμελητή - Τροποποίηση άρθρου 22 Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επέρχεται τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 22 του Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών διευκρινίζοντας ότι ο δικαστικός επιμελητής εκδίδει και επικυρώνει αντίγραφα από τα πρωτότυπα έγγραφα που ο ίδιος συντάσσει ή τηρεί. Τα αντίγραφα αυτά έχουν την ίδια ισχύ με τα πρωτότυπα. Επίσης, δικαιούται να εκδίδει και επικυρώνει αντίγραφα των εγγράφων και τίτλων, που βρίσκονται στα χέρια του με ανάθεση εντολής, καθώς και έγγραφα ή δικόγραφα που λαμβάνει στο ηλεκτρονικό του ταχυδρομείο με εντολή επίδοσης, τα οποία έχουν την ίδια ισχύ με τα έγγραφα αυτά.</p>
<p>Άρθρο 65 Ψηφιακή τήρηση των βιβλίων επιδόσεων και εκθέσεων - Τροποποίηση άρθρου 34 Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η τροποποίηση του άρθρου 34 του Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών, με την πρόβλεψη της δημιουργίας ενός κεντρικού πληροφοριακού συστήματος στο πλαίσιο του οποίου θα διατηρούνται σε ψηφιακή μορφή τα βιβλία επιδόσεων, οι ατελείς επιδόσεις και εκθέσεις των δικαστικών επιμελητών, υπό τη διαχείριση και τον έλεγχο της Ομοσπονδίας Δικαστικών Επιμελητών Ελλάδος, αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα του Κλάδου, που θα συνδράμει ουσιαστικά στην πρόοδο του ψηφιακού μετασχηματισμού της ελληνικής Δικαιοσύνης. Εξάλλου, η μετάβαση από το παραδοσιακό φυσικό βιβλίο σε ένα ασφαλές πληροφοριακό σύστημα διασφαλίζει την ακεραιότητα των διαδικαστικών πράξεων, ενισχύει την αποδεικτική τους δύναμη και επιταχύνει τη διαδικασία απονομής δικαιοσύνης.</p>
<p>Άρθρο 66 Επανακαθορισμός των τυπικών προσόντων για την πλήρωση των θέσεων του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων – Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 68 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων</p>	<p>Προκειμένου να στελεχωθεί αποτελεσματικά ο κλάδος ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων, διευρύνεται η δεξαμενή των υποψηφίων καθώς πέρα από πτυχιούχος νομικής είναι δυνατόν να καταλάβουν τις εν λόγω θέσεις πτυχιούχοι και πτυχιούχοι άλλων συναφών με τον κλάδο γνωστικών αντικειμένων χωρίς να απαιτείται να έχουν την ιδιότητα του δικαστικού υπαλλήλου, όπως συνέβαινε μέχρι σήμερα. Επίσης η αποδεικνυόμενη κατά το προσοντολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων γνώση χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή και η αντιστοίχως αποδεικνυόμενη πολύ καλή γνώση μιας ξένης γλώσσας τίθενται πλέον ως τυπικά προσόντα διορισμού χωρίς να απαιτείται η χρονοβόρος εξέταση των υποψηφίων σε αυτές.</p>

<p>Άρθρο 67 Αλλαγή του χρόνου διενέργειας του διαγωνισμού για την πλήρωση των θέσεων του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 69 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων</p>	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση δίνεται ευελιξία στο οικείο δικαστήριο, εισαγγελία ή γενική επιτροπεία για τον καθορισμό του χρόνου διεξαγωγής του διαγωνισμού.</p>
<p>Άρθρο 68 Αλλαγή της σύνθεσης της Επιτροπής του διαγωνισμού για την πλήρωση των θέσεων του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων - Τροποποίηση άρθρου 70 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων</p>	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση αφενός συγκροτούνται διαφορετικές Επιτροπές του Διαγωνισμού για κάθε δικαστήριο, εισαγγελία και γενική επιτροπεία και γίνεται πιο αποτελεσματική σύνθεσή τους καθώς απαρτίζονται από πρόσωπα που γνωρίζουν και ασχολούνται με το αντικείμενο του συγκεκριμένου κλάδου και, ως εκ τούτου, είναι κατάλληλα για να κρίνουν τις ικανότητες των υποψηφίων.</p>
<p>Άρθρο 69 Αλλαγή του τρόπου διεξαγωγής του διαγωνισμού για την πλήρωση των θέσεων του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων - Τροποποίηση άρθρου 71 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων</p>	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση καταργούνται οι γραπτές εξετάσεις στο δίκαιο, στην πολιτιστική διπλωματία και τις διεθνείς σχέσεις διότι κρίνονται αναποτελεσματικές για την επιλογή των δικαστικών υπαλλήλων του εν λόγω κλάδου των οποίων τα καθήκοντα μόνο εμμέσως σχετίζονται με τα εξεταζόμενα μαθήματα και αντικαθίστανται από δομημένη συνέντευξη κατά το πρότυπο του ν. 5078/2023 (Α' 211) έτσι ώστε τα μέλη της επιτροπής του διαγωνισμού να μπορέσουν να διαπιστώσουν εάν οι υποψήφιοι διαθέτουν τις απαιτούμενες γνώσεις και, κυρίως, τις δεξιότητες ώστε να ανταποκριθούν στις πολυσύνθετες και ιδιαίτερες απαιτήσεις των καθηκόντων τους.</p>
<p>Άρθρο 70 Απευθείας διορισμός των δικαστικών υπαλλήλων του</p>	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση προσαρμόζονται οι διατάξεις για τον διορισμό των επιτυχόντων σε κάθε διαγωνισμό, με δεδομένο ότι πλέον διενεργούνται ξεχωριστές εξετάσεις για κάθε δικαστήριο, εισαγγελία και γενική επιτροπεία,</p>

<p>Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων - Τροποποίηση άρθρου 72 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων</p>	
<p>Άρθρο 71 Ειδικές ρυθμίσεις για την άσκηση ιδιωτικού έργου από τους δικαστικούς υπαλλήλους του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 118 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων</p>	<p>Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην αποτελεσματική στελέχωση του κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων λαμβάνοντας υπόψιν το γεγονός ότι οι ικανότεροι υποψήφιοι ασκούν ήδη ιδιωτικό έργο, ως δημοσιογράφοι ή υπεύθυνοι δημοσίων σχέσεων. Για τον λόγο αυτό, δίνεται η δυνατότητα στους υπαλλήλους του κλάδου αυτού να ασκήσουν ιδιωτικό έργο εφόσον οι άμεσοι συνεργάτες τους κρίνουν ότι αυτό δεν θα προκαλέσει σύγκρουση συμφερόντων και δεν θα επηρεάσει την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων τους.</p>
<p>Άρθρο 72 Καταργούμενες διατάξεις</p>	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπονται οι καταργούμενες διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου. Συγκεκριμένα, με δεδομένη τη συνολική τροποποίηση της διαδικασίας επιλογής των δικαστικών υπαλλήλων του κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων, τα πρόσωπα αυτά διαθέτουν ήδη τις απαραίτητες ικανότητες για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων τους ενώ στα οικεία δικαστήρια, εισαγγελίες και γενικές επιτροπείες υπάρχουν οργανωμένες ομάδες που είναι επιφορτισμένες με την άσκηση αυτών των αρμοδιοτήτων. Συνεπώς, κρίνεται σκόπιμη η άμεση ένταξη των νέων δικαστικών υπαλλήλων στις ως άνω ομάδες προκειμένου να καλυφθούν οι διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες τους σε προσωπικό και να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία τους.</p>
<p>Άρθρο 73 Βασικοί διδάσκοντες και αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών</p>	<p>Με την προτεινόμενες διατάξεις επιδιώκεται η τροποποίηση των παρ. 1 και 3 του άρθρου 27 του ν. 4871/2021, όσον αφορά τους λοιπούς, εκτός από τον οικείο Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης, βασικούς διδάσκοντες των τριών κατευθύνσεων (Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, Εισαγγελέων, Διοικητικής Δικαιοσύνης) των εκπαιδευόμενων της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών λειτουργών.</p>

<p>Λειτουργιών κατά το πρώτο στάδιο κατάρτισης - Τροποποίηση άρθρου 27 ν. 4871/2021</p>	<p>Ειδικότερα, προτείνεται:</p> <p>(α) να μειωθούν οι ελάχιστες ημέρες διδασκαλίας των βασικών διδασκόντων από δέκα (10) σε επτά (7) για κάθε τμήμα της ίδιας κατεύθυνσης,</p> <p>(β) να αρθεί ο περιορισμός ως προς τον αριθμό των διδασκόντων αυτών σε έξι (6) μόνο ανά κατεύθυνση και</p> <p>(γ) να επιτρέπεται, όλως εξαιρετικώς, η ανάληψη από βασικό διδάσκοντα της διδασκαλίας ενός μαθήματος, αντί κατ' ελάχιστον δύο, όπως προβλέπεται από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.</p> <p>Οι προτεινόμενες αυτές ρυθμίσεις παρίστανται αναγκαίες, ώστε να καταστεί πιο ευέλικτη η εκπαιδευτική διαδικασία της Σχολής, λαμβανομένης υπόψη και της κατάργησης, με το άρθρο 9 του ν. 5197/2025 (Α' 76), της μειωμένης χρέωσης που δικαιούνταν οι βασικοί διδάσκοντες από τα δικαστήρια στα οποία υπηρετούν, κατάργηση που προάγει μεν την εύρυθμη λειτουργία των δικαστηρίων, συγχρόνως, όμως, δημιουργεί δυσλειτουργία στην κατάρτιση και ομαλή εκτέλεση των προγραμμάτων σπουδών. Οι προτεινόμενες διατάξεις, επομένως, αποβλέπουν στο να μην στερούνται οι εκπαιδευόμενοι τους πλέον κατάλληλους, έμπειρους και αξιόλογους διδάσκοντες - δικαστικούς λειτουργούς.</p>
<p>Άρθρο 74 Διοικητικό προσωπικό και οργανικές μονάδες - Τροποποίηση άρθρου 51 ν. 4871/2021</p>	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιχειρείται να επιλυθεί το χρόνιο πρόβλημα καλύψεως των αναγκών της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών με μόνιμο προσωπικό ειδικότητας οδηγού. Είναι γνωστή η δυσκολία που αντιμετωπίζουν όλοι οι δημόσιοι φορείς για την κάλυψη των οργανικών θέσεων της συγκεκριμένης ειδικότητας. Δεδομένου δε ότι το πρόσωπο που θα καταλάβει τη θέση του οδηγού της Σχολής απαιτείται να παρέχει εχέγγυα εμπιστοσύνης και αξιοπιστίας αφού ορίζεται υπεύθυνο για την ασφαλή μετακίνηση ανώτατων δικαστικών λειτουργιών και τη συντήρηση του υπηρεσιακού οχήματος, προτείνεται, κατ' αντικατάσταση της ισχύουσας παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 4871/2021, η μετατροπή της μίας θέσης ΔΕ Οδηγού σε θέση υπαλλήλου με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου που θα προσλαμβάνεται για όσο χρόνο θα διαρκεί η θητεία του εκάστοτε Γενικού Διευθυντή. Παράλληλα διατηρείται η δυνατότητα κάλυψης της θέσης αυτής και με απόσπαση κατά τα προβλεπόμενα στις παρ. 4 και 7 του ίδιου άρθρου 51 του ν. 4871/2021. Παράλληλα, προβλέπονται οι οργανικές μονάδες της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών, στις οποίες περιλαμβάνεται και το Τμήμα Εφαρμογής Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Με δεδομένο ότι στις 30.6.2026 περατώθηκε ο κύκλος των</p>

	<p>εντεταγμένων στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας έργων που υλοποιούνται από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών με συνέπεια να εκλείψει ο λόγος για τον οποίον προβλέφθηκε το εν λόγω Τμήμα, προτείνεται με την παρ. 2 η επέκταση της εξουσιοδότησης που, με την παρ. 3 του άρθρου 51 του ν. 4871/2021, ήδη παρέχεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Σχολής, ώστε να μπορεί το ανώτατο αυτό όργανο διοίκησης με απόφασή του να προβαίνει στην αναδιάρθρωση των οργανικών μονάδων της Σχολής, με στόχο την εξυπηρέτηση των εκάστοτε αναγκών της, χωρίς να απαιτείται κάθε φορά η τροποποίηση του ως άνω νόμου.</p>
<p>Άρθρο 75 Προστασία ανηλίκων κατά τη χρήση επιγραμμικών υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης – Προσθήκη περ. ζ) στο άρθρο 2 του ν. 5099/2024</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επεκτείνεται το αντικείμενο του ν. 5099/2024 ώστε να περιλαμβάνει ρητώς και την προστασία των ανηλίκων κατά τη χρήση επιγραμμικών υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης μέσω της θέσπισης ελάχιστου ορίου ηλικίας πρόσβασης στις υπηρεσίες αυτές. Η προσθήκη αυτή καθιστά σαφές ότι η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πλέον αυτοτελή σκοπό του νόμου και εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 (εφεξής: «Digital Services Act» ή «DSA»), ιδίως του άρθρου 28 αυτού περί προστασίας των ανηλίκων. Η διάταξη δεν εισάγει νέες υποχρεώσεις πέραν όσων προβλέπονται από τον DSA. Αντιθέτως, καθορίζει σε εθνικό επίπεδο το ελάχιστο όριο ηλικίας πρόσβασης, το οποίο οι πάροχοι λαμβάνουν υπόψη κατά την εφαρμογή των κατάλληλων και αναλογικών μέτρων προστασίας που ήδη προβλέπει το ενωσιακό δίκαιο. Με την προτεινόμενη αυτή προσθήκη της παρ. ζ) στο άρθρο 2 του ν. 5099/2024, τίθεται το νομικό έρεισμα για την θεσμοθέτηση του συνεκτικού πλαισίου προστασίας των ανηλίκων κατά τη χρήση επιγραμμικών υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης, όπως αυτό αποτυπώνεται στο Κεφάλαιο Α΄ του παρόντος Μέρους.</p>
<p>Άρθρο 76 Θέσπιση ορίου ηλικίας για τη χρήση επιγραμμικών υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης – Προσθήκη άρθρου 4Α στον ν. 5099/2024</p>	<p>Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις θεσπίζεται ελάχιστο όριο ηλικίας δεκαπέντε (15) ετών για την πρόσβαση σε επιγραμμικές υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης. Η ρύθμιση αποσκοπεί στη μείωση της έκθεσης των μικρότερων ανηλίκων στους κινδύνους που συνδέονται με τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, όπως ο εθισμός και η διατάραξη της ψυχικής υγείας. Η διάταξη εφαρμόζεται τεχνολογικά ουδέτερα και δεν επιβάλλει συγκεκριμένη μέθοδο επαλήθευσης ηλικίας. Οι πάροχοι δύνανται να χρησιμοποιούν οποιοδήποτε σύστημα επαλήθευσης ηλικίας πληροί τις απαιτήσεις αποτελεσματικότητας, αξιοπιστίας, αναλογικότητας, ελαχιστοποίησης δεδομένων και προστασίας της ιδιωτικής ζωής, σύμφωνα με το άρθρο 28 του DSA και τις σχετικές Κατευθυντήριες Γραμμές</p>

	<p>της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στο πλαίσιο αυτό, εφαρμογές όπως το «Kids.gov.gr Wallet» και το «Gov.gr Wallet» αποτελούν ενδεδειγμένα παραδείγματα μηχανισμών επαλήθευσης ηλικίας που μπορούν να αξιοποιηθούν στην ελληνική έννομη τάξη. Η διάταξη δεν επιβάλλει τη χρήση των συγκεκριμένων εφαρμογών ούτε αποκλείει άλλες ισοδύναμες λύσεις, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές είναι συμβατές με τις σχετικές ευρωπαϊκές τεχνικές προδιαγραφές, το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαλήθευσης ηλικίας και το European Digital Identity Wallet (EUDI Wallet).</p> <p>Έπειτα, διευκρινίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 4Α του ν. 5099/2024 πως για τους σκοπούς εφαρμογής της ρύθμισης, ως ημερομηνία γέννησης όλων των προσώπων που έχουν γεννηθεί εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους θεωρείται η 1η Ιανουαρίου. Η επιλογή αυτή αποτρέπει τη διαφορετική μεταχείριση ανηλίκων της ίδιας ηλικιακής ομάδας και σχολικής τάξης, διευκολύνει την πρακτική εφαρμογή των μηχανισμών επαλήθευσης ηλικίας και ενισχύει την ασφάλεια δικαίου για τους χρήστες, τους γονείς και τους παρόχους υπηρεσιών.</p>
<p>Άρθρο 77 Ορισμός αρμόδιων αρχών – Προσθήκη παρ. 2 στο άρθρο 5 του ν. 5099/2024</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση του άρθρου 77 προστίθεται νέα παρ. 2 στο άρθρο 5 του ν. 5099/2024, προκειμένου να ορισθεί ρητώς ότι οι ήδη προβλεπόμενες στην παρ. 1 αρμόδιες αρχές είναι αρμόδιες και για την εποπτεία της εφαρμογής του νέου άρθρου 4Α του ν. 5099/2024, όπως αυτό εισάγεται με το άρθρο 76 του παρόντος. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι οι αρχές αυτές ασκούν, τις εξουσίες της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 5099/2024, διασφαλίζοντας έτσι ότι τη συνοχή του θεσμικού συστήματος εποπτείας του ν. 5099/2024.</p> <p>Με άλλα λόγια, η διάταξη δεν θεσπίζει νέο μηχανισμό εποπτείας ούτε νέο σύστημα επιβολής διοικητικών κυρώσεων, αλλά επεκτείνει τις αρμοδιότητες των ήδη αρμόδιων εθνικών αρχών [Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ) και Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ)] ώστε να καλύπτουν και την εφαρμογή του νέου πλαισίου.</p> <p>Δεν αμφισβητείται σαφώς πως η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ), διατηρεί τις αρμοδιότητές της ως Συντονιστής Ψηφιακών Υπηρεσιών που απορρέουν ήδη από τον ν. 5099/2024, για το σύνολο του νόμου.</p> <p>Διευκρινίζεται πως η εποπτεία και η επιβολή των προβλεπόμενων μέτρων πραγματοποιούνται σύμφωνα με τον DSA. Ειδικότερα, όταν πρόκειται για πάροχο επιγραμμικής υπηρεσίας κοινωνικής δικτύωσης εγκατεστημένο στην Ελλάδα, η διαπίστωση παράβασης του άρθρου 4Α του ν. 5099/2024 εξετάζεται από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές και, κατά</p>

	<p>περίπτωση, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης ή η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ασκούν τις προβλεπόμενες εποπτικές και κυρωτικές αρμοδιότητες. Εφόσον, όμως, ο πάροχος είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος μέλος, η καταγγελία μπορεί να υποβληθεί στην Ελλάδα, ο δε Συντονιστής Ψηφιακών Υπηρεσιών εξετάζει τη χώρα εγκατάστασης του παρόχου και, εφόσον αυτή δεν είναι η Ελλάδα, διαβιβάζει την υπόθεση στον αρμόδιο Συντονιστή Ψηφιακών Υπηρεσιών (Digital Services Coordinator) του κράτους εγκατάστασης, ο οποίος είναι αρμόδιος για τη διερεύνηση της υπόθεσης και την επιβολή των προβλεπόμενων μέτρων και κυρώσεων. Προκειμένου για Πολύ Μεγάλες Επιγραμμικές Πλατφόρμες (Very Large Online Platforms – VLOPs), όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ήδη κινήσει διαδικασία σύμφωνα με το Κεφάλαιο IV του DSA, η εποπτεία και η επιβολή κυρώσεων ασκούνται από την ίδια την Επιτροπή. Σε αντίθετη περίπτωση, αρμόδιο παραμένει το κράτος μέλος εγκατάστασης του παρόχου, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό. Κατά συνέπεια, η προτεινόμενη διάταξη δεν εισάγει αυτοτελές εθνικό καθεστώς επιβολής κυρώσεων ούτε προβλέπει νέα διοικητικά πρόστιμα, αλλά εντάσσεται στο ήδη ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο εποπτείας και επιβολής του DSA και του ν. 5099/2024.</p>
<p>Άρθρο 78 Ενίσχυση προστασίας ανήλικων καταναλωτών - Αναμόρφωση σύνθεσης Επιτροπής Προστασίας Ψυχικής Υγείας των Ανήλικων Καταναλωτών - Τροποποίηση άρθρου 7α ν. 2251/1994</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την οποία τροποποιείται το άρθρο 7α του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί ειδικών διατάξεων για την προστασία των ανήλικων καταναλωτών, επιδιώκεται η επικαιροποίηση του άρθρου 7α του ν. 2251/1994 (Α' 191), τόσο ως προς τον τίτλο όσο και ως προς τη σύνθεση και τον τρόπο συγκρότησης της αρμόδιας Επιτροπής.</p> <p>Η προσθήκη της φράσης «ψυχικής υγείας» στον τίτλο του άρθρου αντικατοπτρίζει μια ουσιαστική επιλογή του νομοθέτη να αναδείξει ρητά τη διάσταση της ψυχικής υγείας ως αυτοτελή και κεντρική παράμετρο της προστασίας των ανήλικων καταναλωτών. Η ψυχική υγεία των ανήλικων αποτελεί αναγνωρισμένη προτεραιότητα τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και η ρητή κατοχύρωσή της στον τίτλο του άρθρου ενισχύει την κανονιστική σαφήνεια, διευρύνει το ερμηνευτικό πλαίσιο των επιμέρους απαγορεύσεων και υπογραμμίζει την βαρύτητα που αποδίδει ο νόμος στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών.</p> <p>Περαιτέρω, επιδιώκεται η επικαιροποίηση των συμμετεχόντων φορέων και του τρόπου συγκρότησης της</p>

	<p>Επιτροπής Προστασίας Ψυχικής Υγείας των Ανήλικων Καταναλωτών του άρθρου 7α του ν. 2251/1994.</p> <p>Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, και αποτελείται από εκπροσώπους δημόσιων φορέων, ανεξάρτητων αρχών, ακαδημαϊκών με εξειδικευμένες γνώσεις σε θέματα ψυχιατρικής και ψυχολογίας του παιδιού και του εφήβου ή κοινωνιολογίας, ενώσεων καταναλωτών και εκπροσώπων της αγοράς, καλύπτοντας διεπιστημονικά ζητήματα παιδοψυχολογίας, κοινωνιολογίας και επιχειρηματικών πρακτικών.</p> <p>Η επιλογή των εκπροσώπων των ενώσεων καταναλωτών γίνεται μέσω δημόσιας κλήρωσης, ενώ τα μέλη και οι αναπληρωτές τους ορίζονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών, χωρίς να απαιτείται η διαδικασία συγκρότησης μέσω του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτή και Αγοράς (Ε.Σ.Κ.Α.) γεγονός που συμβάλλει στην ταχύτερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία της Επιτροπής.</p> <p>Η συμμετοχή του Υπουργείου Οικογένειας και Κοινωνικής Συνοχής ενισχύει περαιτέρω τη διεπιστημονική και ολοκληρωμένη προσέγγιση της Επιτροπής, καθώς το Υπουργείο διαθέτει εξειδικευμένη γνώση και αρμοδιότητα για θέματα οικογένειας, παιδιών και κοινωνικής προστασίας. Η παρουσία εκπροσώπου του εξασφαλίζει ότι οι αποφάσεις και οι εισηγήσεις της Επιτροπής λαμβάνουν υπόψη τόσο τα κοινωνικά όσο και τα ψυχοκοινωνικά συμφέροντα των ανηλίκων, προάγοντας την πληρέστερη προστασία τους.</p>
<p>Άρθρο 79 Επιτάχυνση πειθαρχικής διαδικασίας μέσω αλλαγής του τρόπου κατανομής των πειθαρχικών υποθέσεων στα κλιμάκια - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 119B Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών</p>	<p>Με την ολοκλήρωση της εξάμηνης λειτουργίας του νέου Πειθαρχικού Συμβουλίου, με δεκαπενταμελή σύνθεση, επιχειρείται, ενόψει της λειτουργίας από την 1η.7.2026, του παραπάνω οργάνου με την εξηκονταμελή, πλήρη, σύνθεσή του, η εισαγωγή σημειακών τροποποιήσεων σε διαδικαστικά κυρίως ζητήματα. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη ρύθμιση καταργείται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 119B του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26) που προβλέπει την καθ' ύλη κατανομή των υποθέσεων στα κλιμάκια, για λόγους ταχύτητας και απλούστευσης της διαδικασίας.</p>

<p>Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.</p>	
<p>Άρθρο 80 Κατανομή πειθαρχικών υποθέσεων στα κλιμάκια με βάση τη σειρά εισαγωγής - Ενιαία κρίση επί συναφών υποθέσεων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 119Δ Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.</p>	<p>Στο ίδιο πλαίσιο των βελτιωτικών τροποποιήσεων στο άρθρο 119 Β του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α΄ 26), με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται και το άρθρο 119Δ του ίδιου νόμου και προβλέπεται ότι η κατανομή των πειθαρχικών υποθέσεων στα επιμέρους Κλιμάκια γίνεται πλέον κατά τη σειρά εισαγωγής αυτών στο Πειθαρχικό Συμβούλιο. Με τον τρόπο αυτό επιταχύνεται και απλουστεύεται η διαδικασία χρέωσης ενώ διασφαλίζονται έτι περαιτέρω οι αρχές της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας, ενόψει του τυχαίου και αντικειμενικού χαρακτήρα του εισαγόμενου κριτηρίου.</p>
<p>Άρθρο 81 Πλασματική κοινοποίηση - Τροποποίηση άρθρου 138 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εξορθολογίζεται η προθεσμία εντός της οποίας θεωρείται ότι έχει συντελεστεί η πλασματική ηλεκτρονική επίδοση του άρθρου 138 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α΄ 26).</p>
<p>Άρθρο 82 Ανάθεση εκκρεμών υποθέσεων στα κλιμάκια του άρθρου 119Α του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται μεταβατική διάταξη για την ανακατανομή από 1η.7.2026 στα Κλιμάκια του Πειθαρχικού Συμβουλίου του άρθρου 119Α του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., των πειθαρχικών υποθέσεων που ανατέθηκαν ή θα ανατεθούν στα Κλιμάκια του Πειθαρχικού Συμβουλίου του άρθρου 66 του ν. 5225/2025, μέχρι τις 30η.6.2026 (οπότε και λήγει η θητεία των μελών του τελευταίου) όμως δεν έχει εκδοθεί, μέχρι τον χρόνο αυτό, οριστική απόφαση επί των ανατεθεισών υποθέσεων.</p>

<p>Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. – Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 66 του ν. 5225/2025</p>	
<p>Άρθρο 83 Επιτροπή Αξιολόγησης Ποιότητας της Νομοπαρασκευαστι- κής Διαδικασίας - Τροποποίηση παρ. 4 και περ. (α) παρ. 6 άρθρου 64 ν. 4622/2019</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αυξάνεται ο αριθμός των τακτικών μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης Ποιότητας της Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας από δώδεκα (12) σε δεκατρία (13) και ενισχύεται η συμμετοχή νομικών επιστημόνων στη σύνθεσή της, με την αύξηση των μελών της κατηγορίας αυτής από τρία (3) σε τέσσερα (4). Σκοπός της ρύθμισης είναι η ενίσχυση της επιστημονικής υποστήριξης του έργου της Επιτροπής και της αποτελεσματικότητας της αξιολόγησης της ποιότητας της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας, μέσω της διεύρυνσης της νομικής εκπροσώπησης στη σύνθεσή της.</p>
<p>Άρθρο 84 Μίσθωση ακινήτου λόγω επέκτασης εγκατάστασης στεγαζόμενης δημόσιας υπηρεσίας και δυνατότητα ανανέωσης μίσθωσης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 3 ν. 3130/2003</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3130/2003 (Α' 76), περί τρόπων διενέργειας μισθώσεων.</p> <p>Ως προς την τροποποίηση της περ. ε) της παρ. 2, επισημαίνεται ότι, στην πράξη έχουν ανακύψει περιπτώσεις δημόσιων υπηρεσιών, οι οποίες επιθυμούν να επεκτείνουν την υφιστάμενη εγκατάστασή τους σε λοιπούς χώρους του ακινήτου που ήδη χρησιμοποιούν ή σε χώρους παρακείμενου ακινήτου, με σκοπό την ορθολογικότερη κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών τους, αξιοποιώντας το ευέλικτο πλαίσιο που παρέχει ο ν. 3130/2003 για την κατ'εξαίρεση σύναψη σύμβασης μίσθωσης χωρίς δημοπρασία. Σήμερα, η δυνατότητα αυτή περιορίζεται μόνο στις περιπτώσεις που η υφιστάμενη σχέση χρήσης του ακινήτου είναι σύμβαση μίσθωσης. Για την ταυτότητα του λόγου και προκειμένου να αντιμετωπίζονται ομοιόμορφα περιπτώσεις που εξυπηρετούν τον ίδιο λειτουργικό σκοπό, με την προτεινόμενη ρύθμιση επεκτείνεται η ανωτέρω δυνατότητα και στις περιπτώσεις που η υφιστάμενη σχέση χρήσης τους ακινήτου έχει τη μορφή παραχώρησης χρήσης.</p> <p>Ως προς την προσθήκη της περ. θ), με την προτεινόμενη ρύθμιση αντιμετωπίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η μίσθωση ακινήτου για τη στέγαση Δημόσιας Υπηρεσίας έχει λήξει και η υπηρεσία εξακολουθεί να χρησιμοποιεί το μίσθιο υπό καθεστώς σιωπηρής παράτασης, κατά την παρ. 2 του άρθρου 22 του ν. 3130/2003, χωρίς σταθερό συμβατικό πλαίσιο και χωρίς χρονικό ορίζοντα. Προς τούτο, με την προσθήκη περ. θ) στην παρ. 2 του άρθρου 3 παρέχεται η δυνατότητα ανανέωσης της μίσθωσης, με σύναψη νέας σύμβασης επί του</p>

	<p>ίδιου ακινήτου χωρίς δημοπρασία, εφόσον η παραμονή της υπηρεσίας στο ίδιο ακίνητο αποτελεί τη λειτουργικά και δημοσιονομικά προσφορότερη λύση, λαμβανομένων υπόψη των δαπανών και της διαταραχής που συνεπάγεται η μετεγκατάσταση. Η δυνατότητα αυτή τελεί υπό αυστηρές εγγυήσεις: γνωμοδότηση της Επιτροπής Στέγασης, ανώτατη διάρκεια έξι (6) ετών και ρητός αποκλεισμός νέας ανανέωσης, ώστε η εξαίρεση να μην καταστεί μηχανισμός παράκαμψης του κανόνα της δημοπρασίας.</p>
<p>Άρθρο 85 Διάρκεια μισθώσεων ακινήτων για τη στέγαση και την κάλυψη λειτουργικών αναγκών των δημοσίων υπηρεσιών - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 3130/2003</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 4 του ν. 3130/2003 (Α΄ 76), περί διάρκειας μισθώσεων, ώστε να επέλθει η αναγκαία παρεπόμενη, έπειτα από την προσθήκη περ. θ) στην παρ. 2 του άρθρου 3 του νόμου αυτού, προσαρμογή του άρθρου 4, με την προσθήκη της περ. θ) στις εξαιρέσεις από τη γενική δωδεκαετή διάρκεια των μισθώσεων.</p>
<p>Άρθρο 86 Διοίκηση του Φορέα Αξιοποίησης Ακινήτων Ενόπλων Δυνάμεων - Τροποποίηση περ. δ) παρ. 1 άρθρου 17 ν. 5223/2025</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 5223/2025 (Α΄ 137) και διαγράφεται η προϋπόθεση της πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης για τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του «Φορέα Αξιοποίησης Ακινήτων Ενόπλων Δυνάμεων» (Φ.Α.Α.Ε.Δ.) που επιλέγονται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας. Η απαίτηση πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης δεν συνδέεται με την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων των συγκεκριμένων μελών του διοικητικού συμβουλίου, δυσχεραίνει την προσέλκυση προσώπων υψηλής κατάρτισης και εμπειρίας και δεν εξυπηρετεί λόγο δημοσίου συμφέροντος. Η ρύθμιση αποσκοπεί στην παροχή μεγαλύτερης ευελιξίας κατά τη στελέχωση του διοικητικού συμβουλίου του Φ.Α.Α.Ε.Δ. και στη διεύρυνση του κύκλου των προσώπων που μπορούν να επιλεγούν ως μέλη του, προκειμένου να αξιοποιείται εξειδικευμένη γνώση και εμπειρία προς όφελος της αποτελεσματικότερης λειτουργίας του Φ.Α.Α.Ε.Δ.</p> <p>Τα μέλη της περ. δ) μπορεί να προέρχονται τόσο από τον δημόσιο όσο και τον ιδιωτικό τομέα, δεν καθίστανται υπαλληλικό προσωπικό του Φ.Α.Α.Ε.Δ. και η συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου δεν μπορεί να συνιστά πλήρη και αποκλειστική τους απασχόληση σε αυτόν. Επομένως, υπάλληλος του δημοσίου που επιλέγεται για τη</p>

	<p>θέση αυτή δεν απομακρύνεται από την οργανική του θέση και συνεχίζει να ασκεί τα καθήκοντά που συνδέονται με την τελευταία, απουσιάζοντας μόνο κατά τις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου του Φ.Α.Α.Ε.Δ..</p>
<p>Άρθρο 87 Επιλογή διοίκησης της ανώνυμης εταιρείας «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ανώνυμη Βιομηχανική Εμπορική Εταιρεία» (Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.)</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εξαιρείται η εταιρεία «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ανώνυμη Βιομηχανική Εμπορική Εταιρεία» (ΕΑΣ ΑΒΕΕ) από το πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α΄ του ν. 5062/2023 ως προς τη διαδικασία επιλογής της διοίκησης της. Η προτεινόμενη εξαίρεση δικαιολογείται από τον ιδιαίτερο χαρακτήρα και τη στρατηγική σημασία της εταιρείας για την εθνική άμυνα και ασφάλεια της χώρας καθώς η τελευταία διαδραματίζει σημαίνοντα ρόλο στην εγχώρια αμυντική βιομηχανία, στην υποστήριξη και επάρκεια των Ενόπλων Δυνάμεων και στην υλοποίηση εθνικών και διεθνών αμυντικών προγραμμάτων. Για τον λόγο αυτό κρίνεται αναγκαίο η επιλογή της διοίκησης της Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε. να εξακολουθήσει να διέπεται από την ειδική διαδικασία του άρθρου 49Α του Κανονισμού της Βουλής των Ελλήνων (Α΄ 106), η οποία διασφαλίζει την απαιτούμενη ευελιξία, ταχύτητα και δυνατότητα αξιολόγησης εξειδικευμένων προσόντων και εμπειρίας, που σχετίζονται με τις ιδιαίτερες επιχειρησιακές και βιομηχανικές απαιτήσεις της εταιρείας και την απρόσκοπτη εκπλήρωση της αποστολής της.</p>
<p>Άρθρο 88 Νομική και δικαστική υποστήριξη της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 18 του ν. 5240/2025</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται παρ. 5 στο άρθρο 18 του ν. 5240/2025, (Α΄ 184), περί αυτοτελούς γραφείου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.). Με την ρύθμιση αυτή αποσαφηνίζεται και ρυθμίζεται με τρόπο ρητό, η αρμοδιότητα εν γένει νομικής καθώς και δικαστικής υποστήριξης της Υ.Π.Α., εκτός της Περιφέρειας Αττικής), σε συνάρτηση και με την εσωτερική λειτουργία και διάρθρωση των αρμοδιοτήτων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.</p>
<p>Άρθρο 89 Εξαίρεση από τους περιορισμούς προσλήψεων και υπηρεσιακών μεταβολών κατά την προεκλογική περίοδο για τις ανάγκες της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της</p>	<p>Με το άρθρο 89 εισάγεται ειδική εξαίρεση από τους περιορισμούς που ισχύουν κατά τις προεκλογικές περιόδους ως προς προσλήψεις και υπηρεσιακές μεταβολές, αποκλειστικά για το προσωπικό που προσλαμβάνεται ή του οποίου η υπηρεσιακή κατάσταση μεταβάλλεται για τις ανάγκες ανάληψης της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Ελλάδα.</p> <p>Ειδικότερα, με την παρ. 1 προστίθεται παρ. 5Α στο άρθρο 28 του ν. 2190/1994, ώστε οι περιορισμοί των παρ. 1 και 2 του άρθρου αυτού να μην καταλαμβάνουν το προσωπικό που</p>

<p>Ευρωπαϊκής Ένωσης – Προσθήκη παρ. 5Α στο άρθρο 28 του ν. 2190/1994 και περ. η) στο άρθρο 17 του ν. 3870/2010</p>	<p>συνδέεται με την προετοιμασία και υποστήριξη της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.</p> <p>Με την παρ. 2 προστίθεται αντίστοιχη εξαίρεση στο άρθρο 17 του ν. 3870/2010, προκειμένου η ίδια ρύθμιση να καλύπτει και τις περιπτώσεις προεκλογικών περιορισμών που συνδέονται με τις αυτοδιοικητικές εκλογές.</p> <p>Η ρύθμιση αποσκοπεί στη διασφάλιση της απρόσκοπτης και έγκαιρης διοικητικής προετοιμασίας της Ελληνικής Προεδρίας, η οποία αποτελεί σύνθετη υποχρέωση της χώρας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και απαιτεί την έγκαιρη στελέχωση, κινητικότητα και οργανωτική προσαρμογή των αρμόδιων υπηρεσιών. Η εξαίρεση είναι ειδική και οριοθετημένη, καθώς αφορά μόνο προσωπικό που συνδέεται με τις ανάγκες ανάληψης της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Ελλάδα.</p>
<p>Άρθρο 90 Ενίσχυση έδρας Ναυτιλιακού Ακολούθου Λονδίνου κατά το χρονικό διάστημα της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης</p>	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η προσωρινή ενίσχυση της Έδρας Ναυτιλιακού Ακολούθου Λονδίνου ενόψει της ανάληψης από την Ελλάδα της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2027.</p> <p>Η ανάληψη της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεπάγεται αυξημένες υποχρεώσεις συντονισμού, προετοιμασίας θέσεων, εκπροσώπησης και διαχείρισης σύνθετων τεχνικών και πολιτικών ζητημάτων στους διεθνείς οργανισμούς, μεταξύ των οποίων ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (International Maritime Organization - I.M.O.) κατέχει ιδιαίτερη σημασία για τη χώρα λόγω του μεγέθους της ελληνικής ναυτιλίας και της ενεργού συμμετοχής της στη διαμόρφωση της διεθνούς ναυτιλιακής πολιτικής.</p> <p>Η διάταξη προβλέπει τη δυνατότητα απόσπασης ενός επιπλέον Πλοιάρχου Λ.Σ.– ΕΛ.ΑΚΤ. στην Έδρα Ναυτιλιακού Ακολούθου Λονδίνου, πέραν της οργανικής της σύνθεσης, αποκλειστικά για την υποστήριξη του συντονισμού των θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στον I.M.O. Παράλληλα, παρέχεται η δυνατότητα παράτασης της απόσπασης των ήδη υπηρετούντων στελεχών, προκειμένου να εξασφαλιστεί η επιχειρησιακή συνέχεια και η αξιοποίηση της αποκτηθείσας εμπειρίας κατά την κρίσιμη περίοδο της Προεδρίας.</p>
<p>Άρθρο 91 Έναρξη ισχύος</p>	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος.</p>

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	-------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων					
		Μείωση δαπανών	X	X			
		Εξοικονόμηση χρόνου	X	X			
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα	X	X			
		Άλλο					
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	X	X			
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών	X	X			
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών					
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων	X	X			
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	--------------------------------

ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
--	--------------------------------------	------------------------------------	--	---------------

ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία					
		Υποδομή / εξοπλισμός	x				
		Προσλήψεις / κινητικότητα					
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκόμενων	x				
	Άλλο						
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης	x				
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση	x				
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση					
Άλλο							

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

--

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	----------------------------------

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ	
		Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου					
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους					
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων					
		Άλλο					

	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης					
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Δεν διαφαίνονται, γενικά, αβέβαιες παράμετροι που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την αποτελεσματική εφαρμογή των αξιολογούμενων ρυθμίσεων και την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων.

21.	Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών (ηλεκτρονική επισύναψη). Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης.

Ε. Έκθεση διαβούλευσης

22.	Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς	
☐	Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες	
☐	Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	

□	Διεθνής διαβούλευση	
---	---------------------	--

23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr (ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης)	
Επί των γενικών αρχών («επί της αρχής») της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	
Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	

Στ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	Άρθρα 5, 5Α, 9Α, 14, παρ. 1 του άρθρου 20, 23, 24, οι παρ.1 και 3 του άρθρου 25, παρ. 2 άρθρου 26, 29 και οι παρ. 7 και 8 του άρθρου 103 του Συντάγματος	
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
☐	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	Άρθρα 2, 10 παρ. 3 ΣΕΕ, 288 ΣΛΕΕ, άρθρα 7, 8, 11, 47, 52 παρ. 1 Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ.
☐	Κανονισμός	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2131 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Οκτωβρίου 2023 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου, όσον αφορά την ψηφιακή ανταλλαγή πληροφοριών σε υποθέσεις τρομοκρατίας (ΕΕ L της 11ης.10.2023) ▪ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/794, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ) και την αντικατάσταση και κατάργηση των αποφάσεων του Συμβουλίου 2009/371/ΔΕΥ, 2009/934/ΔΕΥ, 2009/935/ΔΕΥ, 2009/936/ΔΕΥ και 2009/968/ΔΕΥ (ΕΕ L 135/53 της 24ης.5.2016). ▪ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 2022 σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες)
☐	Οδηγία	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1069 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Απριλίου 2024 (ΕΕ L 2024/1069 της 16ης.4.2024) ▪ Οδηγία (ΕΕ) 2023/2123 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Οκτωβρίου 2023 για την τροποποίηση της

		<p>απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου όσον αφορά την εναρμόνισή της με τους κανόνες της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ΕΕ L της 11ης.10.2023)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 119/89 της 4ης.5.2016) ▪ Οδηγία 98/5/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Φεβρουαρίου 1998 για τη διευκόλυνση της μόνιμης άσκησης του δικηγορικού επαγγέλματος σε κράτος μέλος διάφορο εκείνου στο οποίο αποκτήθηκε ο επαγγελματικός τίτλος (L 77 της 14ης.3.1998) ▪ Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (L 255 της 30ης.9.2005)
☐	Απόφαση	Απόφαση 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία όσον αφορά τα τρομοκρατικά αδικήματα (L 253/22 της 29ης.9.2005)
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
☐	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	Άρθρα 6, 8 και 10 της ΕΣΔΑ
☐	Διεθνείς συμβάσεις	Άρθρα 14 και 19 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα.

27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
	<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>	
☐	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	<p>Πολυμελές Πρωτοδικείο Λάρισας 123/2024, ΕφΑΔΠολΔ 2025, 544-554 κρίνοντας ότι με τις αγωγές SLAPP νοούνται οι αγωγές που ασκούνται κατά κανόνα από ισχυρές οντότητες για παράδειγμα από φυσικά πρόσωπα, ομάδες συμφερόντων που ασκούν πίεση, εταιρείες, πολιτικούς και κρατικά όργανα σε μια προσπάθεια να φιμωθεί ο διάλογος για κάποιο θέμα δημόσιου ενδιαφέροντος.</p> <p>Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας 178/2023, σκ. 15</p>
☐	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
	<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>	
☐	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	<p>ΔΕΕ, απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2024, Real Madrid Club de Fútbol, C-633/22, ECLI:EU:C:2024:843. Εν προκειμένω, το ΔΕΕ έκρινε ότι το εθνικό δικαστήριο που ασχολείται με το ζήτημα της αναγνώρισης και εκτέλεσης πρέπει να εξακριβώσει, εάν η αποζημίωση που επιδικάζεται με την αλλοδαπή απόφαση είναι προδήλως δυσανάλογη προς την βλάβη της φήμης των εμπλεκόμενων μερών και, ως εκ τούτου, ικανή να έχει αποτρεπτικό αποτέλεσμα για την άσκηση της ελευθερίας του τύπου στο κράτος μέλος, στο οποίο ζητείται η αναγνώριση και εκτέλεση.</p>
☐	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	<p>Το ΕΔΔΑ στην απόφασή του ΟΟΟ Memo κατά Ρωσίας, 2840/10, ECLI:CE:ECHR:2022:0315JUD000284010 (15 Μαρτίου 2022) αναφέρθηκε για πρώτη φορά στις αγωγές SLAPP. Συγκεκριμένα, έδωσε έμφαση στους κινδύνους που εγκυμονούν για τη δημοκρατία οι δικαστικές διαδικασίες που έχουν κινηθεί με σκοπό τον περιορισμό της συμμετοχής του κοινού δίδοντας έμφαση στην ανισορροπία ισχύος μεταξύ του ενάγοντος και του εναγομένου κατά την αξιολόγηση του κατά πόσον ο ενάγων επεδίωκε νόμιμο σκοπό προστασίας της φήμης του, δεδομένου ότι μια τέτοια ενέργεια θα συνιστούσε μη θεμιτό περιορισμό του δικαιώματος ελευθερίας της έκφρασης.</p>

□	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	
---	--	--

Ζ. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	<i>Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης</i>	<i>Υφιστάμενες διατάξεις</i>
30.	Κατάργηση διατάξεων	
	<i>Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση</i>	<i>Καταργούμενες διατάξεις</i>

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων				
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς	Αντικείμενο συναρμοδιότητας		
32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων				
	Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα (ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)